DRAMELE MĂRII

Un amator fotograf, care se afla pe bordul vasului Sovietskaia-Newt, a isbutit să fotografieze vaporul „Georges Philippar" în flăcări, înainte de scufundare.

Ziarele au relatat pe larg oribila tragedie a vaporului Georges Phillipar şi telegramele au dat detalii înspăimântătoare asupra tragediei vasului, cuprins de flăcări, în mijlocul mării, în vreme ce călătorii, înnebuniţi de groază, între flăcările ameninţătoare şi rechinii lacomi, din valurile furioase ale mării, alergau năuci pe punţi.

Cu prilejul acestei drame, ne vin în minte câteva catastrofe nu mai puţin uriaşe, cărora le-au căzut victime — în cursul ultimelor două decenii — trei vapoare importante: „Titanicul", „Lusitania" şi mai de curând „Asia", catastrofe care şi ele au costat viaţa multor oameni. Şi cu o emoţie reală, rememorăm aci circumstanţele tragice ale acestor drame ale mării, care-şi cere aproape zilnic victimele spre a le înghiţi în valuri, rămânând nepăsătoare în cruzimea ei majestuoasă.

Titanicul

Sunt exact douăzeci de ani de atunci. „Titanicul" avea trei sute de metri lungime şi era larg de treizeci şi cinci de metri. Avea o capacitate de 46 de mii de tone. Construcţia lui costase 46.000.000 de franci, dinainte de răsboi şi îşi făcea prima călătorie spre America. Printre călători se găsiau magnaţi ai lumei financiare. La 14 Aprilie 1912, pe când colosul plutia în mijlocul oceanului, iată că pe 'noptat se loveşte de o banchiză rătăcită. Lovitura n'a fost prea violentă şi călătorii transatlanticului nici nu bănuiau pericolul care-i ameninţa. Deodată însă comandantul apare foarte agitat pe punte, şi dă ordin pasagerilor să îmbrace imediat centurile de salvare. A urmat panica. Trei mii de oameni aleargă încoace şi încolo prin culoarele vaporului. Fiecare pândeşte un cuvânt de speranţă, de încurajare. Zadarnic, vasul a fost puternic atins, icebergul — pe cât se pare — hârşâindu-l, la sfârşit la tribord, pe o lungime considerabilă. Trei ore mai târziu, uriaşul marin se cufunda, la 5.500 de metri adâncime.

Din 3000 de suflete, cuprinzând pe pasageri şi echipajul, numai 1500 au putut fi salvaţi şi readuşi de „Carpatia". Ceilalţi au pierit, pentrucă numărul bărcilor de salvare nu era suficient ca să-i ia pe toţi.

Şi ne amintim că pe când „Titanicul" se cufunda, un grup de supravieţuitori cari rămăseseră, păstrându-şi sângele rece şi ştiind că aveau să moară, cântau în cor un imn, care se cântă în Anglia la ceremoniile funebre: *„Mai aproape de Tine, Doamne, mai aproape de Tine!"*

Dar curând nu s'a mai auzit decât mugetul valurilor.

Lusitania

Câţiva ani mai târziu naufragiul „Lusitaniei" cufundată de un submarin german, la 7 Mai 1915, a provocat o emoţie considerabilă în lumea întreagă. Aproape 1200 de persoane au fost înnecate, între care un număr mare de femei şi de copii. Se poate spune că torpilarea „Lusitaniei" a fost una din principalele cauze a intrării în răsboi a Americei, contra Germaniei, guvernul Statelor Unite înfierând acest act, care-a ucis sute de nevinovaţi.

Asia

Acum trei ani, într'o seară caldă din luna Mai, portul Djedah, unde se găsia ancorată „Asia", cu 1500 de pelerini mahomedani înapoiaţi dela Mecca, părea o etuvă. Vasul trebuia să-şi urmeze călătoria, în zori, a doua zi.

Neputând să suporte căldura cabinelor, majoritatea pelerinilor se găsiau pe puntea vasului, umblând încoace şi încolo, în grupuri, fericiţi c'au făcut pelerinajul şi că se înapoiază acasă, după o călătorie extrem de grea.

Deodată, în noapte, pe când o linişte deplină era în jur, „Asia" cade pradă flăcărilor care fac repede din ea o torţă imensă, a cărei lumină se întinde la mai multe mile. Repede se organizează ajutoare, sosesc vase chemate de „Asia", care a isbutit să expedieze următorul mesagiu: *„Focul a cuprins Asia, 1500 de pelerini şi 100 de marinari sunt în pericol. Rugăm toate vapoarele care primesc această telegramă să ne dea ajutor".*

O panică indescriptibilă cuprinde pe călători, cari nu ştiu cum să scape de flăcările ce-i înconjoară din toate părţile. Pelerinii adunaţi în cele din urmă laolaltă, hotărîsc să-şi facă rugăciunea de seară, înainte de a muri.

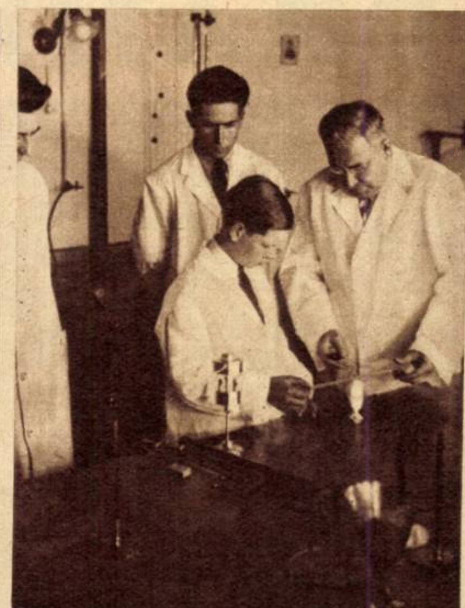
Căpitanul „Asiei" încearcă să conducă vasul lângă ţărm. In acest moment însă cazanele explodează, într'un sgomot infernal. Orice posibilitate de salvare e pierdută şi cu tot ajutorul dat de vasele care au sosit şi cu tot devotamentul căpitanilor lor, „Asia" nu mai e, în curând, decât o grămadă de cărbuni şi de cadavre.

s. m.

Prezentăm în această pagină câteva fotografii de mare actualitate şi anume:

Jos: *Moţi Spakow a învins Sâmbătă seara, la Arenele Romane, pe francezul Gardebois. Acesta, în faţa superiorităţii adversarului său, a abandonat în repriza cincea;* dreapta: *Armăsarul Nansuc a câştigat Premiul Modei;* în dreapta paginei: *Marele Voevod Mihai şi-a trecut examenul de fine de an, în faţa unei comisiuni.*

Jos: *Echipa profesionistă de foot-ball „Ripensia" a jucat în Bucureşti două matchuri, cu echipele C. F. R. (5-4) şi Unirea Tricolor (3-1). In fotografia noastră, o fază din matchul Ripensia-Unirea Tricolor.*

Mai jos vedem câteva aspecte ale crizei politice care s'a deslănţuit în ultimele zile :

Dela stânga la dreapta: *D. Duca, eşind dela Palatul Regal, este asaltat de gazetari şi de prieteni, cu cereri de pronosticuri pentru viitorul guvern; d. Al. Vaida-Voevod părăsind Palatul Regal; d. N. Titulescu coborând radios scările Palatului din Calea Victoriei; d. dr. N. Lupu, în redingotă, după audienţa la Suveran.*

(Foto-Berman-Realitatea)

Dreapta: *Un grup de cavaleri ai pustiului.*

PRIN Maroc

CINE a urmărit politica internaţională de acum cinci-şase ani, a dat desigur şi peste telegramele şi reportagiile care dădeau veşti asupra rebeliunilor din Maroc.

Se ştie că această provincie africană formează două domenii coloniale: unul francez şi altul spaniol, fiecare din aceste naţiuni disputându-şi de câteva decenii dominaţia integrală asupra vastului teritoriu cuprins între marea Mediterană, Atlantic și Sahara.

Dar pe lângă cearta protectorilor, au intervenit dese rebeliuni ale indigenilor, cari sub comanda şeicilor, măcelăresc din când în când trupele coloniale.

Francezii au isbutit să liniştească partea lor de teritoriu, dar partea de sub suzeranitatea Spaniei, a fost frământată până mai anii trecuţi. Fostul dictator Primo de Rivera a purtat un răsboi crâncen cu rebelii, răsboi care s'a încheiat cu capitularea marocanilor, în condiţii onorabile.

Marocul a fost întotdeauna un subiect de inspiraţie pentru pictori, scriitori şi poeţi. Căci această ţară, prin coloritul ei se poate măsura cu splendoarea vechei Persii, cu Bagdadul multicolor, răsunând de strigătele mullahilor şi ale negustorilor.

Capitalele provinciilor sunt Fez şi Méquinez. Oraşe principale: Cassablanca, Rabat, Marrakeş şi Salé.

Fotografiile noastre reprezintă câteva vederi din Maroc, trimise de corespondentul nostru, un român care locueşte acolo de câtiva ani, subofiţerul N. Georgescu.

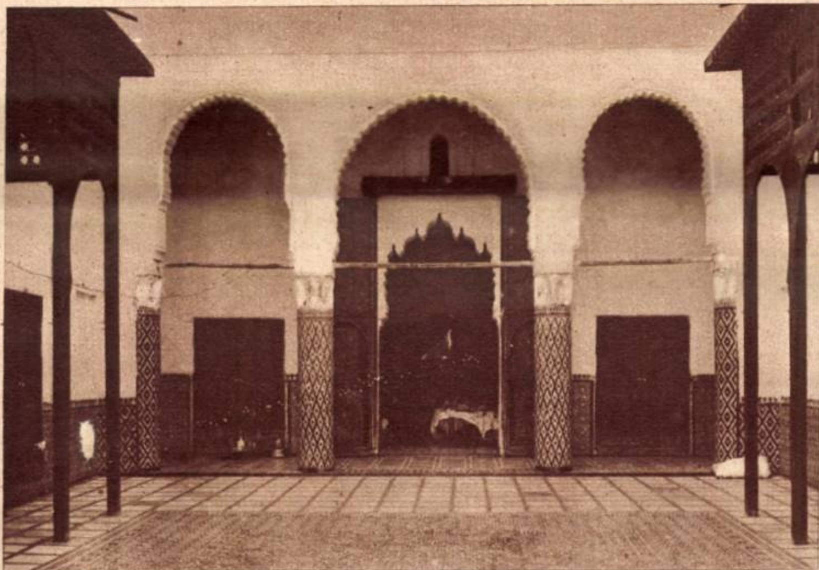

Fortăreaţa El Habia.

Sus: *Vedere panoramică a oraşului Fez, în Maroc.*
St. jos: *O cursă prin pustiul de nisip.*

Jos: *Interior din casa unui arab bogat la Fez.*

Jos: *Tadla, un orăşel arab, în centrul Maroçului.*

Strandul comun dela Wannsee, lângă Berlin.

Strandul din Cluj.

Ștranduri ALTADATA ȘI AZI

TÂNARUL nostru Strand care atrage în zile de sărbătoare peste zece mii de oameni s'a dovedit în atât de scurtă vreme o necesitate, ce face parte din distracțiile sănătoase și plăcute ale omului de azi. Distracție, pentrucă nu poate fi vorba de higienă, într'o apă de basin, în care intră fără control medical mii de persoane, uscându-se pe urmă pe un strat sărac de nisip ce nu aduce deloc cu moliciunea caldă și pufoasă a pulberei de scoici, ce alcătuește nisipul plajelor de mare.

Totuș, nu putem decât să ne bucurăm, că în orașul nostru am găsit un refugiu, unde ne putem petrece o zi întreagă, desbrăcați de greutatea de vară a hainelor, în costume reduse la strictul necesar al îmbrăcămintei, cu senzația libertății neîngrădite, în aer, la soare, laolaltă cu toți de aceeaș mentalitate, ce ni se pare grozav de înaintată, când ne gândim la noțiunea de pudicitate de mai acum câțiva ani.

Orașul nostru situat într'o câmpie fierbinte, traversat de un fir de apă leneșă și insipidă, n'a cunoscut niciodată evenimentul ce-l constitue într'o provincie favorizată de o apă curgătoare, scăldatul în gârlă. Acolo, sute de persoane de toate categoriile, grupate după simpatii și relații sociale, își alegeau un loc pe mal, unde se desbrăcau, cum puteau mai la adăpost, de

D. Niculae Titulescu pe plaja de la Lido-Veneția.

Strandul Kiseleff.

îmbrăcăminte, rămânând în lungi cămăşi colorate, ce constituiau eleganţa celor ce se scăldau. Erau frecvente cazurile când cei intraţi în apă, dedându-se deliciilor scăldatului, să uite a privi înspre mal, de unde dispăreau adesea hainele lăsate sub cerul liber.

Astea se petreceau acum un deceniu-două. Cabinele, malurile amenajate şi bazinele artificiale au început să apară în mai toate oraşele, căci trecem printr'un curent când medicina şi moda recomandă aceste băi în aer liber, cu soare mult.

Ideea însă nu este nouă. Ea datează încă de pe timpul gloriei romane. Pe atunci minunatele basine lucrate în marmoră, erau locul de întâlnire a elitei. Acolo se puneau la cale gravele chestiuni de Stat, de acolo porniau ideile îndrăzneţe şi inspiraţiile poetice. Decât, creştinismul, cu perceptele sale de simplicitate şi curăţenie sufletească, opri formal frecventarea basinelor, socotite ca locuri de perdiţie. Şi atunci căzând în extrema cealaltă, s'au găsit interpretatori ai Evangheliei, cari interziceau până şi scăldatul de unul singur. Astfel, Sfânta Elisabeta răspândia în jurul ei un asemenea miros de sfinţenie încât anturajul ei, nemaiputându-l suporta, o sili să facă o bae. Dar rezultatul a fost aproape nul, căci de îndată ce intra în apă sări afară ca friptă, ca să se pocăiască.

Totuş laicii şi liberii cugetători, precum şi ţăranii, se scăldau foarte des. Cavalerii, cari se scăldau în pielea goală, erau serviţi de mâini delicate de femee, după cum se poate vedea dintr'o miniatură din biblioteca universitară din Heidelberg. Dar din secolul al 16-lea, odată cu răspândirea sifilisului, se închiseră stabilimentele de băi şi de atunci curăţenia lăsă mult de dorit.

Renumitul umanist Poggio Bracciolini scrie prietenului său Micoli în anul 1417 despre băile din Elveţia:

— „Desfrâul ce-l întâlnii acolo mă făcu să cred că însăş Venus cu toate orgiile ei din Cypru, se mutase în aiastă baie...”!

Existau două feluri de băi oficiale. Băi în aer liber *(palam)* frecventate de popor, femei, bărbaţi, băeţi, fete nemăritate, drojdia populaţiei. Un perete despărţia pe bărbaţi de femei. Dar persoanele se desbrăcau laolaltă şi intrau goale în văzul tuturor în apă.

Iar băile particulare *(perpolita)* erau rezervate pentru aristocraţie. Aceste băi aveau cabine separate de lemn, cu ferestruici multe, prin cari se bea şi se amuzau laolaltă şi se vedeau, după cum era obiceiul pe atunci. In jurul basinului erau coridoare, unde bărbaţii se adunau să stea la taifas şi să privească femeile când intrau sau eşiau din apă. Pe apă plutia o masă cu toate bunătăţile, din care se serviau cu toţii. Bărbaţii înrudiţi aveau voe să intre în basinul femeilor, fără ca aceasta să supere pe cineva.

Multe femei sterile veniau la aceste băi renumite, pentru puterea lor miraculoasă. Sosiau de la mari depărtări şi urmau întocmai prescripţiile... Călugări, preoţi, stareţi, trăiau acolo mai liberi decât alţii, se scăldau laolaltă cu femeile şi le împodobiau părul cu flori, lăsând deoparte preceptele bisericii...

Mai există şi astăzi băi, cum ar fi Franzensbad, renumite pentru înlăturarea sterilităţii, zice-se nu numai datorită apelor.

Instalaţiile de băi aveau rostul cafenelelor noastre de azi. Cunoscuţii îşi dădeau întâlnire acolo, stăteau de vorbă şi îşi petreceau o bună parte din zi în voe. Cura din Ems cerea să stai patru ore în apă, iar pe fiecare zi mai mult, până la zece ore. Se mânca şi se cânta laolaltă. Bărbaţii purtau o centură, iar femeile cămaşe despicată adânc peste şolduri sau pe piept, lăsând descoperite braţele, pulpele şi bustul. Numai cei din clasa de jos a poporului se scăldau goi. Totuş, în secolul al 16-lea se puse următorul afiş la basinul din Glottertal: „Fiştecare scăldător, bărbat sau muere, să-şi acopere trupul”.

Oamenii de bine făceau donaţii de băi pentru săraci, numite „băi sufleteşti”. Până în anul 1827 a mai existat obiceiul acestor donaţii pentruca sufletul celor morţi să odihnească în pace.

Prin secolul al 17-lea în oraşelele mici din Tirol, în Hall de pildă, faptele se petreceau ca în Rai. Acolo era obiceiul să se trimită fetele între 10-18 ani la scăldat goale sau aproape goale, însoţite pe stradă de băeţi de aceeaş vârstă, absolut goi.

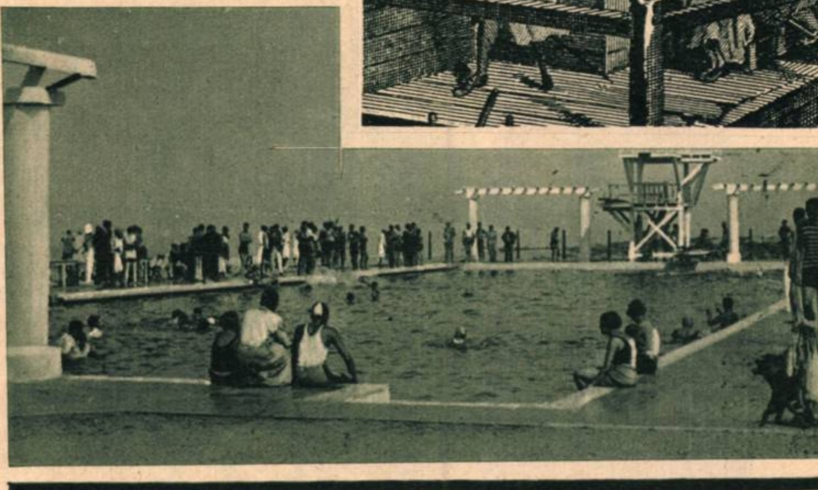
Când ne gândim că mai avem astăzi persoane ce se scandalizează de obiceiurile atât de decente ale strandului nostru, cu cabine separate, în care fiecare se poate desbrăca la adăpostul privirilor indiscrete, spre a intra în costume de lână groasă ce acoperă ocrotitor goliciunile!

Strandul de azi e bae de lumină şi de raze sănătoase, este prilej de desvoltare fizică, pretext de întâlnire şi de flirturi, iar dacă nu ajută direct sănătăţii, binefacerile lui sunt căutate şi preţuite de obişnuiţii înnotători, de vizitatorii surogatului de mare, şi cari, de bine de rău, gustă soarele, aerul şi mirosul apei dătător de iluzii.

I. BREBU

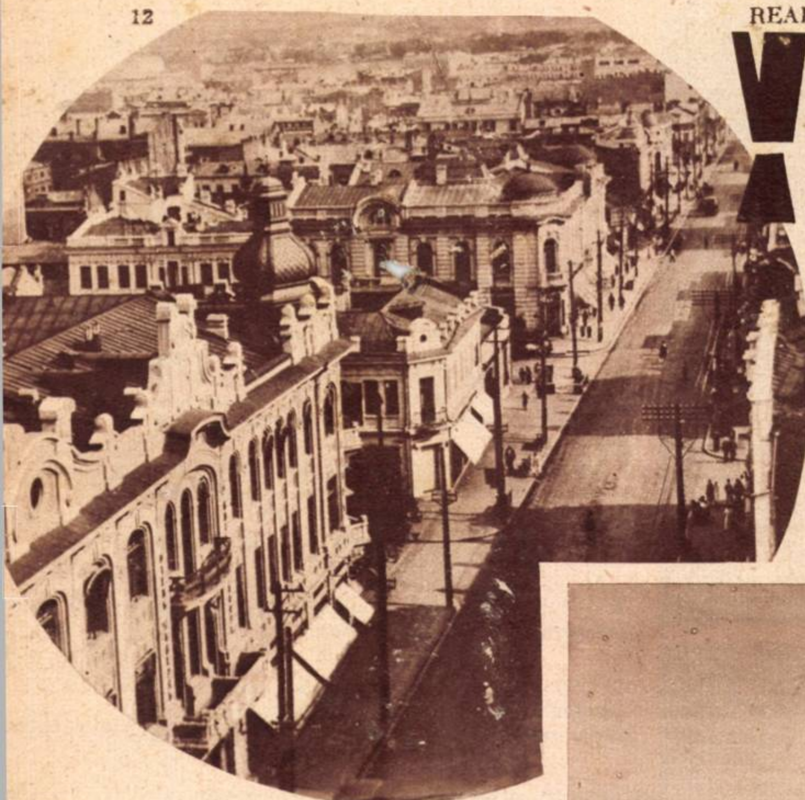

St. : *O piscină de gumă, care poate fi împachetată şi purtată sub braţ.* Jos: *Sosirea vizitatorilor la Franzensbad (după o gravură în lemn).*

Jos: *O piscină în California.*

VIAȚA AGITATĂ A LUI Enric Pu-Yi

Vedere din Charbin.

DEȘI nu are decât 27 de ani, Enric Pu-Yi a fost de două ori împărat al Chinei, de două ori detronat de armatele republicane și astăzi este președintele republicii mandciuriene. Se va vedea el oare din nou așezat vreodată, pe tronul imperiului chinez?

Născut în 1905, la vârsta de trei ani copilul a fost numit împărat, având pe tatăl său ca regent. Copilul împărat — acesta i-a fost numele și acesta i-a rămas pentru mulți, până în zilele noastre. Inchis în zidurile cetății în care nu pătrunde nimeni, el nu era nici copil, nici împărat. Inconjurat de doici, de eunuci și de servitori mandșueni, alarmat de toate intrigile care i-ar fi putut pune în pericol viața, băețelul a crescut fără ca trupul să poată căpăta vigoarea normală. La curte toată lumea se preocupa mai mult de ceremoniile pe care trebuia să le îndeplinească, decât de ființa lui, care nu avea decât numele de împărat.

La vârsta de 7 ani a fost silit să abdice, nu atât ca urmare a revoluțiilor care însângerau țara, cât din pricina ambițiunei unui om de stat chinez, Yan Shik-Kai, care — voind să parvie cu orice preț — s'a făcut complicele uneltirilor republicane. S'au produs desordine în țară, și în cursul lunei Octombrie 1911, la Hanku, explozia unei bombe în interiorul concesiunei rusești a avut ca urmare detronarea împăratului. Un revoluționar cunoscut din Statele Unite, Sun-Yat-Sen, a fost numit președinte al nouei republici. Dar acesta n'a reușit să ia puterea în mâna lui. Frânele guvernării au rămas armatei chineze, în fruntea căreia se găsia Yan-Shik-Kai. Dealtminteri, peste puțină vreme acesta din urmă a și fost ales președinte al republicei, înlocuind pe predecesorul său, care demisionase. De atunci China n'a mai cunoscut o singură zi de liniște.

Dreapta: *Tipuri de țărani manciurieni, îmbrăcați în costumele naționale ale regiunei.*

Oricum, tânărul Pu-Yi, a fost tratat cu multă deferență. I s'a lăsat titlul de împărat și guvernul republican i-a acordat acelaș respect și aceleași prerogative, ca și monarhilor străini, precum și o subvenție de patru sute de mii de dolari anual. Ba chiar a putut să continue să trăiască în palatul său.

Dar China pierdu repede orice fel de organizație. De altfel, Yan-Shik-Kai, care voia să fie stăpânul suprem, adunase în jurul său oameni cu spiritul întârziat, creându-și astfel o castă de militariști ignoranți, care erau sclavii supuși ai acestui om, despot, intrigant, egoist și nemărginit de ambițios. Președinția republicei? Asta era prea puțin, voia să devie împărat, să-și creeze o dinastie, și numai în acest scop uneltise detronarea tânărului Pu-Yi. Dar zădarnic făurește omul planuri... In cursul anului 1916 Yan muri, fără să-și fi putut pune proectele regale în aplicare.

După el, China căzu în mâinile unor oameni incapabili, unor generali cari luptau pentru putere, a unor conducători cari împovărau poporul cu impozite, ca să se îmbogățească pe ei. In cele din urmă, după multe eforturi, un grup militar, credincios memoriei împăraților din familia Mandchou, restaură dinastia lui Pu-Yi.

Acesta, în vârstă de abia 12 ani, nu înțelegea prea bine ce se petrecea în jurul său. Eri republică, astăzi imperiu, ce însemnau toate astea? Schimbare de regiment, schimbare de drapel, din nou curteni la picioarele lui, în vreme ce câtva timp înainte fusese complet abandonat de popor. In filosofia lui tânără, trăgea concluzii foarte puțin favorabile omenirii.

In 1922, în vârstă de 17 ani, Pu-Yi luă în căsătorie, cu mare pompă și solemnitate, pe o tânără fată din aristocrația familiei Mandchou, care avea să se numească mai târziu Elisabeta. Impăratul mai fusese căsătorit cu o femee dela curte, de care divorțase, pentrucă avea idei prea moderniste.

Curând, traiul pe care-l ducea obosi pe

Stânga: *Președintele Manciuriei, Enric Pu-Yi, a primit comisiunea de anchetă a Societății Națiunilor, la Hsinking.*

tânărul Pu-Yi. Voia să cunoască lumea străină, să vadă alte chipuri şi alte ţări. Un om care a avut mare influenţă asupra vieţii sale, un englez numit R. F. Johnston, foarte versat în religia budistă, a fost numit tutorele său. Acest englez i-a infiltrat idei înaintate şi l-a făcut să vadă lucrurile sub un aspect nou.

Intr'o dimineaţă, pe când doctorul Hu-Shih, filosof chinez, — a cărui reputaţie ajunsese până la urechile împăratului — îşi făcea cursul, telefonul îl smulse ocupaţiilor sale. La celălalt capăt al firului se găsia Pu-Yi. Cu multă simplicitate, împăratul îl întrebă dacă n'ar voi să aducă lumină într'un spirit ignorant, şi dacă n'ar primi să deschidă pentru mintea lui toate uşile ştiinţei. Din acel moment, în fie care zi, urmară conversaţiuni lungi prin telefon între filosof şi tânărul bărbat, amândoi schimbând între ei ideile cele mai variate. Aşa îşi formă mintea, îşi desvoltă slabele cunoştinţe, căpătă o experienţă pe care n'ar fi avut-o altfel. Datorită conducătorului său inteligent, Johnston, Pu-Yi începu o nouă fază a existenţei sale. Ca o recunoştinţă faţă de englez îşi adăugă numelui său chinez pe acela de Enric şi numi pe soţia sa Elisabeta.

Fosta pereche regală este de altminteri una dintre cele mai moderne şi se înfăţişează cu totul europeană, în manierele şi felul de a trăi. Enric şi Elisabeta au fost văzuţi adesea dansând, şi prezenţa la reuniunile hipice nu este un lucru rar.

In Noembrie 1924, tânărul Pu-Yi a avut de suferit alte neplăceri. Un general, ambiţios, crud şi hrăpăreţ, invidiând bogăţiile palatului imperial şi considerând că prezenţa împăratului ar fi putut să provoace o restaurare monarhică, isbuti să-l alunge şi să anuleze, în mare parte, pensiunea lui anuală. Pu-Yi îşi găsi refugiul în casa tatălui său. Nu stătu multă vreme. La data de 24 a aceleaşi luni, urmat de cele două femei ale sale, ceru azil legaţiei japoneze din Peking. Locui aici trei luni, după care se stabili la hotelul Yamato, în concesia japoneză din Tien-Tsin. In cele din urmă se înapoie în Mandciuria, care a fost leagănul strămoşilor săi. Trăeşte aici cu soţia sa Elisabeta, dar e departe de-a avea liniştea la care aspiră. El este azi preşedintele republicei mandciuriene.

J.

COPILUL ZEU

IN fruntea faimoasei mânăstiri Usersky Dazan, din Mongolia, se află un băieţaş de doi ani, născut exact la ora în care a murit fostul şef al mânăstirei.

Legenda ce predomină aci spune că sufletul marelui şi nemuritorului Lama Alb a intrat la moartea sa în trupul nou născut, care e privit şi adorat acum ca o reîncarnare a lui Lama. Până când băiatul ajunge la maturitate, afacerile mânăstirei sunt conduse de Bandito-Kambo-Lama, care e regentul mânăstirei, pe timpul copilăriei adevăratului Lama.

Oficialitatea sovietică din Mongolia a încercat în ultima vreme să puie capăt acestei străvechi tradiţii, dar tentativa a rămas fără rezultat.

Adepţii lui Lama sunt convinşi că zeitatea lor nu moare niciodată cu adevărat. In momentul morţii sale aparente, undeva în acea regiune, se naşte un copil, care nu e decât noul domiciliu al spiritului ce părăseşte un trup uzat.

Din timpi imemorabili există la preoţii budişti credinţa că diversele atribute divine ale lui Buda se reîncarnează dealungul secolelor, sub forme umane. Micul Lama dela Usersky Dazan nu e unic. La Spitok Ladakh, India, Lama-ul a murit nu de mult, iar preoţii au numit în locul său un copil nou născut.

Pe măsură ce crescu, copilul fu silit să înmagazineze toată ştiinţa pământească, pe care Buda a dobândit-o în vieţile sale anterioare — un proces extrem de obositor pentru copilul mongol de inteligenţă medie.

care are un temperament sglobiu. Singura jucărie a „Micului Lama" este toba dublă făcută din tigve omeneşti şi care-ar avea proprietatea de a goni diavolul.

Proclamarea noului Lama se face printr'o fastuasă ceremonie.

Cel mai interesant aspect al acestei oficieri, este faimosul dans al diavolului, care cutremură de groază pe cel care-l vede pentru prima oară. Acest dans e o reprezentare teatrală a istoriei şi învăţăturilor religiei. Seamănă mult cu inscenarea misterelor, ce-a jucat un rol atât de important în religia creştină a ţărilor europene din Evul Mediu.

Halucinantele măşti purtate la această ceremonie, trompetele şi costumele stranii, în care apar oficianţii, au profunde semnificaţii religioase. Dar originea dansului e atât de veche, încât astăzi nici cel mai învăţat Lama nu e în stare să-i explice complicatele simboluri.

Cu mult înainte de proclamarea noului Lama, credincioşii se adună din diferitele puncte ale regiunei, la locul ceremoniei. Toţi îmbracă ce au mai frumos şi oferă unul din cele mai pitoreşti spectacole, mişunând pe străzile oraşului, în coloratele lor vestminte. In aceste adunări, numărul preoţilor depăşeşte pe al laicilor. Micul Lama, la maturitate, are mii de călugări în serviciul său.

Preoţii deţin rolurile principale în dansul diavolului, care e numărul principal al ceremoniei. Vezi aci măşti reprezentând cocoşi, vulturi, bivoli, porci, tauri şi chimere, o creatură ce n'a apărut decât în coşmaruri. „Marele Diavol" poartă o mască de şerpi pe cap şi un colan de inimi omeneşti în jurul gâtului.

Punctul culminant al acestei ceremonii era, înainte vreme, sacrificiul uman, care a fost astăzi înlocuit printr'o figură de ceară, atât de bine imitată, încât tabloul îţi face părul măciucă, atunci când marele preot implântă pumnalul în imaginara victimă.

Printre celelalte figuri stranii ce apar în acest dans, sunt „drăcoaicele", îmbrăcate în halate lungi şi negre, cu părul despletit pe spate; măşti închipuind stafii, care poartă halate roşii, pe care desemne în alb, închipuie oase scheletice şi spiritele paradisiace, decorate cu cranii omeneşti.

X.

Cărţi noui

In curând va apărea o vastă lucrare intitulată *„Ziaristica"*, opera d-lui Emil Samoilă, ziarist şi publicist.

„Ziaristica" va cuprinde aproape 400 pagini, conţinând numeroase capitole. Primul e consacrat istoricului presei universale.

Capitolul al doilea e consacrat teoriilor gazetăreşti din toate punctele de vedere.

In a treia parte a lucrării sale, d. Em. Samoilă defineşte articolul de ziar, analizează fiecare producţie ziaristică în parte, dând modele de gen şi de stil.

In sfârşit, ultimele două capitole ale ziarului sunt consacrate ziarelor, revistelor şi ziariştilor.

Lucrarea va fi pusă în vânzare, in câteva zile.

Sfaturi pentru îngrijirea frumuseţii

Nefericita.— Trei sferturi din femeile de pe glob sufăr de aceeaş boală. Nu depinde de condiţiile de viaţă. O femeie deşteaptă are alte mijloace. De exemplu, ai jucat vreodată teatru? Un medicament, cu plăcere, dar ce adresă ai ?

Comenulla. — Dacă salata de ţâri se poate servi la invitaţi? Depinde de invitaţi şi de gradul de intimitate cu ei. In nici un caz clătitele cu brânză nu sunt un desert de lux.

Mia. Pentru a feri de sbârcituri ochişorii d-tale negri şi frumoşi vei avea nevoie de un masaj sistematic cu următoarea cremă. Sulfat de aluminiu 1 gr. Hg-pp-alb. 1 gr. Ung. emoliens 40 gr. Ulei de rosae 5 picături. Vei mai face comprese calde cu făină de migdale şi apă într'un săculeţ de tifon subţire,

Pentru mătreaţă: Chloral hydrat 2 gr. Amoniu carbonic 5 gr. Alcool de lavandul a 100 gr. extract China fl. 10 gr. t-ra Cantharida 5 gr. Uleiu de ricin 20 gr.

Karen Morlay. Pentru pistrui: Hidrochinonă 2 gr. Ac. fosforic dilut 5 gr. Alcool pur 100 gr. Apă de rosae 50 gr. Glicerină 20 gr. Căderea părului: Pilocarpină 1 gr., Alcool de lavandula 100 gr. Pra. Catechu 5 gr. Pra. china 10 gr. Amoniac 3 gr. Cantharide 5 gr.

Lya. Teama ca nu cumva copilul d-tale să aibe soarta micului Lindbergh din America e puerilă. La noi în ţară nu se petrec fapte odioase şi afară de asta ar trebui să fii foarte bogată, ceeace spui că nu eşti.

Ţiganii au altă treabă de cât să fure pe Nicuşor al d-tale. Nici ei nu sunt destul de dibaci şi poliţia noastră are posibilitatea să-i supravegheze mai uşor.

Mandarine. Un tipar de rochie ? E greu, nu ştiu ce model vrei şi nu-ţi cunosc gusturile.

Găseşti în fiecare număr din revistă, la rubrica modă, diferite genuri. Nimeni nu mai croeşte azi după tipar. Rochiile s'au simplificat mult şi odată cu ele moda mulajurilor, tiparelor etc., ce se menţine numai la tailleuri.

Nicu frumosu. Imi face impresia Nicuşor dragă că vrei să glumeşti. Pe cine ai auzit d-ta că şi-a schimbat culoarea ochilor prin injecţii ? Ceeace ştii d-ta că se face la flori, nu se practică şi la ochi, frumosule.

— *Coniţa Jeana.* Nu sunt făcătoare de minuni cum crezi, probabil însă că prietenele d-tale sunt extrem de drăguţe şi nepretenţioase.

LAURA

DE VORBA CU CITITORII

La această rubrică cititorii „Realităţii" pot căpăta răspuns, în mod absolut gratuit, la orice intrebare din domeniul artistic. Corespondenţa va fi adresată d-lui Joseph de Saxa la redacţia noastră.

Oprişor. — In fond îmi descrii strandurile şi foloasele lor, ca să-mi dovedeşti că eşti un băiat curat. Intâi că nu văd intrucât m'ar interesa pe mine *problema* aceasta. Şi al doilea că dacă te scalzi in bazinurile publice, numai curat nu poţi fi. Spune-mi, spre exemplu, unde te speli după ce pleci dela bazin?...

Kri-Kri. — Răspunsul e foarte simplu: Dacă m'aş apuca să fac filme, lumea s'ar intreba:

„—Dece mai face şi ăsta filme?"

Aşa că prefer să se intrebe:

„— Asta dece nu face filme?".... 2) Nu, n'am fost nimic in viaţa mea, nici măcar... ministru, aşa că n'am dece să-mi regret trecutul. 3) Cum? Vrei acum să-ţi dau o reţetă pentru slăbirea negativelor? S'o fac şi p'asta, că nu degeaba mă plăteşte revista să redactez răspunsuri la comandă. Iţi indic soluţia pe care o utilizez şi eu: bicromat de potasiu, 10; acid clorhidric, 10; apă 500. In soluţia aceasta ţii clişeul timp de 5 minute, apoi il speli bine şi-l introduci intr'o bae de: apă, 1000; hiposulfit de sodiu, 15. Ia seama insă că nici una, nici alta, nu e pentru.... băut.

Jack Răzbunătorul. — Vasăzică matale, Jackule, ai trăit, timp de ...se luni, cu *frica* de bătae. Şi'n cele din urmă, tot te-a prins individul şi ţi-a dat cele două palme promise intr'un moment atât de solemn... Ce să-i faci? Eu zic să te consolezi cu faptul că, insfârşit, te-ai vindecat de... *frică*.

No-No. — Vrei să ştii câteva amănunte din trecutul lui Hitler? Din ce spirit o faci? Din spirit naţionalist sau din spirit... pur şi simplu? Ei bine, află că Hitler s'a născut in anul 1888. Tată-său a fost vameş austriac. Până in anul 1914, Hitler a fost zugrav, pe urmă s'a inrolat ca voluntar in războì. Din război s'a întors cu următoarea doctrină:

„Ca să dobândeşti un drept, nu trebue să cerşeşti, ci să lupţi!"

Şi de-atunci, Hitler... luptă mereu. (A mai existat, cândva, un om tot atât de convins ca el, care se lupta... cu morile de vânt).

Nineiie-Iaşi. — Te ingrozeşte ideea că te apropii de 30 de ani? Fii rezonabilă! Gândeşte-te că in clipa când te-ai *apropiat* mai mult incepi să te *depărtezi*. In orice caz nu te sfătuesc să incepi acum cursuri de artă dramatică. Nu pentrucă ar fi prea târziu, ci pentrucă... teatrul nu mai rentează. 2) Da, am jucat şi eu in „Hamlet". Rolul... cocoşului care prevesteşte timpul... din culise.

Hop şi eu. — Mă indispui teribil cu insinuările d-tale plastice şi birjăreşti. Iţi fac totuş cinstea de a-ţi răspunde cu un pasaj pe care Voltaire l-a scris, odată, unui inoportun: „*Monsieur, je suis mort; ainsi je ne pourrai plus désormais répondre aux letres que vous me ferez l'honneur de m'écrire*"...

O curioasă. — Ia te uită, ce vrea o domnişoară de cincisprezece ani să ştie!... „Dece, la unii bătrâni bărbile rămân numai cărunte, in timp ce părul le e alb ca zăpada?" Foarte simplu, dudue: pentrucă bărbile sunt deobiceiu cu douăzeci de ani mai... tinere decât părul.

O femee frumoasă. — Dacă trebue să simţi plăcere, când lumea iţi spune că eşti frumoasă? Să simţi plăcere, dacă vrei, dar să n'o arăţi, căci s'ar putea intâmpla să incurajezi minciuna. 2) Vrei să ştii părerea mea despre vocea acestui tenor?... Cea mai frumoasă astmă pe care am auzit-o vreodată!

Cinefil-Brăila. — Se vorbeşte într'adevăr cu multă insistenţă de o fuziune a marilor case de producţie din Hollywood. Ziarele străine anunţă că deocamdată se duc tratative cu toate băncile interesate in industria cinematografică americană pe baza unui proiect de fuziune intre Paramount, Metro şi Fox. Se pare că viitorul director al societăţilor unite e desemnat in persoana lui William Fox. Iţi spun insă toate acestea sub rezerva eventualei confirmări. Pân'atunci, societăţile continuă să lucreze separat. 2) Ce avantaje am avea noi din această fuziune? Niciunul. Avantajele nu pot fi decât de partea producătorilor. Ce-i interesează in definitiv pe ei, soarta noastră sau a Belgiei?...

Philis. — Eşti supărată fără motiv, pentrucă n'ai avut când să-mi trimiţi cele două scrisori şi — chiar in cazul acesta — n'ai fi avut când să primeşti răspuns. Eu am preluat rubrica din „Realitatea" abia dela numărul trecut. Şi-apoi, singurul lucru pe care mi-l ceri, după câte văd, e să public fotografia Joanei Crawford. Se va publica la momentul oportun, presiune nu pot să fac, aşa, fără nici un rost, mai ales că s'a mai publicat portretul acestei vedete de nenumărate ori in coloanele revistei noastre. Cu altceva te servesc cu plăcere, dar numai in cazul că nu mai eşti supărată. Cu oameni supăraţi nu stau de vorbă...

Bob Doddy. — Verebes a părăsit de mult Capitala. A fost întâi într'un turneu prin ţară şi acum s'a reintors la Berlin. Dar, spune-mi, ce e cu aluziile pe care vrei să le faci la inceputul misivei? Dacă sunt spirite, de ce nu-mi spui din vreme, ca să mă prepar de râs?...

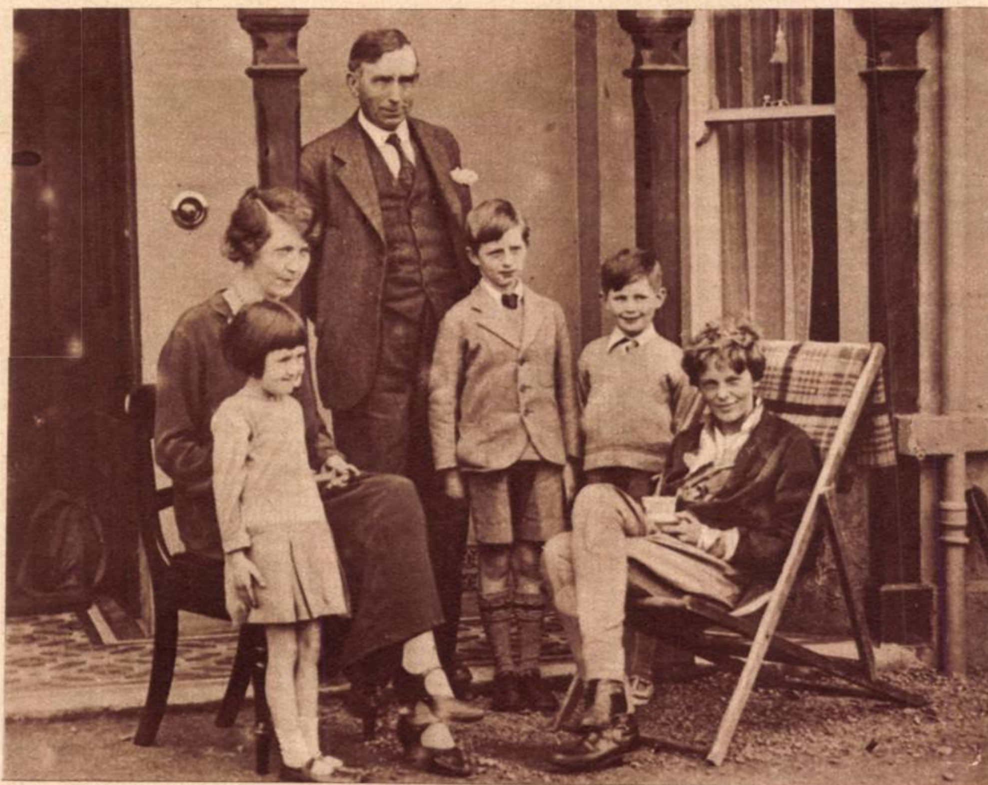
Zaharia Pilitu. — Plimbă-ţi întâi spiritele printr'o salină. Vor fi poate de mai mult efect, după un eventual stagiu, in ocna de sare.

H. Protopopescu. — La intrebarea aceasta străină cu totul de rubrica mea, vă poate răspunde cu precizie numai ziarul „Dimineaţa".

Nenufar. — Cel mai mare maestru de balet pentru filmele europene este Vatslav Veltchek. Un om cu o avere fabuloasă, care — ce e mai curios — câştigă bani... cu picioarele altora. Dacă vrei şi d-ta să-ţi dai picioarele pe mâna lui, fă întâi economii, ca să ai cu ce să-l plăteşti. Până la Veltchek insă eu ţi-aş recomanda cursurile ce le predă Leria Nicky, cursuri foarte serioase şi cari nu te costă prea mult.

J. de S.

De Luni până Duminică

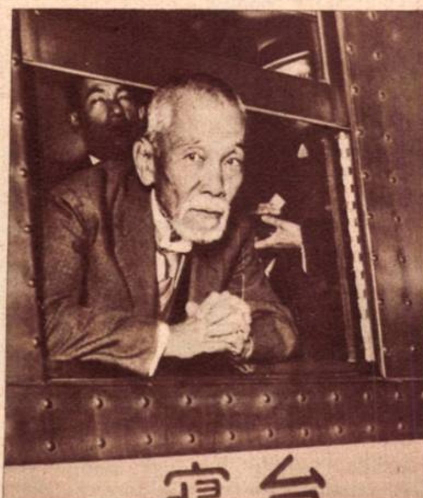
D-na Amelia Earhart care a trecut Atlanticul în sbor, luând o ceaşcă de ceai, în grup cu familia fermierului, în casa căruia s'a adăpostit după aterisarea la Londonerry.

Dr.: *Primul ministru englez, d. Ramsay MacDonald, care a fost operat pentru a doua oară la ochi, părăsind sanatoriul din Park-Lane, Londra.*

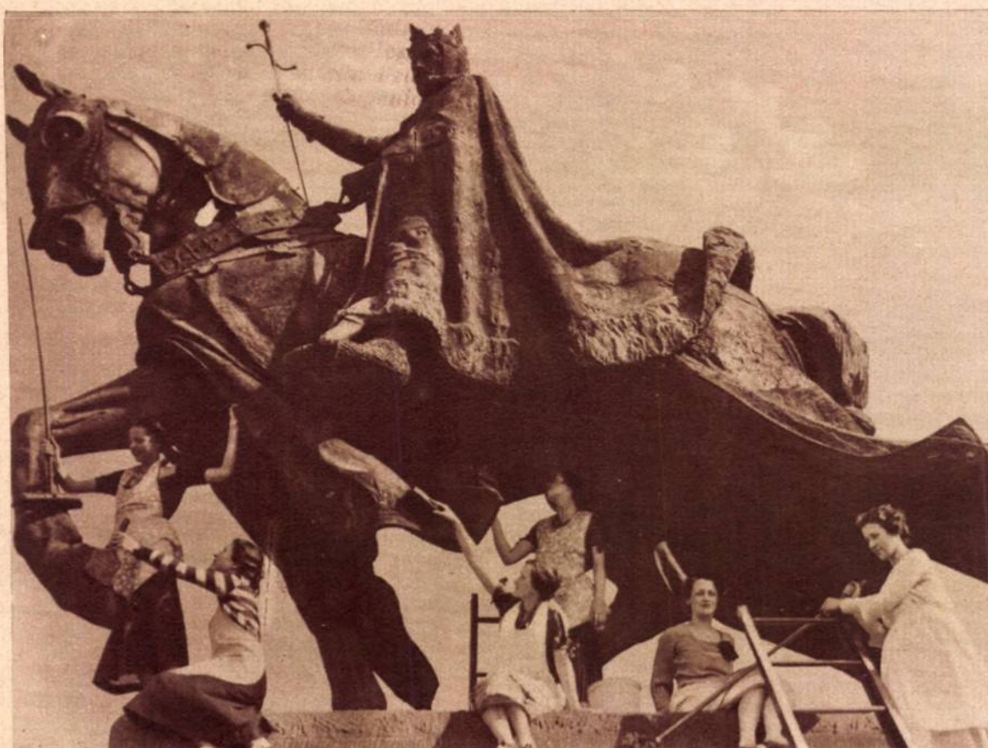
St. mijloc: *Fostul preşedinte de consiliu japonez, Inukai, care a fost asasinat.*

Jos: *Prinţul Jalliffa Muléy Hassan Bel-el-Ismael, guvernatorul Marocului spaniol, a sosit la Madrid, unde a vizitat pe d. Alcala Zamora, preşedintele republicii.*

Stânga sus: *La Berlin s'a disputat de curând marea cursă anuală de motociclete, pentru „Premiul Capitalei"*; Jos: *Studentele universităţii din Washington, fac o curăţenie generală a statuei Sfântului Louis, din acel oraş.*

Stânga: *O aviatoare americană vrea să stabilească un record nou pentru sborul pe spate, în care scop se antrenează, stând cu capul în jos.*

Dreapta: *La New-York s'au făcut într'un laborator o serie de experienţe, pentru a se stabili pe cale electrică, gradul de emotivitate a indivizilor. Iată mai sus o pereche, supusă experienţelor.*

Sus: *Cu ocazia împlinirii a 22 ani dela urcarea regelui George al Angliei pe tron, bateriile de pe malul Tamisei, au tras salvele tradiţionale;* Stânga: *Noul cancelar al Austriei, d. Dollfuss, a făcut declaraţii de program, în faţa microfonului cinematografului sonor;* Jos: *La Tokio s'a deschis o „şcoală a mireselor" sub conducerea baroanei Shimazu, care-şi propune să facă tinerelor eleve, educaţia soţiilor ideale.*

Victimele PROGRESULUI

PUBLICUL a fost informat de soarta tristă a micului Lindbergh. Copilul nevinovat a cărui răpire a pasionat lumea, a murit. Ancheta continuă spre a descoperi pe toţi ucigaşii, dar pedeapsa acestora nu va putea să dea iară viaţă trupului care a fost incinerat şi nu va putea să micşoreze durerea nemărginită a tătălui celebru.

Filosofii şi humoriştii au găsit în această tragedie un nou subiect de discuţie, dar cu toţii sunt de acord ca să conchidă că aviatorul şi fiul său sunt victimele progresului social, sub toate aspectele sale. Unii scriu că Lindbergh ar fi fost victima gloriei lui şi că de n'ar fi fost atât de ilustru, gangsterii nu s'ar fi gândit niciodată să răpească pe copil. Alţii socot pe colonel victima presei. Presa s'a ocupat mereu de Lindbergh, a vorbit despre averea lui, despre soţia lui şi pasionând opinia publică mondială în chestiunea răpirii, a împiedicat pe răpitori să înapoieze copilul, dupăce şi-ar fi primit preţul de răscumpărare, în toată taina. Pe de altă parte, fiecare reporter voia să rivalizeze cu toţi ceilalţi, spre a da cele mai noui relaţiuni asupra gesturilor lui Lindbergh şi a întregii activităţi a poliţiei, ţinând astfel şi pe bandiţi în curent cu toate cursele care li se întindea.

— „Ba nu, — spun alţii — „Lindbergh e victima poliţiei, căci această poliţie nevoind să se lase bătută, în lupta ei cu gangsterii, zădărnicia de fiecare dată, încercările de restituire a copilului şi printr'un zel rău înţeles, a provocat moartea micului Lindbergh".

Perfecţionările ştiinţei americane, folosite cu multă dibăcie de gangsteri, le-au îngăduit să dea lovitura şi să scape de urmăririle poliţiei...

Şi astfel fiecare îşi exprimă părerea, făcând tot felul de comentarii. Sunt de acord însă toţi că progresul este acel care trebue făcut responsabil de această tragedie şi Lindbergh trebue să regrete cu amărăciune performanţa lui, avionul său vertiginos, căsătoria lui bogată şi publicitatea făcută în jurul numelui său. Dac'ar fi rămas simplu mecanic, neluat în seamă de presă, n'ar fi fost astăzi un părinte îndoliat.

Vina cea mai mare a progresului este — pe cât se pare — corupţia generală a magistraturii şi a poliţiei americane, lipsite de orice scrupul, lipsite de orice moralitate, realizând formula ideală a omului`maşină, pentru care nu există decât profitul material.

Fiecare vrea să-şi dea părerea asupra acestei întâmplări nenorocite şi fiecare condamnă cu hotărâre acest rezultat al eforturilor noastre şi al sacrificiilor noastre, civilizaţia, a cărei cucerire ne-a costat atât de scump şi care cuprinde toate invenţiunile moderne, începând dela automobil, până la presă şi dela avion până la radio, folosite toate de bandiţi, cu mai mult succes decât de oamenii cinstiţi.

Totuş, dacă am duce până la capăt raţionamentul acestor filosofi şi acestor humorişti amatori, ar însemna ca noi să dorim suprimarea a tot ce se chiamă progres şi înapoierea la epoca de piatră. Dar nu, nici odată, noi nu ne mai putem dispensa de toate aceste minuni câte am cucerit. Progresul nu trebue numai decât învinovăţit: micul Lindbergh n'a fost victima progresului, ci a instinctului criminal, care îndeamnă pe sălbatec să-şi ucidă semenul, cu acelaş dispreţ al vieţii omeneşti, ca şi pe gangsterul din mediul civilizat din Chicago.

Intotdeauna omul a căutat un ţap ispăşitor pentru toate necazurile sale şi cu atât mai mult pentru acele întâmplări în care fiecare dintre noi simţim o părticică de responsabilitate. Desigur că toţi suntem vinovaţi de alcătuirea socială actuală. Dar aceasta nu îndreptăţeşte afirmaţia că progresul ar cauza sau ar încuraja crima.

Să renunţăm la aceste declamaţiuni groteşti relative la nenorocirile produse de ştiinţa modernă, căci de fiecare dată, când suntem la nevoe, noi tot la această ştiinţă, la binefacerile ei, la confortul pe care ni-l oferă, apelăm, fericiţi că putem beneficia de ele.

Pentru ce să jucăm comedie?

Reporterii primind amănunte.

Automobilul cu care a fost adus micul ...or, la incinerare.

Omenirea e formată din buni şi răi. Cei răi au sufletul pervertit de-o educaţie proastă. Să ne străduim să dăm o educaţie bună tuturor, să luminăm mintea şi să încălzim inimele tineretului şi atunci vor dispărea poate criminalii. In nici un caz însă nu ştiinţa şi progresul tehnic pot fi responsabile de păcatele societăţii.

r. i.

Sus: *Cei doi lucrători cari au descoperit cadavrul;*

VICTIMELE UNEI DANSATOARE

FERMECĂTOAREA Gaby Deslys, printre adoratorii căreia se prenumărau regi, generali şi milionari, ar păli probabil de invidie, dac'ar mai trăi astăzi, să vadă succesele unei dansatoare ce se numeşte simplu „M-lle Florence". Frumuseţea şi minunata graţie a tinerei actriţe, care apare într'o revistă la Champs Elysées, seamănă admiraţie şi disperare în rândurile bărbaţilor.

„Miss Florence" care şi-a început cariera în teatrul unui transatlantic, cu un salariu de numai 25 dolari pe săptămână, sub numele de Florence Kolinsky, a subjugat până acum un maharadjah, a făcut pe unul din cei mai celebri pictori ruşi să se retragă, în singurătatea unei mânăstiri şi a inspirat o compoziţie muzicală, unui diplomat austriac.

Dar dacă Florence Kolinsky are darul seducţiei, nu se simte câtuş de puţin înclinată să-şi subjuge victimile şi nici măcar să le primească omagiile în serios.

„E plăcut să fii admirată, spune dansatoarea, dar n'am decât două pasiuni — arta mea şi prostuţul poodle, ce se numeşte „Tootsy".

Nu e vina mea că prinţii indieni persistă în a-mi trimite flori şi scrisori, în care mi se oferă ca sclavi. Ce-aş putea face cu un sclav, chiar dac'aş avea unul?

Prinţul indian nu e altul decât Maharadjahul de Kapurthala, fabulos de bogat şi de puternic, despre care s'a anunţat odată c'ar fi fost logodit cu Miss Florence. Dansatoarea s'a grăbit atunci să desmintă ştirea, susţinând că între ea şi nabab nu existau alte relaţii decât de simplă cunoştinţă. Singurul protest al prinţului cu această ocazie, a fost însă că ziarele îi publicaseră fotografii foarte proaste, în legătură cu această chestie.

Un secretar al ambasadei austriace dela Paris fu cât pe aci să-şi piardă situaţia, pentrucă, — fermecat de performanţa dansatoarei — şi-a neglijat îndatoririle, pentru a compune o simfonie, menită să exprime impresiile pe care i le produsese senzuala graţie a domnişoarei Kolinsky.

A lucrat cu sârguinţă timp de o lună de zile, dar nu-şi putu termina opera, întrucât superiorii săi îl chemară la datorie, ameninţându-l cu pierderea situaţiei.

Cazul diplomatului este însă mult mai puţin tragic, decât al artistului rus Alexandru Rezusky, care s'a îndrăgostit nebuneşte de d-ra Florence, pe când făcea tabloul frumuseţei sale extrem de sumar îmbrăcate.

Văzând că era cu neputinţă să-l facă pe Rezusky să înţeleagă că pasiunea lui nu trezea în ea nici cea mai mică scânteie, dansatoarea plecă la Riviera, pentru a-i da timp să se răcorească. Indrăgostitul renunţă însă la arta sa, intrând într'o mânăstire.

Julio Alvarez, frumosul partener al dansatoarei, e singurul om care petrece mai mult în tovărăşia ei şi rareori o vede într'altă parte decât la repetiţii şi reprezentaţii.

„Inţeleg mai bine decât oricine pentruce se înebunesc bărbaţii după ea" spune brunul caballero cu tristeţă, dar îşi pierd vremea de pomană. Inima d-rei Florence aparţine dansului său. Nu trăeşte decât pentru dans, pentru a-şi exprima emoţiile prin gesturi.

O Casă de nebuni

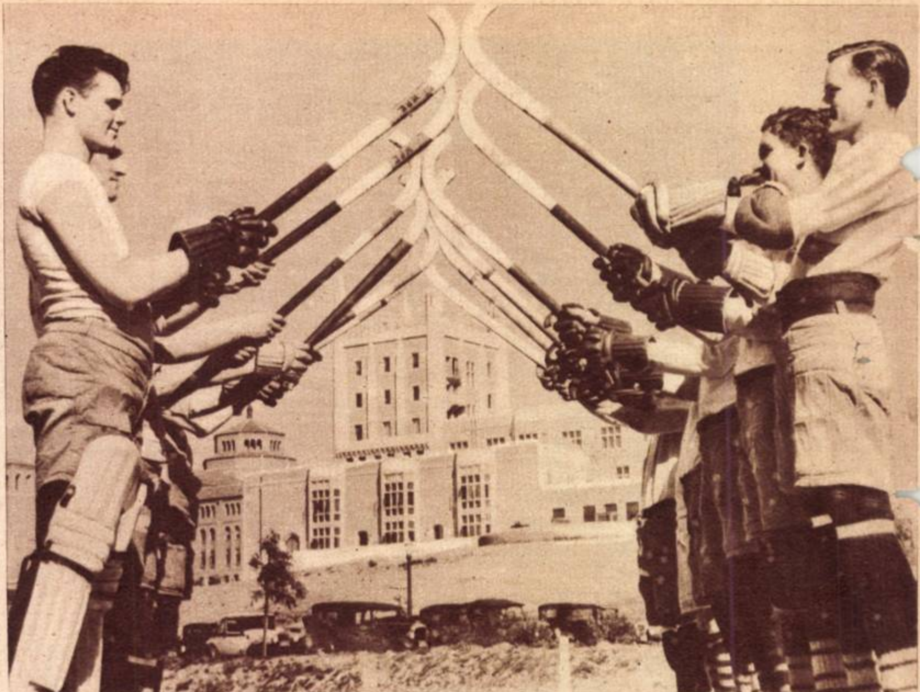
Scriitorul rus A. Cehov zugrăveşte, într'una din operele sale, o casă de nebuni, sau mai exact pe unul din pensionarii acestei case de nebuni, fost student, care în momentele de linişte se dovedeşte şi acum inteligent şi instruit, încât pntru doctorul spitalului este o plăcere să stea de vorbă cu dânsul.

Dar a sta de vorbă cu nebunii — mai ales într'o localitate mică — este primejdios. Ciudatul doctor, care găseşte înţeleaptă convorbirea cu nebunul, este acuzat a-şi fi pierdut şi el minţile, şi închis însuşi la balamuc.

Tragi-comedia doctorului Efimici este minunat zugrăvită în volumul „Pavilionul No. 6" apărut în biblioteca „Dimineaţa", în excelenta traducere a d-nei Sofia Dobrogeanu-Gherea.

Preţul unui volum 7 lei.

Sus: *Los Angeles;* dr. sus: *o echipă de jucători de baskett-ball;* jos: *o săritură de antrenament.*

OLIMPIADA LA *Los Angeles*

DUPĂ un răgaz de patru ani, vom avea din nou o Olimpiadă. După Amsterdam avem anul acesta Olimpiada dela Los Angeles, oraşul cel mai mare şi — după cum susţin mulţi — cel mai frumos din California. Dela 30 Iulie până la 14 August va avea loc în acest oraş cea de-a zecea Olimpiadă modernă, la care urmează să se întâlnească atleţii lumei întregi.

Los Angeles se găseşte azi în fierberea ultimelor pregătiri. Se amenajează adăposturi, se construesc case mici şi corturi şi se iau toate dispoziţiile necesare adăpostirii unui număr de oaspeţi atât de mare cum se prevede că va fi în oraşul californian, cu prilejul jocurilor Olimpice. Pentru atletismul uşor se află pregătit un stadion uriaş, aşezat în mijlocul unui parc şi capabil să cuprindă 125.000 de oameni. Acesta, în timpul nopţii poate fi luminat de instalaţii uriaşe de reflectoare. In mijlocul aceluiaş parc s'a construit o arenă pentru box şi pentru lupte precum şi un pavilion de scrimă. Există chiar şi un muzeu Olimpic de arte frumoase. In fiecare noapte în Hollywood Bowl — care se găseşte la poalele unei coline, — se execută concerte simfonice sub cerul liber. Dirijori cunoscuţi se vor produce la aceste concerte. Intrecerile sportive vor avea loc zi şi noapte, pentru toate cele 135 de categorii diferite de sport.

W. M. Garland din Los-Angeles, unul din membrii americani ai comisiunii pentru jocurile olimpice s'a străduit ani dearândul ca să aducă Olimpiada în oraşul său natal. In cele din urmă a izbutit, la şedinţa din 1928 din Amsterdam, imediat după ultima Olimpiadă, când s'a stabilit ca pentru 1936 oraşul ales să fie Berlinul.

Nu s'a făcut deloc rău urmându-se îndemnul şi invitaţia d-lui Garland. Los Angeles merită să fie vizitat nu numai pentru jocurile olimpice. Se găseşte în mijlocul celui mai frumos stat din America, unde nu se cunoaşte iarnă. In oraş locuesc două milioane de oameni într'un adevărat paradis. Hollywood-ul, cetatea filmului este o periferie a oraşului şi la Hollywood atelierele cinematografice stau unul lângă altul şi tot aci se găsesc cele mai mari şi mai luxoase palate depe glob.

Nu departe de Los Angeles e Pacificul, la care se ajunge în scurt timp.

Tot atât de puţin durează drumul până în vârful munţilor unde e zăpadă

Jos: *Start într'o cursă de probă.*
Sus: *Drapelele naţiunilor participante.*

Sus: O echipă de tinere înotătoare

Sus: *Un grup de atleţi, la antrenament.*

Dr.: *O campioană de tennis, care va disputa titlul mondial.*

veşnică. Şi la renumitul Parc Naţional, Yosemite se ajunge foarte uşor. Acolo sunt copaci bătrâni de veacuri, lacuri, cascade, iar animalele umblă libere.

Toate statele lumii şi-au anunţat până acum participarea la această Olimpiadă.

Fiecare naţiune a trimis echipe, care să concureze la toate jocurile.

Vor avea loc concursuri de atletism în general, de înnot, box, sărituri etc.

Şi pe sub portocalii înfloriţi ai strălucitoarei Californii, vor răsuna în curând strigătele de victorie ale concurenţilor, iar uriaşul stadion va primi defilarea miilor de atleţi din toată lumea.

A zecea Olimpiadă va însemna încă un mare pas spre progres.

I. M.

Jos: *Stadionul din Los Angeles. Intrarea şi vedere din avion.*

BRATUL ROBULUI

ROGER Wanderwater, un potentat al industriei, despre care vom vorbi în această povestire, fiind al nouălea din neamul Wanderwaterilor, care au avut în stăpânirea lor, timp de câteva sute de ani, renumitele fabrici de bumbac din Sud, a trăit în ultimii ani din secolul al 26-lea după Christos, sau în al V-lea veac al crudei oligarhii industriale, ridicată pe ruinele primei republici, decedate.

După dovezi incontestabile, suntem convinşi că povestirea ce urmează n'a fost publicată până în secolul al 29-lea. Pe acea vreme ar fi fost în conflict cu legea să se tipărească asemenea lucrări, iar clasa muncitoare se găsia într'o stare de incultură atât de crasă, încât arare ori se întâmpla să ştie să scrie şi să citească.

Era în timpul sinistrei domnii a omului „tare", când massa poporului era denumită, pe drept, „animale de muncă"...

Intre legile din acele timpuri se găsia în mare onoare aceia care socotea drept ofensă, pentru oricine, — indiferent de clasă — să predea fie şi alfabetul cuiva din clasa muncitoare. Mâna de stăpânitori avea nevoe de o limitare cât mai aspră a educaţiei celor de rând, ca să poată continua în linişte exploatarea. De aceea s'a născut povestitorul de meserie. Aceşti povestitori au fost plătiţi de clasa oligarhică industrială, iar ceeace aveau dreptul să spue robilor erau numai legende ticluite anume, fabule romanţioase, nevinovate: un fel de opium pentru răni, un haşiş pentru conştiinţă.

Insă spiritul libertăţii nefiind pe deantregul stins, ci stând cum stau cărbunii sub cenuşe, unii agitatori — sub aspectul de povestitori — propagau, cu riscul vieţii lor, revolta în clasa sclavilor...

Povestirea ce va urma a fost aspru interzisă de oligarhie, dovadă sunt protocoalele judecătoriilor poliţieneşti din localitatea Ashbery. Din cercetarea lor se poate vedea că în ziua de 27 Ianuarie 2734, un oarecare John Tourney a fost găsit vinovat de faptul că a povestit întâmplarea într'un azil de muncitori şi pentru acest fapt a fost condamnat la 5 ani muncă silnică în minele de borax din pustiul torid al Arizonei.

Iată care era această povestire :

„Ascultaţi-mă, fraţi, să vă spun povestea cu braţul. Este vorba de braţul lui Thom Dickson. Thom Dickson a fost prim-ţesător la fabrica acelui câine al iadului, Roger Wanderwater. Fabrica lui a fost poreclită „fundul iadului", de către sclavii cari munceau într'însa, şi pe bună dreptate... Se afla la Kingsbury, la celălalt capăt al oraşului, înspre palatul de vară a lui Wanderwater.

Nu ştiţi unde se află Kingsbury? Multe lucruri nu ştiţi voi fraţilor! Şi e trist. E trist pentrucă voi nu ştiţi că sunteţi robi!

Inainte de a pătrunde în zona de lucru, muncitorii petrolieri sunt percheziţionaţi, pentru a nu intra cu ţigări şi chibrituri pe teren.

După ce vă voi fi povestit totul, aş vrea să alcătuesc o şcoală ca să vă învăţ cuvântul scris şi tipărit...

Stăpânii noştri citesc şi scriu şi au multe cărţi şi aceasta este una din pricinele pentru care ei sunt stăpânii noştri, pentrucă trăesc în palate şi nu muncesc... Când muncitorii vor învaţă să citească şi să scrie — toţi — atunci ei vor deveni puternici, şi-şi vor întrebuinţa puterea ca să sfarme lanţurile: nu vor mai fi stăpâni haini, şi nu vor mai fi robi chinuiţi...

Kingsbury, fraţii mei, se află în vechiul stat Alabama.... Timp de 300 de ani, Wanderwaterii au stăpânit Kingsbury şi baracele cu sutele de sclavi şi cu multe fabrici aici şi în altă parte; în alte state.

Aţi auzit de Wanderwaterii? Cine n'a auzit de ei? Eu vă voi povesti însă lucruri despre dânşii pe care voi nu le cunoaşteţi, nu le puteţi cunoaşte. Intâiul Wanderwater a fost un rob, ca voi, ca mine... Aţi înţeles? A fost un rob. Asta era acum trei sute de ani. Tatăl lui fusese mecanic în baraca sclavilor, iar mama lui, spălătoreasă tot acolo. Despre aceste lucruri nu încape nici o îndoială; vă spun tot adevărul, sunt fapte prea adevărate. Fiecare cuvânt al acestui adevăr e scris în cărţile de istorie ale stăpânilor noştri, pe care voi nu le puteţi citi, pentrucă stăpânii nu vă dau voe să învăţaţi, ca să nu aflaţi tocmai aceste lucruri... Ei ştiu însă toate astea şi îşi înţeleg foarte bine interesul, căci dacă voi aţi citi asemenea lucruri, aţi pierde poate respectul faţă de stăpâni, ceeace ar putea fi primejdios pentru ei. Ei însă cunosc toate astea şi încă multe altele, pe care voi nu le ştiţi, dar eu vă voi spune ceeace am citit cu ochii mei, în cărţile de istorie ale stăpânilor noştri.

Numele celui dintâi Wanderwater n'a fost Wanderwater, ci Vange, Bill Vange, fiul lui Jergis Vange, mecanicul şi al Laurei Caruby, spălătoreasa.

Bill Vange era un tânăr vânjos. Ar fi putut rămâne cu sclavii la un loc şi să-i ducă apoi la libertate, el a preferat însă să fie o unealtă supusă a stăpânilor şi pentru asta a fost bine răsplătit...

De mic copil slujia ca spion în baraca sclavilor, unde se născuse. Se ştia că a denunţat chiar pe tatăl său, pentru o încercare de rebeliune. E un lucru dovedit. Am citit-o cu ochii mei, în „Cartea protocoalelor". Era, după cum spuneau stăpânii un rob prea bun pentru baraca robilor...

Alexandru Burell l-a scos de acolo şi de mic l-a învăţat să scrie şi să citească. L-au învăţat de toate... A intrat apoi în poliţia secretă a statului... Nu mai purta haina sclavilor decât arare ori, în anumite împrejurări, când voia să pătrundă în tainele şi conspiraţiile robilor. El a fost acela care, în vârstă numai de 18 ani a isbutit să aducă în faţa justiţiei pe marele erou şi tovarăş Ralph Jacobus, ca să obţie apoi condamnarea lui la moarte, pe scaunul electric. Aţi auzit şi voi desigur de sfântul Ralph Jacobus... dar e o noutate că tânărul Wanderwater, care se mai chema încă pe atunci Vange, l-a dus la moarte. Ştiu bine aceasta. Am citit-o în cărţi fraţilor... multe lucruri interesante se mai găsesc în cărţi...

După ce Ralph Jacobus a murit de o moarte ruşinoasă, numele lui Bill Vange a suferit o schimbare. Era cunoscut pretutindeni ca Vange cel viclean.

Inaintase în poliţia secretă şi a fost răsplătit cu multă mărinimie. Dar nu devenise încă un membru marcant al clasei stăpânitoare. Bărbaţii erau oarecum dispuşi să-l primească între ei, dar femeile s'au opus ca robul să fie primit în societatea lor. Vange vicleanul sluji mai departe, supus stăpânilor... Fusese doar el însuşi rob şi cunoştea obiceiurile lor. Nu se înşela.

E adevărat că robii erau în acele vremuri mai curagioşi decât cei de azi, şi încercau mereu să-şi recâştige libertatea. Vange vicleanul pândea însă pretutindeni, afla toate proectele şi planurile robilor, iar pe conducătorii rebeliunilor îi trimetea pe scaunul electric. In anul 2255 şi-a schimbat numele. Era tocmai în anul când a isbucnit marea răscoală. In regiunea apuseană a munţilor Rackey 17.000.000 de sclavi au luptat cu eroism, ca să restaureze drepturile lor. Cine ştie, poate dacă n'ar fi fost Vange vicleanul, ei ar fi isbutit!... Din nenorocire pentru robi şi din fericire pentru stăpâni, Vange vicleanul veghia. Stăpânii i-au încredinţat comanda supremă. In 8 luni — luni sângeroase de luptă îngrozitoare — un milion trei sute cinci zeci de mii de robi au fost ucişi, udând cu sângele lor, pământul blestemat. Vange, Bill Vange, Vange vicleanul, isbuti şi de astă dată: răscoala a fost înăbuşită şi el în schimb, răsplătit cum trebue.

Atât de pline au fost mâinile lui de sângele robilor ucişi încât de atunci i s'a dat şi porecla de Vange Sângerosul...

Sângerosul Vange trăi până la adânci bătrâneţe. Până la sfârşitul vieţii, îşi avea locul său în sfatul stăpânilor. Vedeţi, el se născuse într'o baracă de robi.... dar a fost bine răsplătit, avea 12 palate şi fără să fi fost stăpân, stăpânea mii de robi... Avea un yacht al său pe mare, care era asemenea cu un palat plutitor şi mai avea o seamă de insule unde munciau zece mii de robi la plantaţiile lui de cafea.

La bătrâneţe însă se simţi părăsit, pentrucă trăia singur, urât şi duşmănit de fraţii lui, robii, şi privit cu dispreţ de aceia pe care el i-a servit, dar care nu voiau să-i devie fraţi... Stăpânii îl priviau cu dispreţ pentrucă se născuse sclav. Muri, lăsând o avere imensă, de o moarte înspăimântătoare, chinuit de conştiinţă, căindu-se de ce făcuse şi cu numele pătat de sânge...

Altfel fu însă soarta copiilor săi. Ei nu s'au născut nici în baracă de robi, şi — dintr'o hotărâre specială a şefului oligarh de atunci, anume John Morrison — copiii au fost înălţaţi la rangul de stăpâni. De atunci a dispărut numele Vange din istorie. S'a preschimbat în Wanderwater şi Jason Vange, fiul cel mai mare al lui Vange Sângerosul, deveni întemeetorul neamului Wanderwaterilor.

Asta s'a întâmplat acum 300 de ani, şi Wanderwaterii de azi

uită trecutul lor umil, şi-şi închipuesc că lutul trupului lor este altfel alcătuit decât lutul trupului nostru, al robilor rămaşi robi...

Dar vă întreb eu, fraţilor, de ce să devie un rob stăpânul altui rob? Vă las pe voi singuri să răspundeţi la această întrebare, dar nu trebue să uitaţi că la început Wanderwaterii au fost şi ei robi...

Şi acum, mă întorc la începutul povestirei mele, ca să vă vorbesc de braţul lui Tom Dickson.

Fabrica lui Roger Wanderwater din Kingsbury merita cu adevărat porecla de „fundul iadului". Oamenii cari lucrau acolo erau totuş oameni, după cum veţi vedea şi voi îndată. Munceau acolo femei şi copii, copii mici şi toţi aveau drepturile lor de robi consfinţite prin lege, însă asta numai pe hârtie. De fapt, li-se lua multe din cele ce li se cuvenea de către cei doi supraveghetori, Josef Clancy şi Adolph Munster.

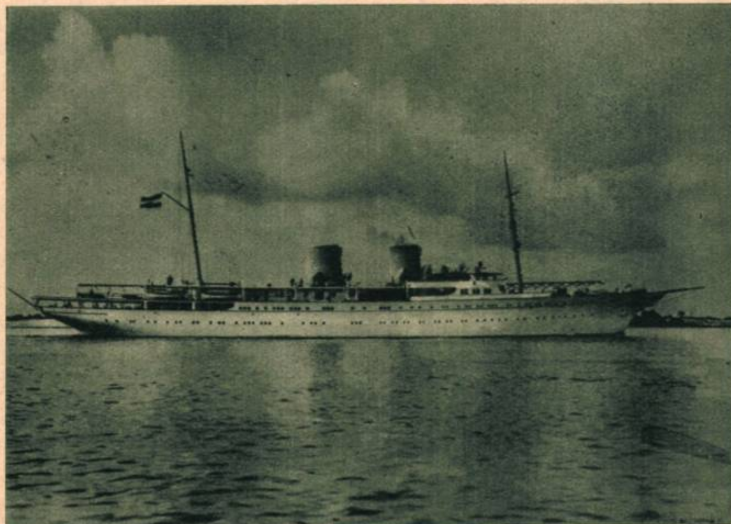
Fraţii mei, povestea e lungă, dar n'o să vi-o spui toată, dar vreau să vă povestesc numai povestea braţului...

Era un obiceiu să se reţină în fiecare lună o parte din micul salariu pe care-l primiau robii, o sumă care se aduna într'un fond, al cărui scop era să ajute pe muncitorii nenorociţi, cari cădeau de boală sau sufereau vreun accident. După cum ştiţi şi voi, aceste fonduri sunt controlate de supraveghetori. Aşa e legea şi fondul robilor din „fundul iadului" nu făcea excepţie, fiind controlat de cei doi supraveghetori, blestemată le fie amintirea...

Clancy şi Munster întrebuinţau fondul pentru ei. Când se întâmplau accidente, muncitorii tovarăşi acordau, după obiceiu, o sumă oarecare ca ajutor, din fondul strâns. Supraveghetorii însă refuzau s'o plătească. Ce erau să facă robii? Aveau drepturile lor, consfinţite de lege, dar ce folos? Când unii îndrăzneau să se plângă, jeluirea tot la supraveghetor ajungea, iar ei îi pedepsiau, cum ştiţi şi voi prea bine: amende pentru lucru greşit, — care nu era greşit — încărcare la socoteală, în folosul societăţii de exploatare, tratare nemiloasă a femeilor, a copiilor, repartizarea „îndrăzneţilor" la maşini vechi, uzate, la care munceşti mult şi bine dar fără spor...

Odată robii din „Fundul iadului" au trimis un protest scris rit după trei luni, în dureri grozave... Dar înainte de a muri, a mai scris o plângere...

Patru-cinci săptămâni mai târziu, braţul lui Tom Dickson, un rob şi el, a fost rupt de o curea acolo, în „Fundul iadului' dar supraveghetorii au refuzat să dea ajutorul pe care ceilalţi robi l-au acordat din fondul lor comun. Cel care ştia

Yachtul...

direct lui Wanderwater... Era în anul când el petrecuse câteva luni în Kingsbury. Unul din robi învăţase să scrie: din întâmplare mama lui ştia să scrie şi-l învăţase pe ascuns, aşa cum şi ea la rândul ei fusese tot pe ascuns învăţată... Acest rob întocmise o jalbă cu toate plângerile. Robii toţi au semnat prin punerea degetului. Cu mărcile necesare, plângerea a fost adresată lui Roger Wanderwater, dar acesta o predete, fără s'o citească măcar, supraveghetorilor.

Clancy şi Munster erau furioşi. In noaptea următoare au trimis paznici înarmaţi cu mânere de târnăcoape, la baraca robilor, şi... se spune că a doua zi, jumătate din robi n'au putut să mai părăsească culcuşurile. Da, au fost bătuţi bine. Robul care a scris plângerea a fost atât de tare chinuit, încât a mu-

să scrie şi care era pe moarte, a întocmit — cum am spus — ultima lui jalbă, şi robii au hotărît s'o pue în mâna braţului, care fusese rupt din trupul lui Tom Dickson...

Se întâmplase că atunci Roger Wanderwater zăcea bolnav, în palatul său, de cealaltă parte a oraşului Kingsbury. Nu era bolnav de vreo boală care pe voi, pe femeile şi pe copiii voştri, vă omoară de obiceiu. Nu: doar o mică durere de cap. Se vede că mâncase sau băuse prea mult.

...Atât era destul, pentrucă Wanderwater devenise gingaş şi debil, din cauza creşterii sale prea îngrijite...

Oamenii aceştia care umblă mereu înfăşuraţi în vată, sunt toată viaţa lor foarte plăpânzi. Credeţi-mă, fraţilor, Roger Wanderwater — deşi nu avea decât o uşoară durere de cap — părea că suferă atât de mult, cât şi Tom Dickson cel cu braţul smuls din rădăcină...

Roger Wanderwater avea mania agriculturii ştiinţifice, şi pe moşia lui întinsă, care se afla la trei kilometri depărtare de Kingsbury isbutise să planteze şi să crească un nou soiu de fragi. Era foarte mândru de acest lucru, ca de cine ştie ce ispravă grozavă, şi de n'ar fi fost bolnav, s'ar fi dus singur să culeagă cele dintâi fructe coapte...

Porunci deci bătrânului rob depe moşie să aducă cel dintâi coşuleţ cu fructe. Toate acestea le-am aflat din vorbele unui rândaş din bucătăria palatului, care dormia în baraca robilor. Supraveghetorul plantaţiilor ar fi adus el fragii, dar zăcea la pat, având un picior frânt; şi-l rupsese încercând să îmblânzească un mânz sălbatec, pentru stăpânul său. Rândaşul povestise toate astea noaptea, şi aşa s'a aflat că fragii vor fi aduşi a doua zi. Atunci, oamenii din baraca robilor — toţi bărbaţi curagioşi — au ţinut sfat. Robul care ştia să scrie, şi care dela bătaia ceea tot trăgea să moară, a spus că o să ducă el braţul lui Tom Dickson, la palat, a mai spus că oricum tot e aproape de moarte şi nu-i pasă dacă o să moară mai curând sau mai târziu.

In noaptea aceea deci, cinci robi s'au furişat din baracă, după ce paznicii au făcut cel din urmă ocol. Unul dintre ei era acela care ştia să scrie. Au stat ascunşi în desişul dela marginea drumului, până târziu dimineaţa, când au văzut pe robul cel bătrân dela moşie, venind cu trăsura la oraş, cu fructele de preţ.

Robul cel bătrân fiind reumatic şi robul ştiutor de carte, mişcându-se ţeapăn şi el, din cauza bătăii, se înfăţişau destul de asemănător. Deci, cel ştiutor de carte a îmbrăcat hainele celuilalt, şi-a tras pălăria peste ochi, s'a urcat pe capră, şi mână la oraş...

In acest timp, bătrânul a fost ţinut legat în desiş, până seara, când ceilalţi patru s'au înapoiat la baraca robilor, ca să-şi pri-

miască pedeapsa pentru dispariţia lor.

In acest timp, Roger Wanderwater aştepta cu nerăbdare fragii, şi stând în minunata sa odae de culcare, atâtea minunăţii erau acolo, atâta frumuseţe, încât ochii voştri ar fi putut orbi, dacă n'au mai văzut niciodată asemenea lucruri de preţ. Robul care ştia să scrie, spunea şi el că era o privelişte din rai. Şi dece ar fi fost altfel? Munca neräsplătită şi vieţile a zece mii de robi fuseseră doar cheltuite, risipite, pentru facerea acestui palat din basme, a acestei odăi de culcare, în vreme ce ei, robii, dormiau în vizuini murdare, asemenea animalelor...

Robul care ştia să scrie, aduse fragii pe o tavă de argint, şi Roger voia să afle şi părerea sa asupra fragilor... Trăgându-şi trupul muribund, prin minunata odae, robul îngenunchie lângă patul lui Roger Wanderwater şi ţinu tava de argint în faţa lui. Frunze mari, verzi, acoperiau tava. Un servitor le dete într'o parte, pentru ca Wanderwater să poată vedea fragii...

Roger Wanderwater stătea rezemat într'un cot şi... admiră minunatele fructe proaspete şi înşirate ca nişte juvaere preţioase, dar în mijlocul lor se găsia braţul lui Tom Dickson, aşa cum fusese rupt din trup, însă bine spălat şi alb, în vreme ce fructele erau roşii ca sângele. Şi mai văzu Wanderwater, mai văzu strânsă, între degetele ţeapene şi moarte, plângerea robilor săi, cari munciau în „fundul iadului"...

— „Ia şi citeşte — zise robul care ştia să scrie.

Şi, pe când stăpânul lua, îngrozit, hârtia, servitorul, care până atunci stătuse nemişcat de uimire, lovi cu pumnul peste gura robului îngenunchiat.

Robul, care oricum era aproape de sfârşit, nici nu luă în seamă lovitura dată de servitor. Nu făcu nici o mişcare, nici nu tresări, ci, căzând pe-o parte, rămase acolo, liniştit, sângele şuroindu-i din gură...

Doctorul lui Roger Wanderwater alergă după paznicii palatului şi se întoarse curând cu dânşii. Robul fu târât şi ridicat în picioare... dar ridicându-se apucă şi braţul mort al lui Tom Dickson, şi fiind foarte slăbit, îl scăpă pe jos.

— Să fie aruncat la câini de viu! — strigă, furios servitorul... să fie aruncat la câini de viu!... dar, Roger Wanderwater uitând durerea de cap şi rezemat mereu în cot, ordonă linişte şi continuă citirea plângerii...

Tot timpul cât mai citi, fu linişte, toţi stăteau nemişcaţi: servitorul furios, doctorul, paznicii palatului, şi, în mijlocul lor, susţinut de ei, în picioare, robul sângerând din gură, ţinând braţul iarăş ridicat, al lui Tom Dickson... Când Roger Wanderwater sfârşi de citit, privi lung pe rob şi-i zise: Dacă în această hârtie se află o singură minciună, îţi va părea rău că te-ai născut..."

Şi robul răspunse: „Toată viaţa mi-a părut rău că m'am născut..."

Roger Wanderwater privind ţintă la rob, acesta mai adăugă:

— „Tot răul ce mi l-aţi putut face, mi l-aţi făcut. Sunt aproape de moarte, peste o săptămână, tot voiu fi mort, aşa că mă puteţi ucide de pe acum...

— Ce faci cu asta? — întrebă stăpânul, arătând spre braţul lui Dickson...

Şi robul răspunse: Il iau cu mine la baracă, să-l îngrop; Tom Dickson mi-a fost prieten.. Am lucrat amândoi unul lângă altul la răsboaie...

Puţin a mai rămas din povestea mea fraţilor!...

Robul cu braţul lui Tom, fură trimişi într'o căruţă înapoi la baracă; n'a fost pedepsit nici unul din robi; într'adevăr, Roger Wanderwater, făcu o cercetare severă şi găsind că robii aveau dreptate, pedepsi pe cei doi supraveghetori, Joseph Clancy şi Adolph Munster. Au fost scoşi din pâine şi au fost stigmatizaţi pe frunte, braţele lor drepte retezate, şi lăsaţi să cerşească pe drumuri până la moarte..

Fondul de ajutor, fu, un timp administrat cum se cade... numai un timp, fraţilor, — căci după moartea lui Roger Wanderwater, veni fiul său, Albert, care fu un stăpân crud, şi pe jumătate nebun...

Fraţilor, robul care a dus braţul în faţa stăpânului, era tatăl meu, un om curajos, şi aşa cum, mama lui îl învăţase pe dânsul a ceti şi scrie, pe ascuns, tot aşa m'a învăţat şi el pe mine...

Deoarece murise curând după bătaia cu mânerul de târnăcop, Roger Wandewater mă scoase din baraca robilor şi încercă să facă din mine ceva bun...

Aş fi putut deveni supraveghetor in „fundul iadului". Am preferat însă meseria de povestitor, cutreerând ţara, fiind pretutindeni aproape de fraţii mei robi... Şi vă spun istorii de acestea pe ascuns, ştiind că nu mă veţi trăda; căci, dac'aţi face-o, voi ştiţi caşi mine, că mi se va smulge limba din gură, şi atunci nu voiu mai spune poveşti...

Vestea mea, fraţilor, este că timpuri bune vin, când totul se va îndrepta în această lume a desnădejdilor de tot felul; şi nu vor mai fi nici robi, nici stăpâni...

Trebue însă să fiţi pregătiţi pentru a putea primi acele timpuri bune, — învăţând a citi şi a scrie. Multă putere se află în cuvântul scris... Şi-am venit eu să vă învăţ a citi; alţii vor îngriji să aveţi cărţi, când eu îmi voiu fi sfârşit calea...

— Cărţile de istorie în care veţi învăţa despre stăpânii noştri, şi veţi învăţa să deveniţi puternici caşi ei...

(Nota edit. — din „fragmente şi schiţe istorice" tipărite pentru întâia dată în cincizeci volume, în anul 4427, şi acum, după două sute de ani, pentru exactitatea şi valoarea lor istorică, editate şi tipărite de către „Comitetul pentru Cercetări Istorice").

Trad. de I. PASCAL.

CONCURSUL DE VITRINE

DUPĂ cum era de aşteptat, concursul nostru de vitrine, organizat într'un mod original, aşa încât să atragă publicul, căruia i se oferă trei premii, în valoare totală de 6000 lei, a avut cel mai mare succes.

Vitrinele magazinelor din Capitală, care au concurat au fost atât de frumoase încât puteau rivaliza cu atât de atractivele şi frumoasele vitrine din Paris şi Berlin. Negustorii au dovedit multă imaginaţie şi gust estetic. Zilnic primim sute de voturi si pronosticuri din partea cititorilor cari în plimbările lor merg dela un magazin la altul spre a vedea şi compara.

Conform făgăduelii date publicăm — pe rând — fotografiile vitrinelor, pentruca şi cititorii din provincie să-şi poată da părerea.

Am arătat în numărul trecut că trei dintre cititorii noştri, anume acei cari vor reuşi să prevadă mai just ordinea de clasificare a primelor cinci vitrine vor fi premiaţi cu 3000, 2000 şi 1000 lei.

Ei trebuie să completeze bonul din pag. următoare.

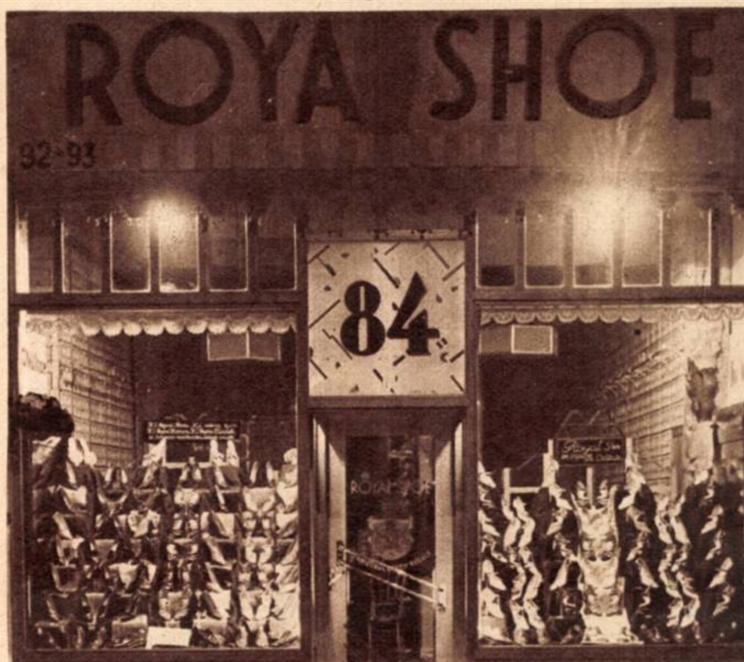
Tot publicul e chemat să facă alegerea, deci rugăm pe cititori să arate cari vitrine le-a plăcut mai mult, pe buletinul de vot publicat la pag. 31.

Publicul în faţa vitrinelor magazinului „Solavici" din Str. Lipscani.

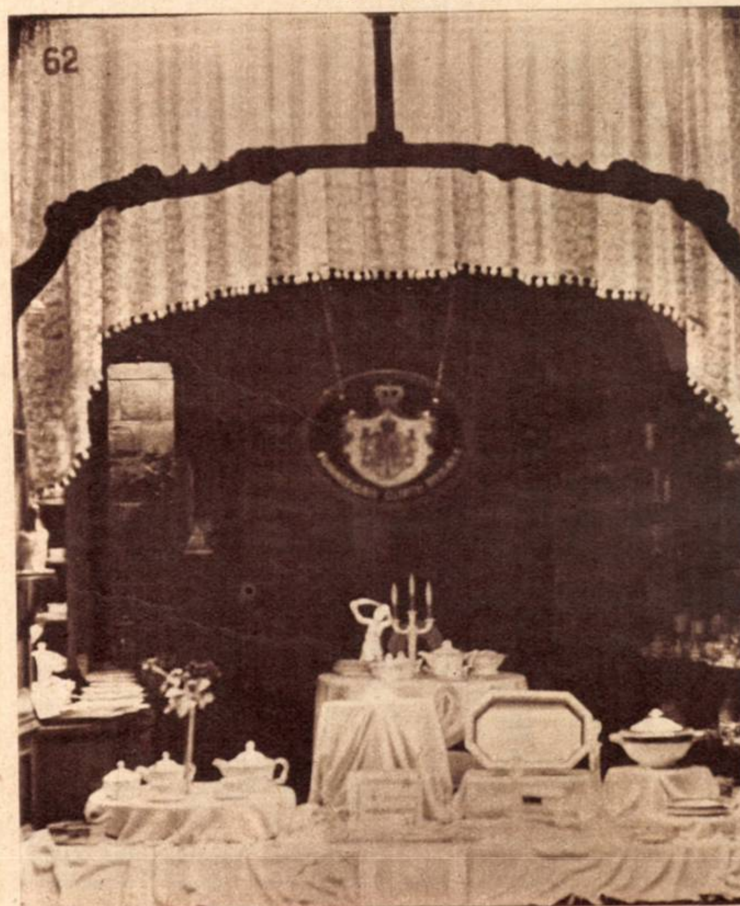

Sus: *Vitrinele magazinului „CHAPELLERIE GEORGES" din calea Victoriei.*
Jos: *Vitrina magazinului „FIN DE SIÉCLE" din calea Victoriei, (articole de lingerie şi galanterie pentru doamne).*

Sus: *Vitrinele magazinului „ROYAL SHOE" din calea Victoriei 84 (încălţăminte de lux „Cecil" ultimele creaţiuni).*
Jos: *Vitrina magazinului de porcelanuri „ROSENTHAL", din calea Victoriei.*

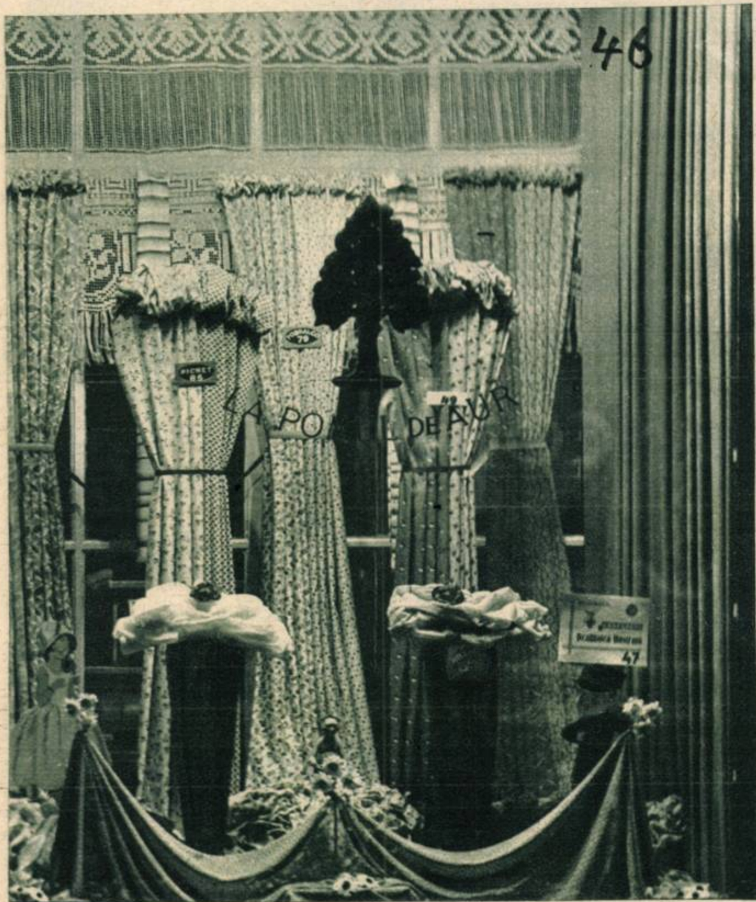

FOTOGRAFII RAMÄCHER

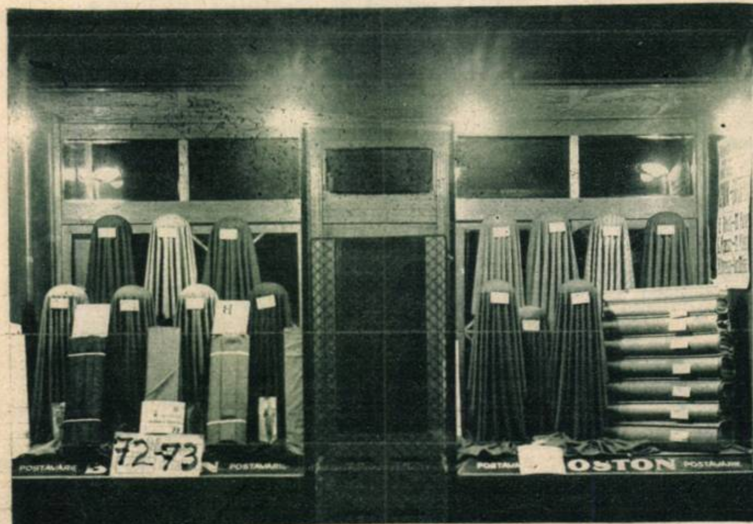

Una din vitrinele magazinului „CEHOSLOVACA", Bd. Elisabeta 8.

Una din vitrinele magazinului „POMUL DE AUR" (mătăsării) str. Lipscani.

Vitrinele postăvăriei „BOSTON" de pe str. Lipscani.

Vitrina coaforului „LEON" din Calea Victoriei (Pas. Vilacros).

Vitrina magazinului „SZÉKELY & RÉTI" (mobile) calea Victoriei.

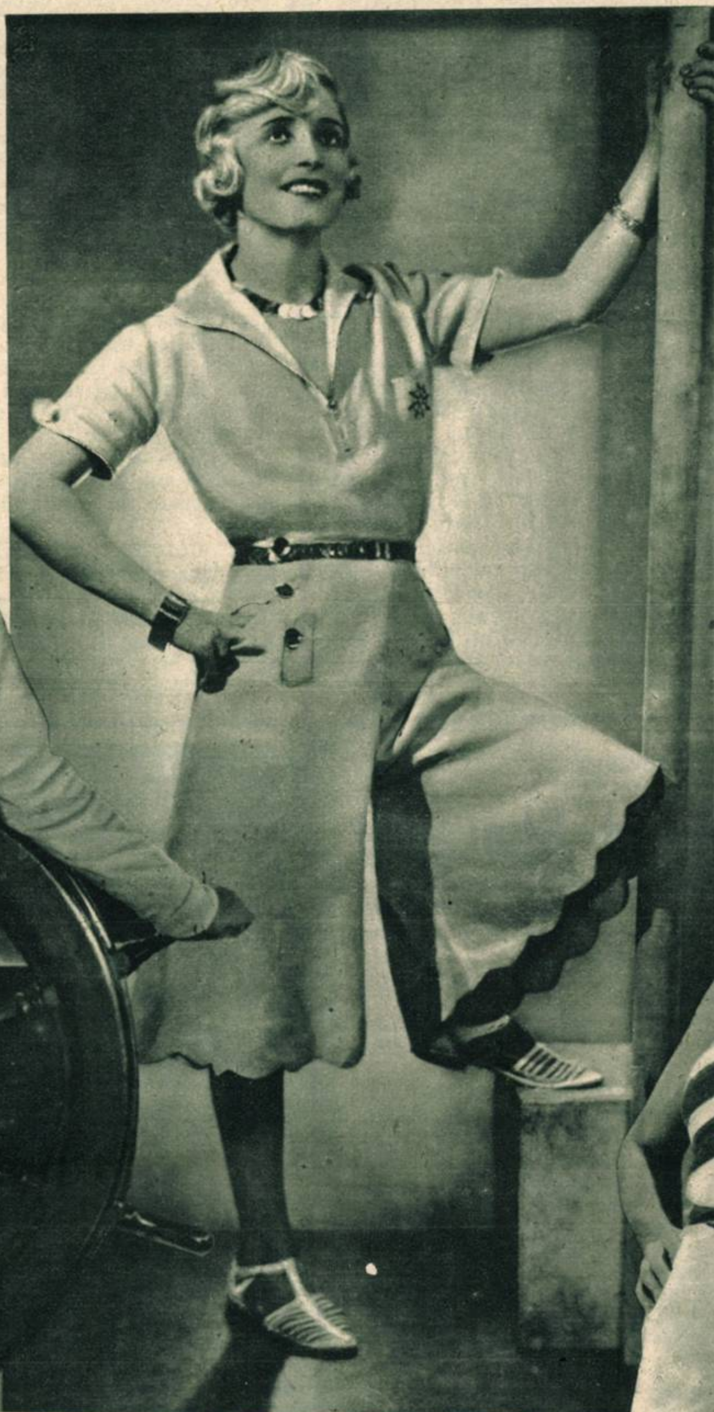

O altă vitrină a magazinului „CEHOSLOACA"

Cochetărie de vară

EVOCAŢI imagini de involt şi răcoros: un isvor de pădure, o bucată de ghiaţă într'un pahar, ghemuri albe de foiţă de mătase, într'o cutie nouă de pălării, frunze drepte şi lucioase de lăptucă... toate acestea apar ca detaliile capricios grupate, ale unei picturi cubiste, în tabloul ce mi se formează înaintea ochilor, la auzul cuvântului „imaculat".

Ce puteţi face pentru ca aspectul şi întreaga dvs. fiinţă să fie o delectare a simţurilor, atunci când toată lumea pătimeşte de pe urma căldurei şi a transpiraţiei? Cum puteţi fi frumoase în timpul verii? Şi cum puteţi da această impresie de prospeţime a frunzelor de lăptuci?

In primul rând, se impune să fiţi de-o curăţenie fanatică. Baia formează întotdeauna un punct principal în toaleta unei femei, dar în zilele de călduri tropicale ce ne aşteaptă, această operaţie se va face de cel puţin trei ori pe zi. Jumătate din seducţia dvs. rezidă în arta cu care veţi şti să daţi impresia unei eterate detaşări de procesele fizicului. Bărbaţilor din epoca romantismului, le plăcea să creadă că femeile n'aveau picioare deasupra glesnelor. Astăzi, s'au împăcat cu această decepţie a picioarelor, dar le mai place încă să creadă că femeile nu transpiră. Respectaţi-le deci iluzia.

Pielea dvs. elimină necontenit sudoarea din trup şi lichidul acesta capătă curând acel nesuferit miros de rânced când evaporarea e încetinită de vestminte, sau de îndoiturile trupului cum ar fi sub braţe şi la încheeturi. Faceţi deci cât mai multe băi, în aceste zile calde, pentru a înlătura această dezagreabilă eventualitate. Baia caldă e preferată de mulţi chiar vara, pentrucă ea calmează, pe când apa rece fiind stimulentă, sporeşte metabolismul trupului şi transpiraţia. Nu faceţi băi sau duşuri fără săpun. Sudoarea e puţin uleioasă iar glandele grase ale trupului secretă mai mult decât de obiceiu în zilele calde. Pielea este acoperită cu un strat de grăsime, aşa că aveţi nevoie de o abundentă săpunire, pentru a fi cu adevărat curate. O mână de săruri în apa putinei, o va face alcalină, ajutând la îndepărtarea depozitelor de sudoare şi grăsime, ce murdăresc pielea. Săruri de baie şi amidoane parfumate cu miresme de molift, levănţică, verbină sau apă de colonia sunt minunate, pentrucă dau o senzaţie de răcoare.

Nu vă frecaţi prea energic cu prosopul; asta ar avea efectul unui exerciţiu violent şi v'ar face să transpiraţi mai mult. Tamponaţi uşor pielea cu pânza prosopului apoi aplicaţi o apă de toaletă sau colonie. Evaporarea alcoolului din aceste lichide vă răcoreşte de minune. Puteţi obţine un

efect mai durabil loţionându-vă abundent corpul cu apă de colonia şi stând câteva clipe înaintea unui ventilator electric. Evaporarea rapidă lasă în piele o răcoare ce durează mai bine de o oră.

Pudra de talc aduce o delicioasă completare băilor dvs. de vară, întrucât milioanele de granule, în contact direct cu pielea, măresc suprafaţa de evaporare a trupului. Intrebuinţarea talcului, sau a unei pudre speciale previne iritaţiile produse de soare.

Dacă vă alegeţi o pudră ce are şi proprietăţi desodorante, cu atât mai bine. Asta ne aduce la delicata chestiune a mirosurilor transpiraţiei. Băile numeroase cu săpuniri abundente ne pun în primul rând la adăpost de riscul unei atari neplăceri. Se impune apoi schimbarea zilnică a rufăriei.

Veţi întrebuinţa desodorante în pudră, cremă sau lichid, după cum veţi crede de cuviinţă. Sub formă de cremă sau pudră, aceste preparate neutralizează mirosul transpiraţiei, în locul unde au fost aplicate, pe când lichidul previne complect această secreţiune. Nu e nici un pericol să împiedecaţi transpiraţia într'o regiune de mică întindere cum e spre exemplu sub braţe. Sudoarea se va elimina pur şi simplu prin altă parte a corpului unde se va evapora neobservată.

Şi acum să ne ocupăm de ten. Vom face totul pentru a-i da un aspect de „prospeţime", de răcoros. Pielea dvs. are mare nevoie de creme, mai cu seamă vara, pentru a combate uscăciunea soarelui şi a vânturilor fierbinţi. Ungeţi-vă abundent faţa şi gâtul cu un coldcream, imediat ce v'aţi întors din oraş, dela tenis, golf, sau înot. Intindeţi o cremă bună pe faţă, în fiecare seară, înainte de culcare, furnizând astfel grăsimea ce menţine netezimea pielii căci ridurile atacă mai curând o epidermă uscată. Vedeţi deci logica întrebuinţării unei creme grase, odată sau de două ori pe zi.

In cursul verei, dacă vă pregătiţi să ieşiţi peste zi, veţi căuta ca preparatele curăţitoare şi tonifiante precum şi baza pentru pudră, să fie lichide, întrucât împrospătează pielea, dându-i strălucire, şi claritate. In mare parte aceste substanţe sunt puţin astringente, opresc ieşirea grăsimei şi a transpiraţiei din pori şi pielea feţei păstrează astfel o aparenţă de proaspăt.

Crema o veţi aplica atunci când pielea mai e încă umedă de loţiunea tonică; asta va face ca cea dintâi să se întindă într'un strat subţire fără a răpi feţei aspectul de transparent. Intrebuinţaţi o pudră deschisă şi aplicaţi-o uşor. O pudră închisă şi un fard abundent, dau o impresie de greoi, de înăbuşitor.

In alegerea parfumurilor, vă veţi lăsa călăuzite de efectul pe care mirosurile îl au asupra dvs. şi asupra celor din jurul dvs. Parfumurile grele de crin, iasomie sau gardenie, buchete grele de mosc, ambru sau santal şi miresmele orientale, sunt iarna de-un efect minunat, în blănuri, unde bogăţia lor sugerează căldură şi voluptate. Vara veţi prefera însă miresme uşoare ca liliacul şi lavanda, extracte ce nu devin niciodată înăbuşitoare şi nici opresive. Din contră, vă vor înviora înconjurându-vă de atmosfera specifică a livezilor în urma unei repezi ploi de vară, ceeace va adăuga mult farmecului dvs. personal.

Şi acum, ce să purtaţi pentru a realiza într'adevăr impresia de frăgezime, pentru care am dat până acum atâtea sfaturi? Olănduri şi ţesături de bumbac sunt răcoroase şi nespus de vesele.

Aveţi la dispoziţie albul, nuanţele pastel, apoi albastrul, galbenul şi verdele care, în modele de alură sportivă, garnisite uneori cu linon, au ceva vioi, alert, combătând copleşala zăpuşitoarelor călduri.

YVETTE

Inmormântarea lui IONEL GHICA la Ghergani

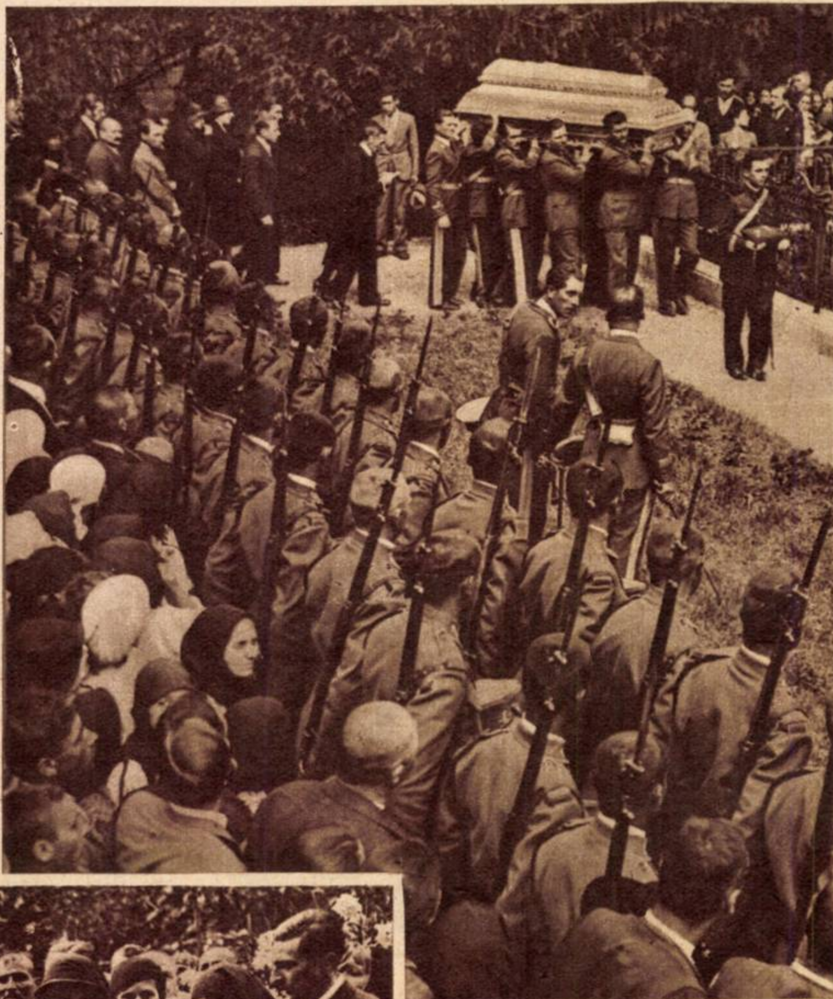
Săptămâna trecută a avut loc în comuna Ghergani din apropierea Bucureştilor, inhumarea rămăşiţelor pământeşti ale regretatului aviator Ionel Ghica, care după cum se ştie, a murit în urma unei intoxicaţii cu heroină.

La înmormântare au asistat, familia, numeroşi prieteni, reprezentanţi ai oficialităţii şi ai armatei.

Fotografiile pe care le prezentăm în această pagină sunt câteva instantanee luate de fotograful nostru, trimis special, şi în ele vedem:

Stânga: *Femei din Ghergani, aşteptând sosirea cortegiului funerar;* Jos: *Slujba religioasă care a fost oficiată de preoţii comunei, în emoţiunea generală a asistenţei;* Dreapta: *Coşciugul în care se află rămăşiţele aviatorului Ionel Ghica, este purtat pe umeri spre groapă;* Dr. jos: *Carlinga avionului „Foişor", cu care Ionel Ghica a executat raidurile sale, dintre care ultimul a fost Bucureşti-Saigon.*

RĂTĂCIT prin UNIVERS

ROMAN FANTASTIC DE RUDYARD MULLTON

7)

Ei străbătură astfel, cu trenul Central-Pacific, câmpurile udate de Mississipi și Missuri, orezăriile sălbatece, câmpiile de trestii și irişi, pădurile imense de stejari... E linia ferată centrală, ce leagă New-Yorkul de San-Francisco.

Harris crezu că momentul de-a da lovitura și a vedea dacă cei doui tineri au planuri importante asupra lor, a sosit, odată cu oprirea lor in Ogden, unde, de asemeni, Brook și Homberg socotiră că a sosit momentul să scape de urmărirea spionului.

Traseră toți trei, intr'un hotel modest, de pe țărmul Marelui Lac Sărat, faimosul Utah american, cât o adevărată mare mediterană, fără comunicație spre Ocean. Apele acestui lac se intind atât de departe, încât nici nu se pot distinge munții ce-l mărginesc spre nord. Apa acestei mări moarte este atât de densă, încât un corp omenesc plutește deasupra, fără să se cufunde. Nici un animal nu poate trăi în apele acestui lac, afară de un mic vierme, ascuns în nisipul plajei; nici o plantă, afară de o algă săracă.

Or, un spectacol ciudat se oferi privirilor lui Harris, care se plimba pe plaje, în așteptarea nopții, când se pregătia să dea lovitura.

Malurile lacului erau acoperite de un strat gros de sare; deasupra acestuia însă, se afla un alt strat, foarte gros, de lăcuste moarte. In mintea lui Harris se petrecu îndată o bizară asociație de idei. El își aminti că Clayton, arestat și interogat de poliția din New-York, declarase că ar fi reușit să citească un fel de jurnal al lui Homberg, în care Homberg sau altcineva, descria cum fusese făcut prizonier de mii de lăcuste uriașe, ce trăiau intr'o țară misterioasă. Și iată că Brook și Homberg, după o lungă călătorie, se opresc pe malurile acestui lac, maluri acoperite de mii și mii de lăcuste. Dar aceste lăcuste erau de dimensiuni obicinuite.

Se interesă la locuitori, și Harris află că un val de insecte de acest fel se abătuse asupra ținutului, dar că un vânt puternic le înecase in apele sărate ale lacului, care le depusese pe maluri, în straturi groase.

Spionul se întreba, ce legătură să fie oare, între expediția celor doui tineri, și acest val de lăcuste. Neputând găsi nici un răspuns, se hotări ca în noaptea aceea să pună mâna pe planurile celor doui inventatori, chiar dac'ar fi nevoit să comită o crimă.

CAPITOLUL XI

HARRIS ATACAT

Incă din timpul zilei, Harris, profitând de faptul că Brook și Homberg lipsiau din hotel, se strecură în odaia lor, făcu o amănunțită perchiziție, dar care fu tot atât de infructuoasă, ca și cele de până acum. La plecare, introduse în broasca ușii, o bucată de cauciuc, așa cum fac hoții de hoteluri, pentruca pasagerul să aibă impresia că a încuiat ușa, dar în realitate aceasta rămâne descuiată. In acest scop, se introduce bucata de cauciuc în gaura în care intră pana broaștei.

După ce făcu această operație, Harris se întoarse în camera lui, unde așteptă sosirea nopții.

Târziu, după miezul nopții, se strecură pe coridor. Scoase din buzunarul dela spate revolverul său automat, apăsă cu infinite precauții pe clanța ușii dela camera celor doui inventatori, și ușa cedă, deschizându-se încet, fără sgomot. Ca o șopârlă, banditul se introduse înăuntru.

In cameră, era întuneric. Se auzeau respirațiile calme și regulate ale celor doui prieteni. Harris rămase o clipă nemișcat, lângă ușe. Avusese grijă din timpul zilei ,să-și întipărească în minte locul mobilelor din odae, și se îndreptă tiptil spre patul dublu, în care dormiau Brook și Homberg. Incepuse să se obicinuiască că întunericul din cameră; se aplecă deasupra patului. Respirațiile celor doui prieteni erau tot atât de regulate.

Atunci Harris scoase din buzunarul hainei o cutiuță metalică, pe care o deschise fără sgomot. Un miros dulceag de cloroform se împrăștie puternic, din cutia ce conținea două tampoane cloroformate, pe care banditul se pregătia să le aplice pe fața celor cari dormiau. El tocmai aplicase pe fața lui Homberg tamponul, când, mișcarea aceasta sau mirosul prea puternic, făcu pe Brook să tresară din somn. Cuprins de panică, Harris încremeni o clipă, ascultând, și apoi îndreptă încet revolverul spre Tompson Brook, care era evident că se trezise din somn.

Banditul voise desigur să cloroformizeze pe cei doui inventatori, pentruca apoi să le poată scotoci prin haine și să le fure documentele ce credea că au asupra lor. Un moment, Harris ezită între revolver și tampon. In fine, se decise să aplice și pe fața lui Brook, tamponul de cloroform. Dar mișcarea ce făcu, fu parată cu o repeziciune uimitoare de Tompson Brook, care, cu un pumn, amorți mâna dreaptă a banditului, care lăsă să-i cadă jos vata cloroformată. In aceiaș clipă Brook se ridică, dar mâna stângă a lui Harris se întinse, punându-i țeava revolverului în piept.

— Nici o vorbă, nici o mișcare, că trag! șopti Harris.

Brook, reușise însă să întoarcă butonul luminei electrice, și profitând de clipa când se făcu lumină, încercă să sară din pat. Harris nu-și pierdu cumpătul, făcu un pas înapoi, și rămase cu revolverul întins, amenințându-și victima, care fu nevoită să se imobilizeze și să ridice mâinile în sus.

Fritz Homberg, în acest timp, nu făcuse nici o mișcare; narcoticul își făcuse desigur efectul.

Harris se retrase cu precauție spre scaunul pe speteaza căruia se afla haina lui Tompson Brook. Cu o mână, scoase portfeuille-ul din buzunarul acestei haine, iar cu cealaltă ținea revolverul întins spre Brook, hotărît să tragă, la cea mai mică mișcare a inventatorului.

El puse apoi portfeuille-ul pe masă și începu să scoată hârtiile din el, cu o singură mână, ceeeace era destul de incomod. Cobori o clipă mâna în care ținea revolverul, ca să se ajute cu ea, la scotocirea diferitelor compartimente ale portfeuille-ului.

Și deodată, ochii lui întunecați scăpărară clipiri negre, diabolice... Scosese trei file de hârtie, pe care începu să le citească cu aviditate, cu o curiozitate și stupefacție crescândă, fără să uite totuș să supravegheze cu coada ochiului pe Tompson Brook.

— Așadar, zise banditul, acesta e secretul!... Și totul se află in insula...

Dar în aceiași clipă, se petrecu ceva ce surprinse profund pe Tompson Brook. Harris se prăbuși brusc, ca și când pământul i-ar fi fugit de sub picioare, și capul său se isbi cu un sgomot surd de colțul mesei. Nu avusese vreme să scoată nici un țipăt; acum, banditul se afla întins pe podele, ca electrocutat, iar o șuviță subțire de sânge i se prelingea din moalele capului, licărindu-i roșie prin părul negru...

* * *

Dupăce citise documentul găsit în portfeuille-ul lui Tompson Brook, Harris se prăbușise subit, doborît de o forță inexplicabilă. Tompson Brook rămase câteva clipe mut de uimire, când ceva se mișcă lângă el, în pat.

— E mort! întrebă Fritz Homberg.

Neamțul nu fusese așa dar adormit de bandit. Tamponul cloroformat ce acesta îi aplicase pe față, căzuse în timpul luptei scurte dintre Brook și Harris, iar când Homberg se trezi, înțelese îndată situația, și

cu o perfectă stăpânire de sine, se prefăcuse că doarme înainte. Crezându-l cloroformat, Harris nu-i da nici o atenție, supraveghind în schimb pe Tompson Brook. Or, când Homberg văzu că Harris a găsit documentul pe care cei doui inventatori îl păstrau intr'un secret atât de mare, neamțul își strecură mâna pe sub plapumă, afară din pat, prinse marginea covorului pe care se afla Harris, și trase violent de covor.

Harris, pierzându-și echilibrul, simți că pământul îi fuge de sub picioare și se prăbuși. In cădere, căzuse cu capul în colțul mesei și-și pierduse cunoștința.

Cei doui prieteni săriră îndată din pat, smulseră documentul prețios din mâna lui Harris, care era întins pe podele, iar Brook puse urechea la inima banditului. Păli, apoi șopti:

— E mort!

Proba cu oglinda, fu convingătoare: o oglindă pusă la gura lui Harris, nu se aburi; Harris deci nu mai respira.

Moartea instantanee și neașteptată a banditului, desorientă o clipă pe cei doui tineri.

— Ei bine, ce facem acum? întrebă Homberg, scărpinându-și ceafa blondă, cu puf alburiu.

— Trebue să fugim îndată, răspunse Brook. Mâine dimineață, se va spune că noi l-am ucis. Poate că vom fi arestați, sau ,în orice caz, reținuți aci, pentru cercetări.

— Dar nu putem pierde nici o clipă! zise cu hotărîre Homberg.

— Evident că nu. De aceea trebue să fugim.

— Ne vor prinde. Fuga ar echivala cu recunoașterea că suntem vinovați.

— Cercetările ar putea duce însă la divulgarea existenței documentului nostru! făcu Tompson.

Hotărîră să ascundă cadavrul, pentruca, până la găsirea lui, să aibă vreme să se depărteze cât mai mult, și să fugă îndată.

Puseră cadavrul intr'un cufăr de nuele, ce-l aveau cu ei, curățară podelele de sânge, își strânseră lucrurile în valize, și când se iviră zorile, cerură, cu un calm imperturbabil, să li se facă socoteala, și apoi plecară....

La gară, expediară cufărul de nuele în direcția opusă, iar ei se suiră în trenul de San Francisco.

CAPITOLUL XII

IN PLIN OCEAN...

In toate stațiunile principale din drumul lor, Tompson Brook și Fritz Homberg cumpărau cele mai noui ediții ale ziarelor, ca să afle ce devenise coșul cu cadavrul lui Harris. Desigur că, intrând în putrefacție, cadavrul va fi găsit și atunci vor începe cercetări, pentru descoperirea criminalilor. Se vor face cercetări la hotelul din Ogden și poliția va da în curând de urmele celor doui inventatori.

Dar până la San Francisco nu aflară nimic din ziare, despre soarta coșului de nuele, ce conținea cadavrul lui Harris.

Hotărîră atunci să se îmbarce pe un vas ce pleca a doua zi din San Francisco spre Honolulu.

— Dar dacă sosește pe vapor știrea descoperirii coșului și identificării criminalilor, vom fi prinși acolo ca în oală, fiindcă de pe un vapor nu vom putea fugi, — obiectă Homberg.

— Ne vom îmbarca sub nume false, răspunse Tompson Brook. Cunosc aci, în San Francisco, un individ care procură acte de identitate false, în schimbul câtorva zeci de dolari.

Inainte deci de-a descinde la un hotel vizitară pe individul în chestiune, care le procură îndată carnete de identitate pe nume false, rămânând ca a doua zi în zori, să le trimită și pașapoartele falsificate, de care aveau nevoe.

Homberg își rase mustățile iar Tompson Brook își propuse să-și lase barba să crească.

Și înarmați cu actele fictive, se îmbarcară a doua zi pe pachebotul *Adelaida*, cu destinația spre Oceania.

Iar când, după urletul barbar al sirenei, vaporul porni majestos din Baia San Francisco, prin Golden Gate, în plin ocean, și se zăriră departe luminile lui Middle Fara și South Fara, cei doi prieteni avură o senzație mai puternică de siguranță și isbândă.

* * *

Inspectorul Osborne cerând o audiență, în interes de serviciu, „privitor la afacerea Tompson Brook", Sir William Halket, șeful poliției din New-York, îl primi îndată.

După ce-l pofti să se așeze și-i oferi o țigară, Sir William îl întrebă:

— Ei bine, Osborne, crezi că ști ceva în legătură cu invenția lui Tompson Brook.

Da, Sir.

— Te ascult.

Osborne povesti șefului, cum, intr'o seară, fiind de serviciu, la postul de poliție 23 Chelsea din Boston s'a prezintat o doamnă, sora lui Tompson Brook, plângându-se că fratele său a vrut s'o ucidă, cu ajutorul meganonelor.

— Meganone? întrebă Halket. Ce sunt astea?

Osborne îi explică ceeace aflase și el, dela Miss Tompson: meganonele erau niște ființe inventate, create de fratele său, din substanțe minerale.

— Cum, Tompson a reușit să creeze viața? Să invie materia moartă? E de necrezut! strigă Halket.

— Nici eu nu am crezut la început, Sir, replică Osborne.

— Și acuma crezi? îl întrebă șeful, jumătate uimit, jumătate ironic.

— Se întâmplă ceva foarte ciudat cu meganonele acestea... Am căutat să mă introduc în laboratorul lui Tompson, și acolo am văzut pe pereți, niște planșe ce înfățișau ființe monstruoase, având forma ce Copelia Brook, sora chimistului, o atribue meganonelor!

— Ciudat.

— Ceeace este mai ciudat, urmă inspectorul, e că, după plecarea lui Tompson și a tovarășului său Homberg, laboratorul a fost spart; o ușă e zmulsă din țâțâni, ca împinsă de-o forță extraordinară, și, deși laboratorul, după plecarea chimistului, era gol și încuiat, totuși ușa a căzut dinăuntru în afară, fiind deci spartă nu de cineva care a vrut să intre înăuntru, ci de cineva care se afla în laborator, și a vrut să iasă afară! Aceasta s'a petrecut două săptămâni după plecarea chimistului. Cine a putut sta închis, două săptămâni, încuiat în laborator?

— N'ați găsit urme, amprente? întrebă Halket. (Va urma)

Jocurile „Realităţii Ilustrate"

MARELE NOSTRU CONCURS de REBUS-URI

Denumirea pe care profanii o dau problemelor distractive este foarte vagă, uneori, iar alte ori chiar ilogică. Publicul numeşte şaradă *orice joc intelectual, după cum altă dată le numeşte* rebusuri.

Aşa dar: fie labirint, aritmogrif, rebus, reconstituire, palindrom, cuvinte încrucişate, etc., publicul le înglobează în sfera aceleaşi noţiuni: şaradă.

Există o categorie de jocuri, despre care am vorbit mai sus, cunoscută sub numele de „rebus". Vechimea rebusului este atât de mare, încât din cauza aceasta, poate, publicul numeşte astfel şi alte jocuri intelectuale.

Jocul acesta, mai răspândit altădată decât cuvintele încrucişate de astăzi, a fost lăsat complectamente în părăsire. Vom căuta să-l reinviem întru câtva, prin publicarea concursului de mai jos.

EXPLICAŢII

Mai întâi etimologia: *rebus* este ablativul plural dela *res* (lucru) şi se traduce astfel: prin (cu ajutorul) *imagini*.

Aşadar, rebusul este exprimarea unei propoziţiuni *prin imagini*. De ex: *un amic* se scrie astfel: *a*. Adică: *un* „a" mic, după cum *pe mare* se scrie astfel: „P".

Socotind că aceia cari nu sunteţi încă iniţiaţi în tainele lui, veţi căpăta rutina necesară deslegând, dăm mai jos prima noastră problemă:

Problema I-a (O scrisoare buclucaşă)

Dragă a=o
După cum ţi-am promis des-
părţire (voi)a să-ţi scriu. Trebuie să
ştii că am so ă după
multe ri ţii Julie este gata (să). Este
posibil ca vara aceasta să mergem cu
toată lia lA. Eu aş prefera
însă la m1t. Tu ce mai fi? Cine & ut
săţi vină aa aa? Ştii că m'am luat
R cu la deslegat jocuri
şi C am C o?
Fiindcă nu mai am spaţiu, termin
scri a, rugându-te să vii J
s. 100m 100m a la noi.
V.D. !
A(e=a) 15 I.1ie 1932 Mişu

Deslegătorii jocurilor din n-rele 270-274

Lazaricciu Dumitru-Loco 20; Emil Boeriu-Făgăraş 20; St. Ştefănescu-Piteşti 30; Ionescu Gh.-Focşani 80; Nicolae Cimpoeş-Arad 80; Miron Gh. Popescu-Loco 70; Liza Atlasman-Galaţi 20; Tina Eftimiu-Iaşi 80; Zumer Joseph-Focşani 80; Nadia Kalinicenko-Loco 80; Steriu Ecaterina-Odobeşti 20; Luba Borsuwskua-Loco 80; Constantin Divitari-Tecuci 70; Honoré Sens şi I. Breabăn-Iaşi 80; Ioan Ionescu-Loco 20; Gheorghiu Bujor-Ploeşti 30; Agate Păunescu-Loco 20; Mihail M. Jipa-Loco 80; N. Pantazi-Loco 15; Vasile V. Popescu-Loco 15; Al. Poni-Iaşi 70; Maior Popovici Pompiliu Anibal-Arad 80; Lazăr Başturescu-Buzău 20; Al. N. Vasilescu Vasal-Loco 60; Puiu Em. Nenciulescu-Loco 15; Lucia Vernescu-Bacău 80; Nutzi Guria-Loco 80; Aronov Boris-Chişinău 70; Puiu A. Saul-Focşani 40; Maria I. Măinescu-Ploeşti 55; Vlad şi Rodica Anghel-Iaşi 45; Lyonel D'Ally-Buzău 80; Mircea Stoe-Târgovişte 25; Gella Dionisescu-Piteşti 20; Popescu Stelian-Loco 25; Puica Dimitrescu-Focşani 5; Zalman Halperu-Loco 10; Filofteia Barbu-Muscel 50; Peter Clara-Sighet 20; Constanţa Nicolau-Giurgiu 20;

RECTIFICARE

Jocul din No. 277 intitulat „Tristan Bernard desleagă" aparţine d-lui Paul Enescu-student (Craiova).

Nouile noastre premii

Deslegătorii din No. 280, 281, 282 şi 283 vor participa la tragerea următoarelor premii:

PREMIUL I: 1500 lei în numerar.

PREMIUL II: Două sticle cu şampanie.

PREMIUL III: Un litru de apă de Colonia.

PREMIUL IV: O pereche de ciorapi „Ady"

PREMIUL V: O cravată elegantă.

Vom mai acorda, deasemenea, şi 5 (cinci) volume literare din Ed. „Adevĕrul".

RED.

50.000 LEI PREMII

PENTRU TOŢI CITITORII

20.000 lei în numerar; 30.000 lei în obiecte de valoare; **Aparate de radio, argintărie, stofe, patefoane volume etc.**

Nu lăsaţi să treacă norocul. Citiţi „Realitatea Ilustrată" şi strângeţi cupoanele pe care le publicăm.

Veţi participa la marele concurs pe care-l instituim, Desemnarea câştigătorului se va face în public, sub controlul autorităţilor

Bon No. 11

pentru premiile de 50.000 lei

Numele ....

Adresa ....

....

Tăiaţi şi păstraţi acest bon spre a-l trimite împreună cu celelalte ce vor mai apărea, la sfârşitul concursului.

CUPON DE JOCURI No. 280

Numele şi pronumele ....

Adresa ....

Premianţii din nr. 257-262

Prin tragere la sorţi au câştigat:

1) Lei 1000, *în numerar: d-l Tică Grunberg (Constanţa).*

2) Câte un aparat de radio cu galenă *d-şoara Josephina Schmidt, strada Orpheu No. 2, (Bucureşti) şi d-l Dobrinescu-Aledo (Bârlad).*

3) Câte un volum *din Ed. Adeverul: d-ra Beca Lazarovici (Loco); d-l Şt. Dăscălescu (Mislea); d-l Mârzea Adrian (Bocşa Română); d-l Rudi Sommer (Craiova).*

Atenţiune!

Deslegările dela concursul precedent se primesc până la 20 Iunie.

Concursul nostru de vitrine

REALITATEA ILUSTRATĂ

BULETIN DE VOT

Cea mai frumoasă vitrină poartă

Nr. ....

Acest buletin de vot poate fi trimes şi singur, fără bon.

Rezultatul concursului de vitrine şi numele alegătorilor câştigători ai celor trei premii va apărea în „Realitatea Ilustrată" No. 282.

BON pentru premiile de 3000, 2000 şi 1000 lei

ORDINEA CLASIFICĂRII VITRINELOR

I. ....
II. ....
III. ....
IV. ....
V. ....

Semnătura citeaţă ....

adresa ....

„REALITATEA ILUSTRATĂ. — *Director* Nic. Constantin.
Redacţia şi Administraţia: Str. Const. Mille 7—9—11, Telefon 359/99.
Imprimată la foto-rotogravură în atelierele „Adevĕrul" S. A.

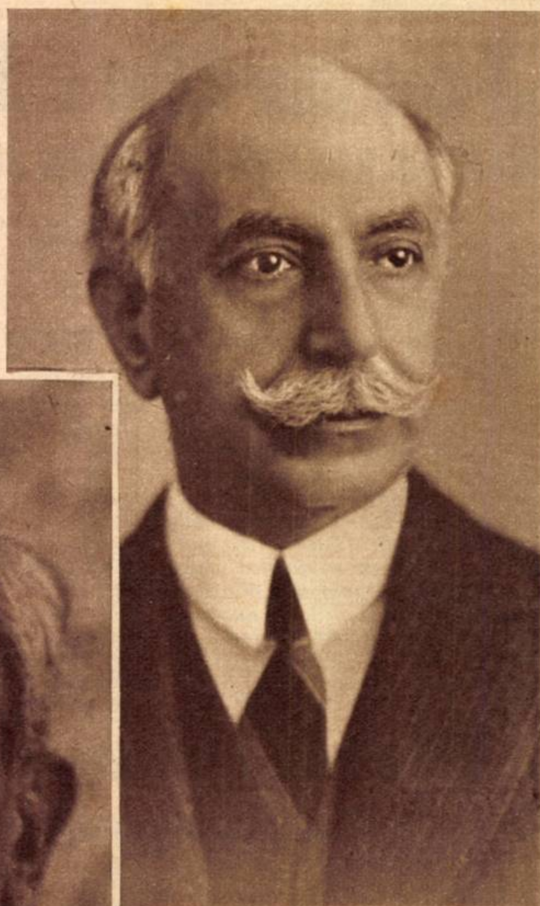
Noul guvern al României

Prezentăm în această pagină fotografiile nouilor miniştri din cabinetul Vaida, miniştrii a căror numire a fost cunoscută până Luni la orele 2.

In fotografia noastră de mai jos, vedem pe d. Al. Vaida-Voevod, preşedintele consiliului de miniştri şi ministru titular la interne. D. Al. Vaida a mai fost prim-ministru al României şi ministru de externe în anul 1920, iar apoi ministru de interne, în primul cabinet Maniu.

Sus: *D. G-ral Ştefănescu-Amza, ministrul apărării naţionale;* jos: *D. I. Lugojanu, ministru de industrie şi comerţ.*

Sus: *D. G. G. Mironescu, ministru de finanţe, fost prim-ministru al celui de al doilea cabinet naţional-ţărănist.*

Jos: *D. Rudolf Brandsch, ministru de stat al minorităţilor;* dreapta: *D. Haţieganu, ministru fără portofoliu.*

Sus: *D. Virgil Potârcă, ministru de justiţie;* jos: *D. Viorel V. Tilea, subsecretar de stat la externe.*

REALITATEA ilustrată

LEI 10

ANUL V. Nr. 283

30 IUNIE 1932

INGHEŢATĂ DULCE

(o oferă artista Ida Turay)

(Foto Angelo)

CAMARGO

DEUNAZI a intrat în rada portului Constanța, — ca o lebădă cu aripile învolburate—, un yacht, purtând stindardul american. Pe proră sta scris cu litere de aur numele vasului: CAMARGO. In afară de căpitanul vasului, — pentru câtăva vreme —, nimeni nu coborî de pe bord.

De unde venea această corabie? Pe ce mări îndepărtate navigase? Cine îi erau stăpânii?

Cei cari au încercat să se urce pe bord au fost refuzați . proprietarul nu primește vizitatori. Intr'o zi și-a ridicat ancora și s'a pierdut în zarea Mărei Negre. Unde plecau din nou acești argonauți? Curioșii au găsit în registrele portului Constanța câteva lămuriri vagi:

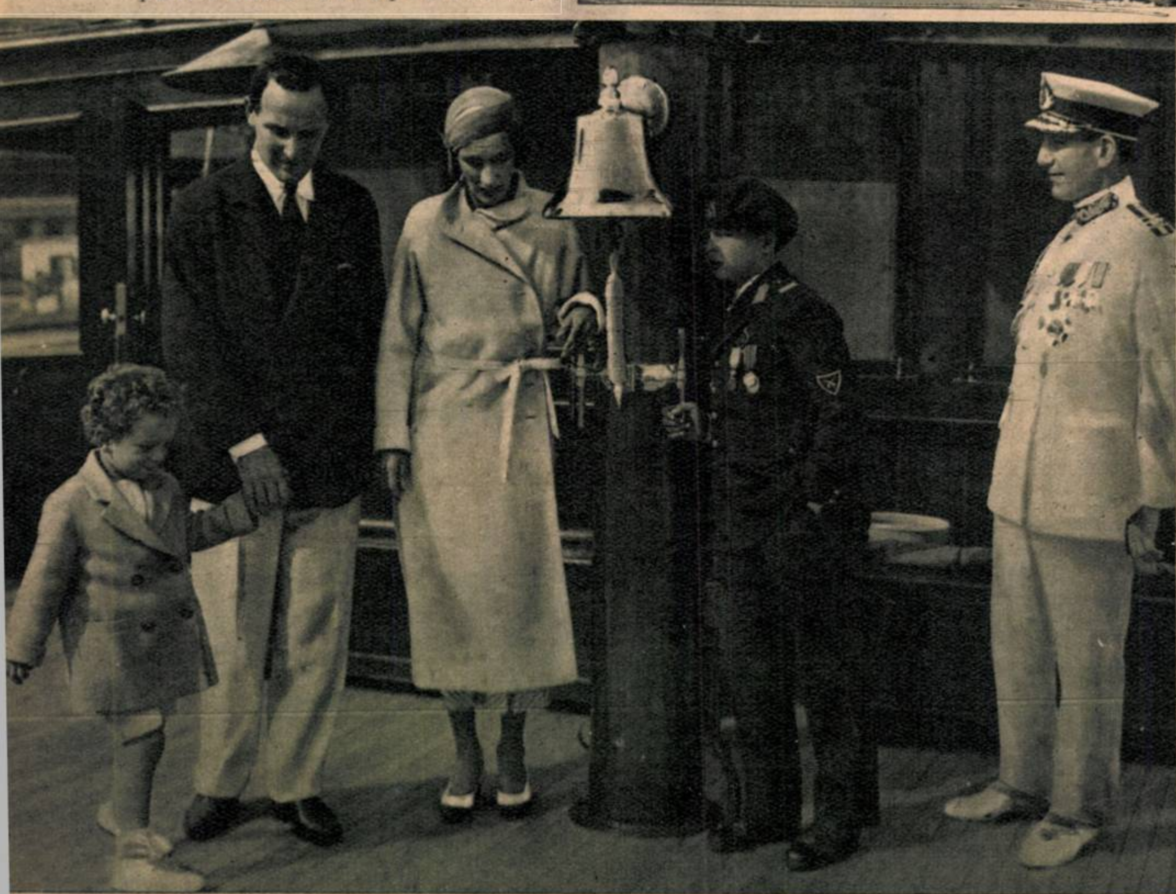
Yachtul Camargo, port de origină Cincinnati, Ohio, Statele Unite. Tonaj 2000. Motoare Diesel 1600 cai putere. Viteza 30 km. pe oră. Echipaj 53 persoane, 3 ofițeri navigatori, un radiotelefonist, 10 oameni de serviciu, un medic.

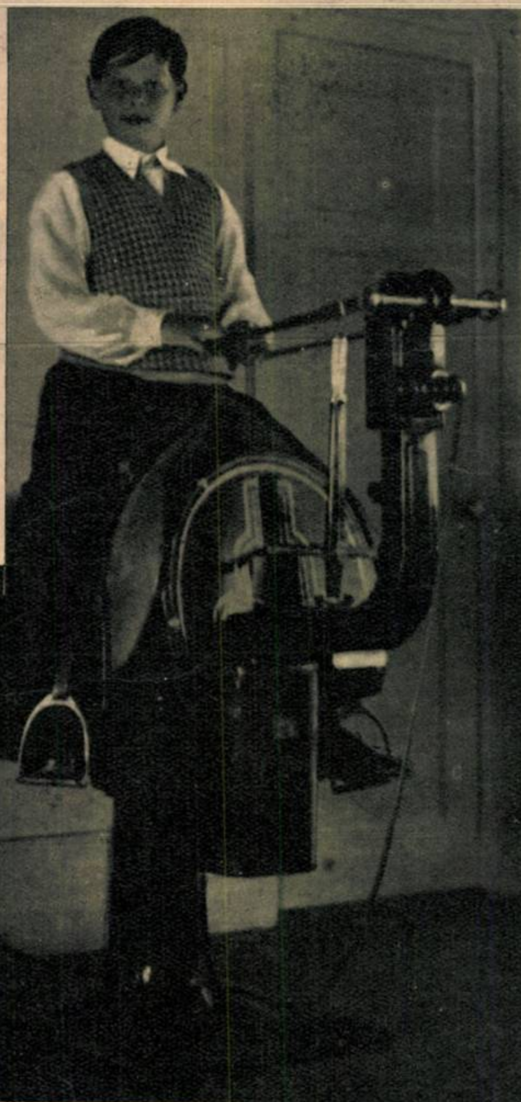
Proprietar: Iulius Fleischmann Jr.; pasageri familia sa și trei oaspeți.

Un ziarist cu imaginație l-a botezat „regele purgativelor" brodând o întreagă poveste în jurul numelui său. După plecarea din Constanța, ziarele au semnalat trecerea yachtului pela Sulina, la Brăila, la Galați, la Tulcea, la Chilia, la Vâlcov, pe urmă brusc la Balcic. Telegrame laconice anunțau că M. S. Regele și Marele Voevod luaseră cina pe bordul yachtului, undeva pe Dunăre și M. S. Regina prânzise pe Camargo.

Sus: *Yachtul Camargo;* st.: *Voevodul Mihai și căpitanul yachtului pe puntea de comandă.*

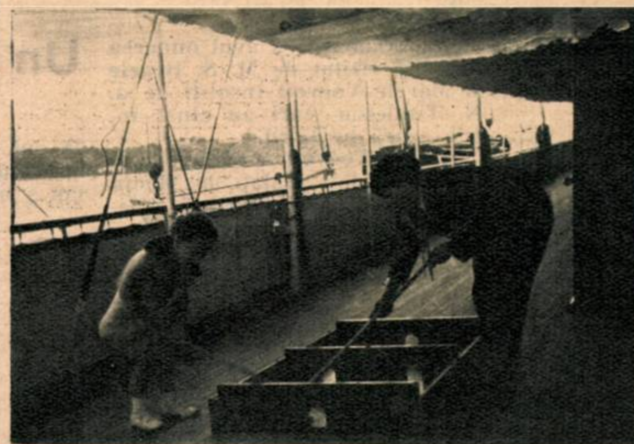

St.: *Marele Voevod Mihai, d-na și d. Fleischmann și fiica lor, pe bordul yachtului „Camargo";* st. jos: *Una din punțile yachtului;* jos: *Voevodul Mihai călărind în sala de gimnastică a yachtului.*

St. : *Al doilea copil al miliardarului Fleischmann;* mijloc sus: *Marele Voevod Mihai cinematografiând;* dr. sus: *Experimentarea unui joc american.*

au fost strâns legate de viaţa industrială şi financiară a Statelor Unite.

„Yachtul Camargo, botezat astfel după numele proprietăţii d-lui Fleischmann, pe malul fluviului Ohio, unde îşi are reşedinţa, — e plecat din America de opt luni. Dela New-York a coborît în golful Mexicului, a trecut prin canalul de Panama în Pacific, navigând apoi printre insulele arhipelagului Marquese, până în Guinea de unde au urmat coasta Asiei. Au trecut prin Marea Roşie şi canalul de Suez în Mediterană, urcându-se către Nord până în Marea Neagră.

„D. Iulius Fleischmann a ştiut să combine interesele sale financiare, cu preocupările sale ştiinţifice. De pe bordul yachtului, prin radio îşi menţine zilnic legătura cu toate întreprinderile din Statele Unite, culegând în acelaş timp material pentru o lucrare, pe care o scrie referitor la unele din insulele puţin cunoscute ale Pacificului.

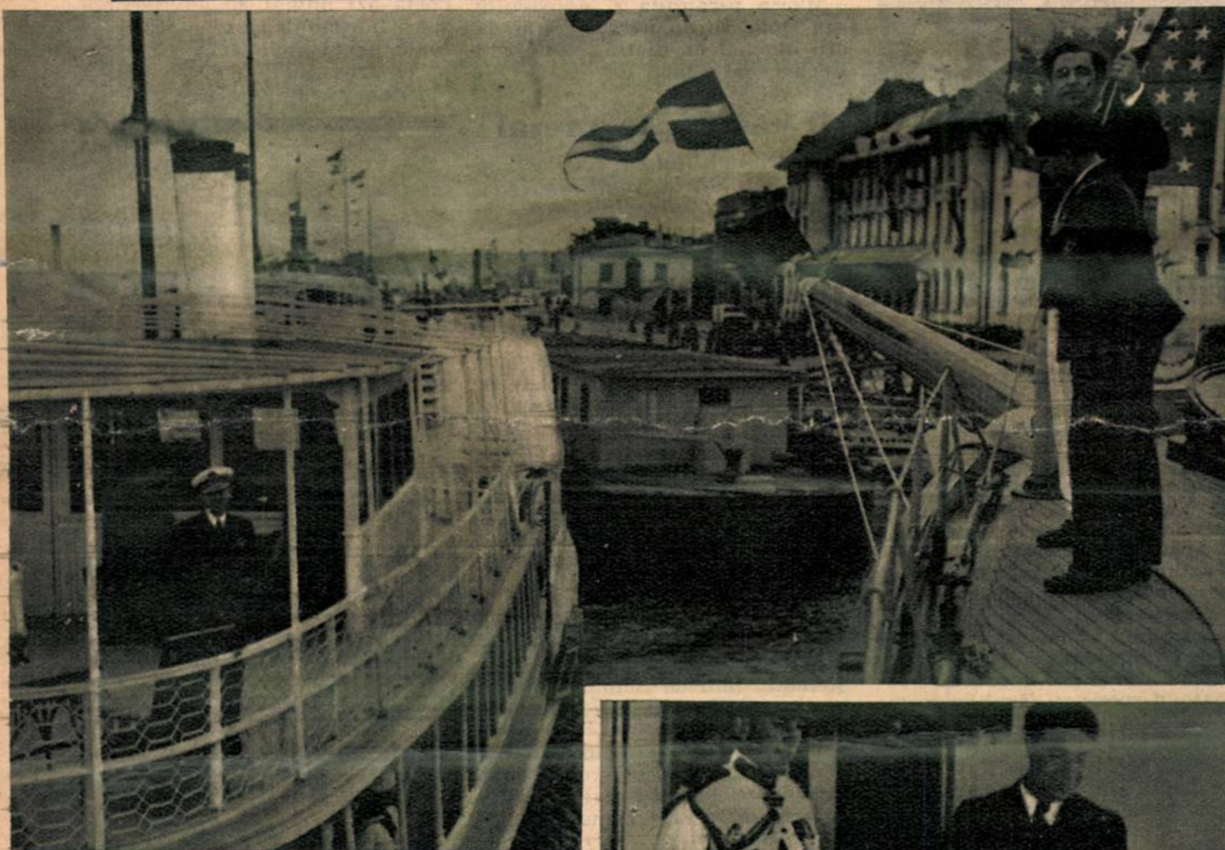
„Personal se interesează de ferma pe care o are în Ohio, fiind un pasionat crescător de cai şi horticultor.

„Yachtul? E un mic palat plutitor. Arhitecţii lui au desemnat interioarele aşa ca să-ţi dea impresiunea că te găseşti într'o casă şi nu pe vapor.

„In afară de apartamentul proprietarilor, căruia îi este consacrat o întreagă punte, mai sunt încă şapte mici apartamente pentru mosafiri, fiecare cu baia lui. Pe puntea superioară este un salon de fumat, o sală de gimnastică şi odaia de joc a copiilor.

„D. Fleischmann are doi copii, un băiat de 3 ani, *Charles,* şi o fetiţă de un an, *Dielle,* — cari sunt însoţiţi de guvernantele lor.

„Un fost medic al marinei militare americane, Comandorul Ransdell, este doctorul yachtului.

St. : *Suveranul, la bordul yachtului „Ştefan cel Mare", primind salutările Marelui Voevod care a rămas pe bordul lui „Camargo".*

Realitatea Ilustrată a avut cinstea de a fi fost *primită* în *sacro-sanctorum*-ul acestui yacht. Fotograful nostru a călătorit dela Galaţi la Măcin şi înapoi pe bordul Camargo-ului, fiind singurul ziarist şi fotograf, căruia i s'a îngăduit să desvăluie cititorilor noştri, misterele yachtului american. Unul din oaspeţii d-lui Fleischmann, — Consulul nostru la San-Francisco, d. D. Dem. Dimancescu ne-a pus la dispoziţie o parte din fotografiile făcute de d-sa, odată cu câteva lămuriri, pe care distinsul miliardar american a binevoit a le da pentru revista noastră.

„D. Fleischmann, — nu este originar din Polonia, nici din Basarabia—, precum s'a scris în unele ziare.

„D-sa este descendent dintr'o veche familie americană, ale cărei interese

Dr. : *Marele Voevod aranjând o cale ferată minusculă pe bordul yachtului „Camargo".*

'achtul Camargo a avut onoarea de a fi vizitat de M. S. Regele și Marele Voevod însoțiți de d. N. Titulescu cari au cinat într'o seară pe bord.

Marele Voevod a călătorit pe Camargo dela Galați la Măcin și înapoi. Cu acest prilej s'a legat o strânsă prietenie între Măria Sa și micul Charles Fleischmann.

Pentru a comemora vizita făcută în România și Inalta cinste cu care a fost onorat de către M. S. Regele, d. Fleischmann a dăruit o cupă veche de argint și aur, care va fi pusă la dispozițiunea Marelui Voevod, pentru a o decerne competițiunei ce va binevoi să aleagă.

Aflăm deasemenea că în chip discret acest distins oaspe american a depus la o bancă din București o mare sumă de bani, pentru a fi distribuită la câțiva orfani din localitățile, ce-a vizitat în țară.

M. S. Marele Voevod a condus dela Filipoiu până la Măcin una din șalupele cu motor ale yachtului Camargo. Deși lua pentru prima dată volanul unei bărci cu motor, M. Voevod s'a dovedit a fi foarte stăpân pe cârmă. In aceiaș zi a operat pentru prima dată cu un aparat de cinematograf, profesor fiindu-i d. N. Titulescu.

O elevă meritorie

Eleva Teodorescu Marilena din cl. II-a a școalei primare de fete No. 2 din Târgoviște, a obținut premiul I cu cunună.

Un autograf al d-lui prefect col. Gabriel Marinescu

D. col. Gabriel Marinescu, prefectul poliției Capitalei, comentând articolul d-lui medic cpt. N. Ioan, apărut în numărul nostru trecut ș tratând despre viitorul răsboi cu gaze, ne-a dat următorul autograf.

Apreciez că una din primele datorii ale Poliției este: Organizarea serviciului de apărarea populației civile în contra gazelor aruncate din navi aeriene.-
Prefect Colonel Marinescu

Scriitorul Leopold Stern, pictură de dr. Koenert.

Marea piramidă

Matematicienii și inginerii au stabilit că piramida cea mare din Egipt ar putea furniza material suficient pentru a construi din ea un zid de o grosime de patru picioare și o înălțime de un picior, deacurmezișul Statelor Unite.

Acest zid ar merge în linie dreaptă dela New-York la San Francisco, și ar avea o lungime de cca. 12.000 de klm.

Marea piramidă e construită din două milioane trei sute de mii blocuri de piatră, cântărind fiecare câte 2500 de kg.

O carte din metal

Cartea intitulată „Working Sarf", editată în Anglia în 1852, e lucrată în întregime din metal.

Un vis pe clar de lună...

E noapte și întreg Bucureștiul e învăluit în voalul de argint al lunei.

Răcoarea ceasurilor de odihnă a scos pe străzi mulțimea dornică de-o atmosferă ceva mai puțin îmbâcsită ca a zilei iar grădinile gem și vitrinele impodobite ca niște mirese în așteptarea premierei concursului iau aparențe de basm.

La una din ele, în plină stradă frecuentată ziua, sub calmul tăcerei noaptea, luna s'a oprit curioasă, aruncând un ochiu roșu de somn pe geamurile vaste.

Reminiscențe din trecut, clipe reinviate în poezie au făcut pe doamna serilor înstelate să-și uite de parcursul ei.

Atrasă ca și ea, am stat locului și povestea din năuntru mă vrăji.

Sub razele lunei, la un pian minunat, o domniță era așezată, pe când în picioare, în caftanul din timpuri când țara nu era strânsă în ghiarele atâtor nevoi, lăutarul boeresc, cântărețul bătrân al vremurilor apuse, legendarul Barbu Lăutaru, cânta pe cobza lui fermecată. Olimpic, cu ochii de marmură bustul lui Liszt privea de pe pian, pe acela pe care într'o seară neuitată îl îmbrățișase spunându-i: „Barbule, tu ești mai mare artist ca mine".

Un întreg trecut reinviase și adâncită mă pierdusem în vis când d'odată din fereastra alăturată râsul frenetic, veselia zgomotoasă a jazzului ieșită din cele mai noui instrumente mă treziră.

Un grup de negri cu orchestra lor celebră *The Silven jazz*, mă chemară la realitate făcându-mă să văd că atât trecutul vrăjit cât și prezentul plin de simfonii ciudate, nu erau decât artistica podoabă a magazinului de muzică „Barbu Lăutaru" din str. Colței, unde tot ce e armonie, tot ce poate reda poezia din sufletele noastre e îngrămădit în nespusă variație a instrumentelor de tot soiul.

Și odată cu razele lunei pornite spre alte meleaguri plecai mai departe lăsând imaginea bătrânului lăutar încremenită în vecinătatea domniței de *eri* și a jazzului de *azi*.

LAURA

Un grup de meseriași din Uniunea meseriașilor din Tulcea, fotografiat cu ocazia unei serbări câmpenești, organizată la 10 Mai

Frumusețea asigurată

In avalanșa de produse pentru înfrumusețarea tenului nostru, femeia cochetă e dezorientată. Ea singură nu știe unde să se îndrepte spre a recăștiga tinerețea, frăgezimea sau a căpăta frumusețea unui ten fără cusur.

In cazul acesta, unul singur e sfatul nostru: anume d'a avea încredere în persoanele specializate în înfrumusețare, care niciodată nu vor oferi produse la întâmplare.

Una din aceste persoane e sfătuitoarea sinceră și dezinteresată a tuturor cititoarelor revistei, *Laura*, care a inventat cele trei produse așa de desăvârșite cu materii prime aduse personal din Nissa.

Crema albă Nr. 1 LAURA cu ulei de migdale dulci pentru albirea tenului, crema LAURA Nr. 2, cafenie, pentru vindecarea coșurilor, cu ichtyol, și inimitabila apă de toaletă LAURA cu hamamelis și suc de roze din Grasse (Franța) care închide porii și curăță orice fard.

Fiecare din aceste produse costă azi numai 80 lei flaconul sau borcanul și se găsesc la toate magazinele de specialitate și en-gros la Parf. Excelsior, Moșilor 78, București.

Soțiile oamenilor noștri politici

DE VORBĂ CU D-NA I. G. DUCA

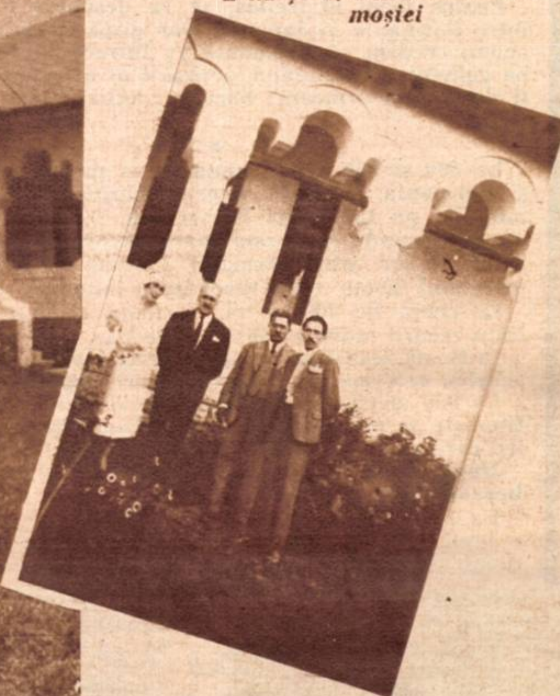
O SILUETĂ de o rară eleganță. Subțire, sveltă, ca un luger de crin. Mâini lungi și suple. Chip îngust, intelectualizat. Doi ochi frumoși, blânzi și o privire francă: doamna I. G. Duca, soția șefului partidului național liberal.

In aceste timpuri de acută patimă politică, oare ce gândesc soțiile oamenilor noștri de stat? Ele, care — oricum, — sunt cele mai aproape de conducătorii politici ai țării, întru cât iau parte la străduințele bărbaților, în ingratul domeniu politic?

Intrebări cu care veniam înarmată, atunci când sunam la apartamentul din strada Cometa, întrebări, care s'au dovedit aproape complet inutile, din clipa celei dintâi fraze a convorbirei.

D-na și d. Duca într'o miriște a proprietății

D-na Duca, fotografiată în fața vilei

D-na și d. Duca la conacul moșiei

Pe doamna Duca, politica o interesează numai atât, cât îi e necesar pentru a cunoaște liniile generale ale preocupărilor soțului său.

— „S'a spus despre mine, că am fost de foarte multe ori un bun sprijin al bărbatului meu. Se poate. Pe mine mă preocupă însă mai mult orele, pe care tovarășul meu de viață, le petrece acasă, orele acelea puține, când, obosit, caută un refugiu, un *déplassement* fizic și sufletesc, între cei patru pereți ai căminului său. E frumos că și la noi a prins femeia interes pentru politică, găsesc însă că femeile fac uz de prea mult zel, de altfel ușor explicabil: fiind o preocupare cu totul nouă pentru ele, îi dau o importanță superioară realității. Bărbații fac de veacuri politică. Au căpătat și rutină și experiență și o doză oarecare de scepticism. Ei pot duce pe front mai multe preocupări. Feminista noastră — sau cele mai multe dintre ele — e trup și suflet pentru noile ei revendicări. Eu cred, că asta e o greșeală întru câtva. Patima politică nu stă frumos femeii. Căci niciodată nu trebue să uităm și ce suntem și adevărata noastră menire".

Mă uit mai bine la interlocutoarea mea. Ce fină, ce femee e! In cadrul delicat al salonașului foarte simplu, în drepte linii moderne, o singură risipă: aceea a florilor. Flori, flori, flori. In vase, în cupe, în buchete mari, în mănunchiuri mici....

— „E singurul meu lux. Altfel suntem săraci. Privește apartamentul nostru minuscul! O cutioară! Dar ne simțim atât de bine aici! E drept, câteodată am unele visuri... De pildă sufrageria... aș voi mobilă frumoasă, de un galben cald. Cu multe cristaluri verzi".

Casa președintelui unui din cele mai de seama partide politice din România, e într'adevăr de o simplicitate, extremă. Sufrageria și biroul sunt de-o austeritate quasi-monacală...

Doamna Duca îmi povestește despre munca fără preget a soțului ei.

— „La opt dimineața e la birou. Niciunul din secretarii săi nu lucrează cât el. Până seara târziu. Iar în orele de noapte scrie.

— „Ce?"

— „Memoriile sale. Sunt așa de frumoase! Păcat că nu le vom citi, fiindcă vor apărea numai târziu după moartea sa. La toamnă va apărea însă un volum de „portrete politice", la Paris.

(Imi amintesc de minunatul *essai* apărut acum câțiva ani, intitulat „Mâinile" și semnat I. G. Duca).

Farmecul unei convorbiri cu doamna I. G. Duca e nespus. Dar cum să transcrii în câteva rânduri frumusețea frazei, adâncimea remarcelor, logica strânsă a unei inteligențe armonios echilibrate? Și pe deasupra glasul cald, vibrant când vorbește de soțul său, de interiorul, pe care duce singură, spre a-l face cât mai plăcut și mai recreativ, acela cu care împarte și bucuriile, și victoriile, dar și preocupările de fiece clipă.

Un amănunt caracteristic pentru firea sa profund feminină:

— „Ce rău îmi pare că din cauza ultimelor întâmplări politice, nu ne-am putut duce la Măldărești, anul acesta!"

Cred că a trecut demult ora convorbirii. E însă, atât de plăcută surpriza, pe care am avut-o trăind un ceas în salonașul albastru, plin de flori, încât aproape să uit, că nu sunt decât în vizită gazetărească.

OTILIA GHIBU-SILVIU

OLIMPIADA LA LOS-ANGELES

ATLETISMUL

ATLETISMUL a fost sportul considerat drept cel mai interesant. Atletismul prezintă interes prin luptele finale clasice, pe care nu le aveam în nici-un alt sport. Şi în Grecia veche, atletismul era proba cea mai interesantă a Olympiadei. Intrecerile celor mai mari atleţi ai lumii produc adeseori rezultate care ne apar ca fiind deasupra puterilor omeneşti. In special, s'au remarcat întotdeauna atleţii americani, al căror rezultat general este superior rezultatelor atleţilor celorlalte naţiuni la un loc.

Europa va lua totuş parte la luptele finale şi atleţii europeni se vor putea clasa în finale. Performanţele individuale ale europenilor nu vor putea forma însă un rezultat general care să-l egaleze pe acela al americanilor.

Caracteristica Olympiadei din anul acesta, e că Paovo Nurmi, care era socotit până în prezent drept cel mai mare atlet din lume, are în anul acesta foarte puţine şanse.

* * *

La probele din anul acesta, caşi la cele din anii precedenţi, cele mai mari şanse după Statele Unite, le are Finlanda. Atleţii finlandezi sunt favoriţi pe distanţe mari şi la aruncarea suliţei.

Pentru locul al treilea, se va deschide o luptă dârză între Germania şi Japonia. Dar după rezultatele de până acum, credem că Germania va întrece în cele din urmă pe galbeni. Clasamentul probabil al celorlalte naţiuni, va fi după cum urmează: Suedia, Anglia, Ungaria, Franţa şi Italia.

* * *

La 100 şi 200 metri, lupta se va da între Statele Unite şi Germania. Metcalfe, negru american, noul recordman mondial pe 100 metri 10 secunde $^{2}/_{10}$ şi pe 200 metri cu 20 secunde $^{5}/_{10}$, este mare favorit la ambele probe. După el vor urma germanii Jonnath şi Körnig, apoi americanii Tolan (fost recordman mondial) şi Kiessel.

La cursa de 400 metri, Eastman (USA), cu noul său timp record mondial 46 secunde $^{8}/_{10}$, nu are adversar.

In finală, este sigur că primii trei vor fi americani. După aceştia, cele mai mari şanse le are Japonia.

La 800 metri, tot Eastman este favorit. Printre cei şase finalişti, se vor putea clasa şi cel mult doui europeni, dintre care unul va fi Séra Martin (Franţa).

După proba de 800 metri, Statele Unite încep să piardă hegemonia la alergări.

La 1500 metri, dacă Eastman va alerga, se va deschide o luptă strânsă între el, Kusocinsky (Polonia) şi finlandezul Lehtinen.

Americanul Kiessel

Lord Burghley

Eddie Tolan

Zabala, el alergătorul argentinean

Paovo Nurmi

După aceştia vor lua parte pentru locurile următoare englezul Lovellock şi americanul Vendzske, care poate produce o surpriză şi să iasă învingătorul probei.

La proba de 5000 metri, atleţii americani nu contează. Este sigur că primul loc va fi ocupat de finlandezul Lehtinen, care a bătut vechiul record al lui Nurmi, cu douăsprezece secunde. După el vor urma Iso Hollo, de aproape şi la o distanţă de 15-20 secunde Kusocinsky (Polonia) şi Japonia.

La 10.000 metri finlandezii sunt mari favoriţi. Lehtinen nu poate scăpa victoria, iar singur Zabala (Argentina) poate răsturna calculele. Polonezul Kusocinsky se va putea clasa printre primii şase.

Marathonul (42.000 m.) se va disputa numai între Japonia şi Finlanda. Afară de aceştia, numai argentinanul Zabala mai are o şansă.

La probele de alergări cu garduri, cele mai mari şanse au Lord Burghley (Anglia) şi americanul Taylor.

La săritura în lungime, va avea loc o luptă dârză între Statele Unite şi Japonia. Şansele, însă, sunt de partea primilor.

La săritura în înălţime, americanii se vor clasa în primele locuri. Dintre aceştia, Spitz (2,04 m.) este superior.

Concursul aruncărilor cu greutăţi prezintă un enorm interes. In ultimul timp au fost trei recorduri mondiale: Sexton, Hirschfeld şi Douva, cu aruncări la diferenţă de numai un centimetru.

La disc, cea mai mare şansă o are ungurul Remecz, recentul recordman, mondial, care a reuşit o aruncare de 50,74 metri. După el vor urma Noël (Franţa) şi o serie nesfârşită de americani.

La suliţă, Finlanda are şansa cea mai mare şi e sigur că primii trei finlandezi, Jörvinen, Sipala şi Lundkvist, vor trece de 70 metri.

La triplu salt, Japonia şi Finlanda îşi vor disputa întâetatea.

La decatklon, Jaervinen este favorit. Adversarii săi pot fi ungurul Bacsalmassi şi finlandezul Yrjölla. O surpriză, totuş, nu este esclusă.

Stafeta olympică 4×100 metri se va disputa între Statele Unite şi Germania. Ultimii sunt favoriţi. S.

Ce nu ştie toată lumea?

O VARZĂ URIAŞE

Jack Freitags din Oakland, California, a obţinut, printr'o îngrijire specială, o varză înaltă de trei metri şi jumătate.

ARHITECTURA CIUDATĂ

La Chesterfield în Anglia, se află o biserică, cu turnul răsucit.

MOZART

Ioan Chrisostom Wolfgang Theofil Mozart a început să studieze muzica la vârsta de trei ani. La patru ani ştia nu numai să cânte ci să şi compună diferite arii muzicale uşoare. La cinci ani plecă în turneu cu părinţii săi şi cântă la curţile tuturor prinţilor germani.

La vârsta de şapte ani cânta din gură, compunea bucăţi şi cunoştea la perfecţie orga, vioara şi harfa. La zece ani, uimi pe burghezii din Haarlem, Olanda, prin felul magistral în care cântă la cea mai mare orgă din lume, ce se afla în acel oraş.

La 14 ani, transcrise exact, numai din memorie, celebrul „Miserere" de Allegri, după ce auzise bucata o singură dată, în Capela Sixtină, la Roma. Publicarea acestei trascrieri, a stârnit un scandal enorm, întrucât această bucată face parte din psalmul 50, şi nu putea fi executată până la acea dată, decât în Capela Sixtină.

Josef Golliher, care locuia în 1911 la Losantville, în statul Indianopolis, Statele Unite, şi-a botezat cei opt copii ai săi cu nume începând toate cu litera Z: Zoder, Zolla, Zelotes, Zuhra, Zoe, Zane, Zella şi Zenora.

CEL MAI BĂTRÂN SOLDAT

Senor José Cruz Gomez — indian sud-american — a activat în armata argentineană până la vârsta de 107 ani.

Domnii colecţionari de mărci poştale avansaţi şi începători ca şi cei ce se interesează de mişcarea filatelică de la noi, găsesc în ziarul „Dimineaţa", în fiecare Joi „CRONICA FILATELICĂ" redactată de ALDO.

Cronica este ilustrată şi conţine ultimele ştiri filatelice din ţară şi străinătate.

Excursiile „Realităţii Ilustrate“

— O iniţiativă de mare succes —

Un grup de excursionişti, fotografiaţi înainte de plecare.

Foto Ramacher, str. Episcopiei 5.

Pe Dunăre, la bordul vasului „Minerva", a domnit tot timpul voia bună.

Spre a realiza un lucru de seamă de interes obştesc e nevoe întotdeauna, în afară de spirit şi iniţiativă, de perseverenţă şi de largă înţelegere.

D. general M. Ionescu, directorul general al Regiei C. F. R. înţelegând avantagiile pe care le poate prezenta, atât pentru calea ferată, cât şi pentru public, introducerea în ţara noastră a excursiunilor săptămânale în grup, a trecut peste toate obstacolele technice şi, solicitat de noi, a binevoit să ne încredinţeze organizarea technică a acestor excursiuni.

„Realitatea Ilustrată" care a îmbrăţişat totdeauna cu entuziasm orice idee nouă, şi care dela începutul apariţiei a stat în slujba publicului, n'a cruţat nici cheltuială nici muncă şi a putut organiza chiar pentru Duminecă 26 Iunie, prima excursie săptămânală.

Succesul pe care această excursie l-a avut se datoreşte desigur, în primul rând, eftinătăţii ei. Cititorii „Realităţii Ilustrate" au putut face o plimbare minunată pe Dunăre şi petrece o zi întreagă, departe de zăpuşala şi praful Bucureştilor, cu suma ridiculă de 155 lei. In acest preţ se cuprindea şi călătoria dus şi întors, şi vaporul, şi masa copioasă care s'a servit pe bordul vasului, la amiază.

Dar nu numai extrema eftinătate a însemnat succesul acestei excursii: tot timpul a domnit cea mai perfectă bună voie, cea mai deplină cordialitate între excursionişti şi un admirabil antren.

S'a dovedit că românul este perfect adaptabil la orice iniţiativă şi că ştie să păstreze ordinea în grup.

Numărul locurilor la excursia pe care am făcut-o a fost limitat la 550. Aceasta din motivul că nu puteau intra mai mulţi călători pe vapor.

Plecarea s'a făcut din gara Filaret, la orele 8 dimineaţa.

Timpul a fost extrem de favorabil.

In patru din cele opt vagoane ale trenului s'au instalat haut-parleur-uri şi în timpul călătoriei s'a difuzat diferite melodii.

La Giurgiu excursioniştii au fost primiţi cu muzică.

Autorităţile au întâmpinat pe călători, urându-le bun sosit.

Plimbarea, timp de şase ore pe Dunăre va rămânea neuitată pentru cei cari au participat. A fost muzică, s'a dansat şi ochii nu se săturau să admire desfăşurarea priveliştei pitoreşti.

Excursia a fost fotografiată şi cinematografiată.

Fotografii pentru public se găsesc la atelierul Rico str. Episcopiei No. 6.

Succesul de Duminecă ne îndeamnă să organizăm pentru fiece zi de sărbătoare şi de repaos, excursiuni similare.

Proectăm călătorii la Curtea de Argeş-Cumpăna, prin cele mai frumoase ţinuturi ale ţării, cu preţul de 180 lei (călătoria dus şi întors cu trenul, excursia cu vagonete şi masa la prânz), la Constanţa-Mamaia plaje cu 260 lei (drumul, masa la prânz şi baia în mare) etc., precum şi călătorii de două nopţi şi o zi (plecarea Sâmbătă seara, înapoierea în Bucureşti Luni dimineaţa); o asemenea călătorie lungă va fi la Băile-Herculane, Porţile de Fier, cu următorul program: plecarea Sâmbătă seara, la orele 10,22. Sosirea la Băile Herculane dimineaţa în zori (drumul dela gară la băi cu autobuzele) vizitarea staţiunii, una din cele mai frumoase şi pitoreşti, micul dejun la Cazinoul de acolo. La orele 11 plecarea din Herculane. Vizitarea oraşului Orşova, baie în Dunăre. Cu bărcile până la Ada-Kaleh. Masa la Orşova. După amiază la orele 16 îmbarcarea pe vapor şi excursia până la Cazane (Porţile de Fier). Inapoierea la Turnu-Severin. Vizitarea oraşului şi masa.

Seara la orele 23 înapoierea la Bucureşti unde excursioniştii sosesc la orele 6 dimineaţa.

Călătoria aceasta minunată, cu toate cheltuelile, transport pe calea ferată, excursia cu vaporul, autobuz, bărci, baie, trei mese, bacşişuri etc., va costa circa 460 lei. Trenul va avea şi vagoane cu paturi, excursioniştii putând călătorii cu aceste vagoane în schimbul unui adaus la preţ de 100 lei pentru fiecare noapte.

Astfel că excursia făcută în mod extrem de comod, cu vagonul de dormit, va costa maximum 660 lei.

Suntem siguri că excursiile noastre vor avea din ce în ce mai mult succes, contribuind la o cunoaştere mai bună a comorilor de frumuseţe pe care le avem în ţară.

Inscrierile la excursii nu se pot face decât pe baza cuponului special pe care-l publicăm aci.

Realitatea Ilustrată

Cupon de excursie

Referitor la concursul de vitrine am primit următoarea scrisoare din Leipzig

ISABELLA SKOMOROWSKY
Leipzig
Kaiserin-Augustastrasse 17

Leipzig, 14 Iunie 1932

Onorată Redacţiune,

Ca entuziastă cititoarea revistei Dumneavoastră "Realitatea Ilustrată" să-mi permesc a face cunoscut, că mie a plăcut cea mai bună vitrină Numerul 1 a magazinului Cehoslovaca.

Eu cred, că această vitrină va primi premia cea dintâia.

In acelaş timp voiu abona revista "Realitatea Ilustrată", şi vă rog, faceţi-mie cunoscut, unde pot plăti preţul de abonnement.

Cu stima onorată

Isabella Skomorowsky

Leipzig, Deutschland
17, Kaiserin-Augustastrasse

CÂND NATURA E PREA DARNICĂ

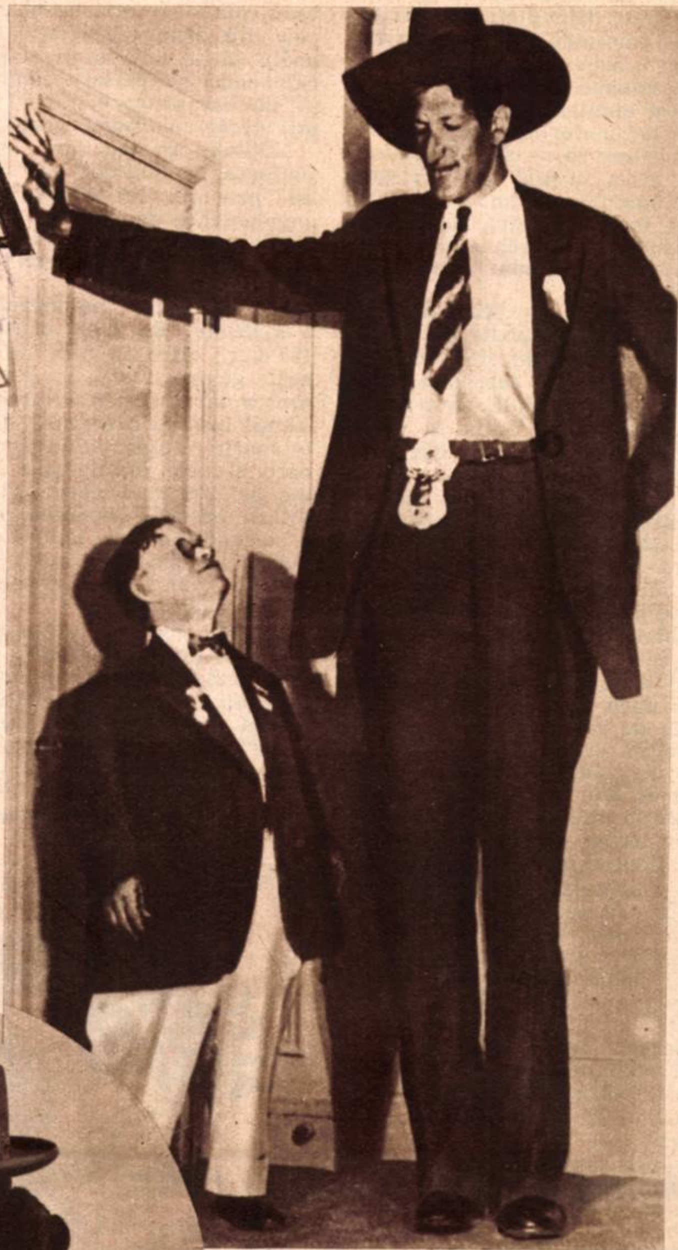
NATURA comite uneori în clipe de neatenţie, câte o eroare, dând unuia o înălţime ce trece de obicinuit, altora câteva zeci de chilograme peste normal, etc. Omul cu care natura s'a întrecut în generozitate, îşi va avea clipele lui de amărăciune, atunci când îşi va da seama că nu e ca ceilalţi semeni ai săi dar cei mai mulţi sfârşesc prin a se împăca cu starea lor, ajungând la un moment dat mândri de ea şi iată pentru ce:

Un om obicinuit, bine proporţionat, trebue să-şi apropie o profesiune şi să muncească din greu toată viaţa, dacă nu vrea să trăiască din cerşit. Tot astfel se întâmplă cu femeia obicinuită dacă nu reuşeşte să convingă un bărbat să muncească pentru ea. Un Harry A. Rowher însă şi un Jack Earle, n'au nevoie de nici o pregătire, pentru a-şi face viaţa confortabilă. N'au nevoie să muncească pe capete pentru a-şi menţinea posturile şi nici să se teamă că un altul mai apt i-ar putea înlocui.

Jack Earle din Téxas are o înălţime de 2.66 m., fapt pentru care mândria sa a suferit multă vreme. O doamnă intrând în camera unde se afla uriaşul, acesta sări politicos în picioare, şi cu această mişcare pripită, fu cât pe-aci să-şi spargă capul de plafon. Oridecâteori intră într'o încăpere, îşi îndoaie umerii şi capul într'o atitudine de umilire, pentru a nu se lovi de pervazurile uşilor.

Ceeace pătimeşte atunci când, călătorind într'un Pullman, încearcă să se cuibărească într'unul din paturile obicinuite ale trenului, ar stârni furia „societăţii pentru protecţia animalelor" dacă ar fi o creatură lipsită de grai.

Are un automobil special construit şi duce întotdeauna cu sine un pat lung de 2.70 m., cearceafuri şi învelitori pe măsură, pe care le montează la hotelurile unde trage. Acolo unde nu poate face uz de pat, trebue să i se întindă pe jos două saltele cap la cap, să i se îndească cearceafuri şi plăpumi pentruca să poată dormi. In ce priveşte vestmintele, magazinele nu-i pot oferi nimic făcut de gata. Dacă pleacă să se plimbe, lumea opreşte vehiculele şi iese de prin prăvălii pentru a-l privi uimită. E un om însemnat, în absolută imposibilitate de a comite o crimă sau de a flirta, căci ar fi imediat semnalat şi prins.

Sus: Jack Earle, cel mai înalt om din lume; stânga: *un cetăţean din Constanţa, a fost dăruit de Natură cu câte şase degete la ambele mâini. Şi omul nu-i nici măcar perceptor;* st. jos: *o cursă cu cercurile a unor oameni, dăruiţi de Mama Natură, cu prea multă grăsime...*

Situaţia lui Earle nu e însă atât de tristă, pe cât s'ar părea la prima vedere. El deţine titlul celui mai înalt om din lume, fapt pentru care circurile şi varieteurile îi oferă angajamente foarte bine plătite.

Tânărul M. Rowher, produs al Californiei, *„crescut fără irigaţie"* ar putea avea angajamente tot atât de avantajoase, oricând s'ar decide să expună cele 354 de chilograme ale rubicondei sale persoane. Nimeni nu pare să-i fi contestat titlul de cel mai voluminos om din lume şi individul are abia 32 de ani, vârstă la care oamenii sunt de obiceiu slabi. Pe la 45 de ani dacă această îngrăşare a sa va continua, va ajunge să cântărească o jumătate de tonă. Daniel Lambert, cel mai gras om al Angliei, care a murit în 1809, cântăria doar 332 kgr., iar Miss Ima Whale, starul circului Ringling, numai 330 kgr.

Harry, este astfel un campion mondial şi poate cel mai voluminos dintre toţi oamenii graşi cari au existat

vreodată. Viaţa sa, ca a multor altor campioni nu e presărată numai cu rose. Are ca şi uriaşul Jack, dificultăţi în privinţa îmbrăcămintei şi a găzduirilor. Dacă acesta din urmă se teme de plafoane, Harry îşi concentrează atenţia asupra podelelor, scărilor podurilor, etc., îi e teamă grozav să nu se prăbuşească sub el. A învăţat să le încerce mai înainte cu un picior, aşa cum face elefantul, iar în ascensoare mici trebue să aştepte până când nu mai sunt şi alţi pasageri.

Se spune de obiceiu că un bărbat gras nu poate fi iubit de nici o femeie dar Rowher a găsit totuş o fată care să-l iubească destul de mult, pentru a se căsători cu el. Soţia sa cântăreşte acum 40 de kgr. Deşi aspectul tinerei perechi e dintre cele mai nostime, această căsătorie e în fond foarte rezonabilă. Dacă Harry s'ar fi căsătorit cu o femee din clasa sa, ca Miss Whale, spre exemplu, tendinţa către obezitate s'ar fi dublat la copiii lor rezultând nişte monştri de carne, incapabili a-şi mai suporta greutatea. Iar dacă Mrs. Rowher şi-ar fi ales de soţ un bărbat de proporţiile ei, copiii lor ar fi fost cu siguranţă pitici. Din căsătoria de faţă însă, va rezulta o generaţie de oameni normali, cari vor trebui să se pregătească şi să muncească pentru a-şi câştiga existenţa.

Se obicinueşte a se spune că omul gras e foarte mâncăcios, ceeace e uneori adevărat. Rowher mănâncă însă foarte moderat şi pentru a slăbi a încercat tot felul de sisteme ca posturi, marşuri îndelungate şi exerciţii violente. Nu poate scădea însă fără a se primejdui, cu mai mult de 9 kgr. ceeace în cazul său e foarte puţin şi nu merită osteneala.

Grăsimea sa se datoreşte unei mici glande endocrine, anume pituitara, care se află situată la baza creerului. Dacă medicii ar putea stimula această glandă, impunându-i o activitate viguroasă, organismul lui Harry nu ar mai acumula grăsimea pe care ar repune-o în circulaţia sângelui şi ar cheltui-o sub formă de energie, până când ar ajunge la volumul normal al unui om de 1.80 înălţime. Dar poate că soţa sa nu l-ar mai plăcea astfel. Ea s'a căsătorit doar cu omul cel mai gras din lume şi atunci din această transformare ar rezulta eventual un divorţ.

Un alt exemplu de supragenerozitate a naturei ni-l oferă Harry Ploszy, din Milwaukee care în raport cu înălţimea sa posedă cele mai mari picioare din lume. El n'are însă norocul celor doi de mai sus şi fenomenalele-i picioare îi servesc la a rătăci dintr'un loc într'altul, în căutarea unei ocupaţii.

Iată cum a fost descoperit: Un tânăr de înălţime mijlocie se prezentă într'o zi la unul din departamentele pentru ajutorarea şomeurilor, din Milwaukée, cerând o pereche de ghete. Omul dela ghişeu care nu putea vedea picioarele solicitantului îi dădu un bon pentru magazia de încălţăminte. Tânărul se întoarse însă curând cu vestea că avea la picior No. 56 o măsură pe care magazia n'o poseda. Departamentul încălţămintei primi atunci ordin să mande o pereche de ghete pe această măsură, scriind mai multor cismari pentru oferte. Toţi aceştia răspunseră că n'aveau calapoade atât de mari. In cele din urmă, asociaţia dădu ordin să se facă o pereche de calapoade pe măsura tânărului — un lux pe care nu şi-l permit decât cei foarte bogaţi.

Motivul pentru care aceste picioare neobicinuit de mari nu procură lui Harry Ploszy angajamente de star, ca în cazurile precedente, rezidă în faptul că uriaşul Carnera le are cu puţin mai mari

Leon Pinetzky, polonezul, are o înălţime de 2.20 cântărind 127 kgr., cifre cu care nu stârneşte gelozia nici a lui Earle şi nici a lui Rowher Natura l-a dăruit însă cu o pereche de braţe foarte puternice, având fiecare din ele prodigioasa lungime de 2.40 m. Pinetzki s'a servit de această anomalie pentru a se face luptător. E mai cunoscut şi câştigă mai mult decât Rowher dar trebue să muncească şi mai mult.

Claude Eyraud, originar din Marsilia avea la braţele-i lungi, cele mai puternice mâini din câte au existat vreodată, dar restul trupului era lipsit de muşchii şi vigoarea necesare unui luptător. Ar fi putut deveni un bun dentist sau chirurg, dar îi lipsea inteligenţa şi astfel crescu întrebându-se cum s'ar fi putut servi de aceste mâini, dotate cu o putere atât de neobicinuită. Intr'o noapte, pe când străbătea una din întunecatele străzi ale Parisului, fu atacat de un apaş şi atunci descoperi o întrebuinţare pentru mâinile sale. Intinzând braţu-i extrem de lung, apucă beregata agresorului între degetul cel gros şi arătător. Apaşul căzu mort pe loc, la picioarele sale.

Eyraud intră atunci în rândurile bandiţilor parizieni. Nu purta cu sine arme, iar victimele nu apucau să scoată nici cel mai mic strigăt. Repetă însă de prea multe ori acest sinistru joc şi ghilotina veni în cele din urmă să pună capăt specialităţii sale.

Mrs. Lydia McPherson din Los Angeles care are un păr lung de 2.47 m. ar putea juca rolul Lady-ei Godiva, fără a fi indecentă. Nu deţine însă campionatul, întrucât acest titlu aparţine d-rei Shulfried Sjorgren, din Toronto, Canada, ale cărei plete ating lungimea de trei metri. Aceste două femei au fost adesea îndemnate de prietenele lor să-şi taie părul, pentru a fi la modă, dar ele ştiau că îndemnul pornia doar din gelozie.

In New-Westminster, Columbia Britanică, Canada, trăeşte un „mic gigant", Henry Lorne (Buddy) Andrews. Are şase ani şi nu e destul de desvoltat pentru vârsta lui, dar nu se ştie în ce mód, natura a inoculat în acest trup mic, o putere de bărbat. La vârsta de cinci săptămâni, acest copil minune s'a ridicat în picioare şi fără nici un îndemn, a început să încerce a umbla singur, devenind din ziua aceia un fel de incurcă lume pentru părinţi.

Când avea 23 de luni, micul Buddy fugi de lângă mama sa, ocoli în fugă casa şi se căţără pe o scară de 6 metri înălţime, vrând să dea o mână de ajutor tatălui său, care repara acoperişul. Mai înainte de a împlini patru ani, Buddy cuprinse cu braţele genunchii tatălui său, care cântăreşte 81 de kgr., ridicându-l de la pământ şi repetă gestul cu unchiul său, care avea 88 de kilograme. Acum, la vârsta de 6 ani se ia la trântă cu băeţi de zece ani şi învinge atunci când aceştia nu au braţele prea lungi, ceeace pare să-l cam pună în inferioritate. Dacă puterea copilului va spori proporţional până la maturitate, Buddy va deveni cu siguranţă campionul boxeurilor din Canada. E. B.

CONCURSUL HIPIC DELA Băneasa

Fotografiile pe care le publicăm în această pagină, reprezintă câteva instantanee prinse de trimisul nostru special, la concursul hippic, care a avut loc pe terenul „Clubului Călăreţilor" dela Băneasa.

Sus stg. : *Regele Carol, Voevodul Mihai, g-ral Ştefănescu-Amza şi g-ral Ilasievici, urmărind programul probelor;* dreapta sus şi în celelalte fotogragii: *concurenţii sărind peste obstacole;* dreapta jos: *Locotenentul Tătăranu, fotografiat cu câteva secunde înainte de accidentul pe care l-a suferit.*

Foto I. Berman-Realitatea

CE INDEAMNA LA SINUCIDERE?

UN răspuns complet la această întrebare, ar fi de cel mai mare interes pentru omenire. Deşi savanţii au adunat un considerabil număr de constatări în acest domeniu, Universitatea din Pennsylvania a început o serie de investigaţii, pentru determinarea aspectelor economice, biologice, sociale şi psichologice ale acestui fenomen.

Sinuciderea nu apare în lumea animalelor, pentrucă acestea, spre deosebire de om, nu meditează asupra dificultăţilor pe care viaţa li le scoate înainte. Dacă omul modern ar putea scutura lanţurile civilizaţiei, întorcându-se la viaţa primitivă a pădurilor, ar uita curând de necazurile bursei, impozitelor şi de toate celelalte obligaţii sociale, ce-i amărăsc zilele.

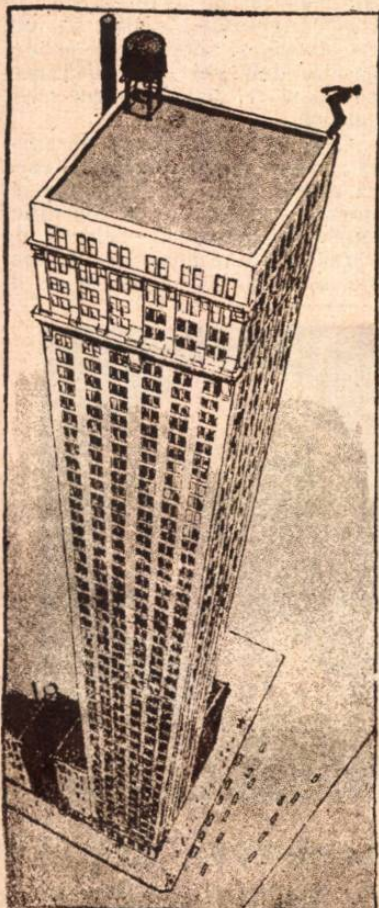
Să fie oare vorba de un desechilibru intelectual în cazul lui Ivar Kreuger, multimilionarul magnat suedez al chibriturilor, care s'a împuşcat în elegantul său apartament din Paris?

Sau auto-distrugerea e uneori un act rezonabil şi justificabil?

La Departamentul psichopatic al Spitalului General din Philadelphia, sunt aduşi bărbaţi şi femei de prin împrejurimi, cari au încercat să se sinucidă, dar au fost salvaţi la vreme. La căpătâiul lor când îşi revin, dr. Edward Strecker cu asistentul său, încearcă să sondeze prin întrebări abile, printr'o conversaţie cât mai prietenească, starea de spirit a sinucigaşilor şi cauzele care i-au împins la disperatul act.

Din punctul de vedere al acestui savant, actul sinuciderii e surprinzător prin aceea că înfrânge cel mai puternic dintre instincte, anume instinctul conservării.

In afară de aceasta, mai sunt în jurul acestui fapt multe alte lucruri greu de explicat, astfel, în Spania numărul sinucigaşilor e în rândurile bărbaţilor de trei ori mai mare decât al femeilor, pe când în restul lumii, procentul e cu mult superior reprezentând în medie proporţia de cel puţin patru la unu.

Sinuciderile prin aruncare dela înălţimi, sunt foarte frecvente.

SINUCIDERILE SUNT MAI FRECVENTE IN LUMEA CELIBATARILOR, CU EXCEPŢIA INSORITEI SPANII

N'ar fi poate de mirare că celibatarii îşi iau viaţa mai adesea decât bărbaţii însuraţi, dacă am ţine seama de teoria populară, că ar fi lipsiţi de bucuriile căminului. Dece se contrazice însă cu desăvârşire această teorie în Spania? Romantica şi frumoasa senorită, devine ca Senoră o fiinţă atât de nesuferită? Sinuciderea e mai frecventă în sânul raselor inteligente şi înaintate şi rareori se iveşte printre cele înapoiate a căror viaţă mizeră ar oferi o largă justificare unui asemenea act. Apoi, nu volatilul şi excitabilul francez sau italian îşi va sbura creerii, ci flegmaticul şi masivul norvegian, suedez sau german şi mai cu seamă germanul.

Statisticienii americani au constatat spre marea lor uimire, că nu mahalalele sărăcăcioase ale marilor oraşe din Est dau cel mai mare procent de sinucigaşi ci elegantele şi luminoasele cartiere ale oamenilor obosiţi, blazaţi de delicii. Logic ar părea ca oamenii să cadă pradă desnădejdei, în cursul perioadei întunecate şi reci din Ianuarie şi Februarie; s'a observat însă că parfumatul şi strălucitorul Iunie e epoca tentativelor de sinucidere, atingând culmea în ziua de 11 ale acestei luni.

Intocmai ca orice alt act omenesc, sinuciderea îşi are modele ei. In Japonia, există în această privinţă formule consacrate, care dacă nu sunt respectate, memoria mortului rămâne în veci pătată. Sinucigaşul trebue să ţină cuţitul într'un anu-

Cum se practică sinuciderea japoneză hara-kiri.

mit mod şi să-şi spintece pântecul, îngenunchiând într'o asemenea poziţie, încât să cadă pe brânci. Uneori ceremonia este publică, desfăşurându-se sub ochii unei asistenţe critice, formată din prieteni şi rude. Acest fel de sinucidere se numeşte „Hara-kiri". La chinezi, în cazul unui diferend, cel care se consideră nedreptăţit, se îneacă în puţul adversarului ceeace face ca acesta să cadă pentru totdeauna în disgraţia semenilor săi. Alteori înghite o mare doză de opium sau se sufocă aspirând o placă foarte subţire de aur.

Ofiţerii romani obicinuiau să-şi înfigă sabia în nisip, cu vârful în sus şi să se arunce peste ea, înjunghiându-se astfel. Pe vremea imperiului era foarte obicinuită sinuciderea prin deschiderea vinelor, într'o baie caldă, care se presupunea că împiedeca răceala finală a morţii.

Militarii şi poliţiştii moderni, se servesc de revolvere, care le sunt mai la îndemână şi produc în majoritatea cazurilor o moarte fulgerătoare; dar de vre-o două decenii încoace, săriturile din vârful unei clădiri înalte sunt mereu în creştere.

In ultima vreme, a apărut o nouă formă de sinucidere. Câteva accidente mortale au arătat că inhalarea fumului ce isbucneşte pe ţeava de eşapament a unui automobil, provoacă o moarte rapidă, datorită gazului otrăvitor — monoxid şi astfel s'a pornit o modă care a devenit neliniştitor de comună.

Bărbatul pe care disperarea îl determină să-şi ia viaţa, se gândeşte de obiceiu foarte puţin la aspectul pe care-l va avea, când totul se va fi sfârşit. Nu se va osteni să se îmbăieze, să se bărbierească sau să îmbrace cel mai bun costum de haine. Femeea în schimb se găteşte, de parcă moartea ar fi o persoană, asupra căreia ar avea să facă o impresie bună şi rar îşi va alege o moarte care s'o desfigureze.

Mijloacele la care recurge un sinucigaş ne importă mai puţin, întrucât sunt extrem de numeroase. Ceeace savanţii speră să determine, este starea de spirit a individului în momentul când înfrânge cea mai puternică dintre legile vieţii animale. Nebunia apare fără îndoială într'un mare număr de cazuri, cum sunt cei cărora li se pare că aud voci ce-i îndeamnă să sară pe fereastră, sau cred că au un diavol în ei. Unii sunt de părere că toate sinuciderile, fără excepţie, se datoresc unei clipe de aberaţie mintală.

Neadevărul acestei afirmaţii profane, poate fi uşor dovedit. Cele mai rezonabile persoane se pot transpune cu uşurinţă în situaţii, a căror singură soluţie ar fi sinuciderea. Bolnavul atins de cancer, care se găseşte prin aceasta înaintea unei morţi lente şi extrem de chinuitoare, nu poate fi socotit nebun, pentru faptul că încearcă să-şi scurteze suferinţele prin sinucidere.

Când un general japonez face o gafă, Mikadoul îi dă o sabie destinată hara-kiri-ului, nu pentrucă ar fi înebunit subit, ci pentrucă aceasta e ceeace se mai aşteaptă dela el. A fost Ivar Kreuger nebun când s'a împuşcat lăsând o scrisoare în care spunea că s'a săturat de viaţă?

Anchetatorii cari au încercat să descurce firele vastelor sale întreprinderi, au văzut curând că sinucigaşul nu urâse viaţa, ci s'a omorît în faţa penibilelor perspective de a se disculpa înaintea tribunalelor, de ceeace făcuse cu banii acţionarilor săi. Cinstit din partea lui, ar fi fost să continue a trăi şi să tragă curagios consecinţele. Această sustragere poate trece drept o laşitate, dar nu drept nebunie.

Cu greu s'ar putea imagina un caz mai opus decât cel al lui George Eastman, care şi-a luat viaţa aproape imediat după Kreuger. Situaţia sa era dintre cele mai bune; a lăsat în urmă-i o avere de 20.000.000 de dolari şi a dat câtorva milioane de oa-

Câinele moare de foame pe mormântul stăpânului său din cauza mâhnirii ce i-o pricinueşte pierderea celui mai drag prieten.

meni mai mult decât atâta, făcând să evolueze, fotografia de la curiozitatea ştiinţifică rudimentară, la ceva practic şi la îndemâna oricui. Fără pelicula sa, nu s'ar fi pomenit nicicând de cinematograful lui Edison.

George Eastman a fost un mare filantrop, un om care a câştigat cinstit fiecare dolar al imensei sale averi, uşurând pe cât se putea nenorocirile semenilor săi. Dacă ar fi adevărată teoria că te simţi mai fericit dând decât primind, el ar fi trebuit să-şi petreacă bătrâneţele într'o stare de continuă beatitudine. Iată însă că s'a sinucis, lăsând următoarea însemnare : „Opera mea e terminată. La ce să mai aştept?”

Persoanele din anturajul său, care l-au văzut până'n ultimile momente, modificând un paragraf din testamentul său şi tranşând diferite alte afaceri de mare importanţă, spun că Eastman a fost psihiceşte perfect sănătos. O paralizie îl împiedeca însă de câţiva ani să se bucure de viaţă, ştia că starea sa n'avea remediu şi după o matură gândire, hotărî să-i pună capăt.

După cum vedeţi, boala a fost factorul determinant în sinuciderea lui Eastman, dar nenumărate sunt cazurile suferinzilor cari se cramponează cu disperare de viaţa lor mizeră, supunându-se bucuroşi oricărei operaţii, numai şi numai ca să-şi prelungească zilele. Nu sărăcia duce la sinucidere, ci frica de ea. Oamenii născuţi şi crescuţi în cea mai oribilă mizerie cari par că n'au pentru ce să trăiască, sunt cei cari iubesc viaţa cu pasiune. Când unul din cei săraci se sinucide, actul său e în genere în legătură cu viciul, crima sau dragostea.

Omul care „a văzut zile mai bune” încearcă foarte adesea să-şi ridice viaţa înaintea sărăciei, dacă n'a apucat între timp să se obicinuiască cu ea. Omul, şi în special, omul civilizat, este singura creatură, care în mijlocul tuturor satisfacţiilor materiale, îşi poate creea o nefericire cu totul fictivă şi cu rezultate din cele mai dezastruoase. Animalul nu se simte nenorocit decât atunci când în existenţa sa intervine o perturbare palpabilă şi naturală: când e prea cald, sau prea frig, când se simte bolnav, flămând, când e urmărit de un alt animal, sau se găseşte în nevoia de a lupta pentru o femelă. Altfel, puţin îi pasă de ceeace se întâmplă în jurul său şi nu-i trece prin minte să invidieze animalul de peste râu, care dispune de o vizuină mai spaţioasă decât a lui.

Un om poate fi fericit şi mulţumit în slujba sa, până în clipa când a aflat că funcţionarul de la masa vecină a obţinut o sporire de salariu. Faptul nu-l atinge materialiceşte câtuşi de puţin, dar îl nemulţumeşte până într'atât, încât îşi va părăsi postul, rămânând fără mijloace.

Omul muncit de gândul sinuciderii, vede pretutindeni prilejul nimerit pentru aplicarea planului.

Va cădea împreună cu familia sa în cea mai neagră mizerie şi de-aci la sinucidere nu mai e decât un pas. O femee e încântată de toaleta ei, până când vede la vecina sa una mai scumpă.

Se întâmplă uneori ca şi animalele să se sinucidă, dar e foarte îndoelnic dacă înţeleg, că acţiunea lor se va sfârşi cu ceeace oamenii numesc moarte, sau dacă animalul îşi dă seama că va muri vre-odată. S'au văzut câini cari s'au lăsat să moară de foame, pe mormântul stăpânului lor, dar refuzul hranei nu are la bază dorinţa de a muri, ci faptul că animalul e bolnav, mâhnit de pierderea celui mai bun prieten al său. Animalul mamă va muri luptând pentru apărarea puiului, dar nimic nu dovedeşte că ar fi prevăzut mai mult decât o muşcătură-două, lipsite cu totul de însemnătate.

Naturalistul Henry Fowler a văzut cazuri ce s'ar putea numi sinucidere în lumea peştilor. Iată ce ne spune:

„Am văzut peşti sărind din apă şi rostogolindu-se la moarte sigură pe uscat, dar asta numai pentru a scăpa de urmărirea unui inamic. Alţi peşti fac acelaş gest, când sunt asediaţi de paraziţi”.

„Adevărat e că somonul mascul şi femelă se sinucid după epoca reproducerii. Când din icrele depuse au luat naştere puii, somonul adult capătă o culoare mohorîtă şi se repede în stânci, sfărâmându-şi capul.

Peştişorii încep atunci să se hrănească din carnea părinţilor morţi. Nu se poate spune că acest fapt ar fi techniceşte o sinucidere. Vietăţile acestea nu fac decât să se supună unei legi naturale de procreare”.

Omul, cu cât e mai aproape de animal, cu atât e mai departe de primejdia sinuciderii. In jungla africană, gestul acesta e aproape necunoscut. Dacă transportaţi aceşti negri în Statele din Sudul Americei, sinuciderea va rămâne la ei un act foarte izolat. Introducându-i însă în atmosfera marilor centre industriale, oamenii aceştia se vor obicinui cu nenorocitul obiceiu, nu însă în măsura în care-l observăm la albi. Un preot negru dă faptului următoarea explicaţie:

Albul când are un necaz stă şi se gândeşte la el, până când intră într'o stare de morbiditate. Intr'o împrejurare similară, negrul va medita timp de câteva minute pentruca foarte curând, să adoarmă.

In rândul copiilor, sinuciderile au de obicei la bază cele mai stupide motive: o mustrare, o ironie, pierderea unui căţel, un examen pierdut, etc. Un băieţaş din Bombay a luat otravă, pentrucă echipa sa de foot-ball suferise o înfrângere. Cazul acesta întrece însă cu foarte puţin în absurditate pe cel al germanului din Colonia, care s'a spânzurat, pentrucă soţia sa îşi tăiase părul fără a-i cere mai înainte consimţământul.

Sinucigaşii sunt cu mult mai rari în clasele şi naţiunile care au a se plânge de soarta lor. Irlanda, ţara care în timpurile noastre şi-a strigat mizeria mai mult decât toate, are cel mai mic procent de sinucigaşi. Dela începutul acestui secol, feminiştii au deplâns cu elocvenţă viaţa asuprită a sexului slab. Considerând însă statisticile, vedem că în ultima vreme sinuciderile femeilor au crescut cu 25 la sută.

Investigaţiile savanţilor vin să confirme teoria că bărbaţii sunt mai nefericiţi decât femeile, pentrucă ei au cea mai mare parte a responsabilităţilor; dacă familia nu-şi poate permite toate extravaganţele vecinului, soţul e de vină şi dacă e în nevoie, tot lui i se adresează reproşurile. Totuş, o abandonare definitivă a vieţii prin sinucidere, e privită cu dispreţ. Celibatarul pe care nimic nu-l reţine, e liber să treacă de cealaltă lume, oricând şi o face mai des decât omul însurat. Cu toate acestea, cum n'are alte responsabilităţi în afară de un impozit ceva mai mare, faptul renunţării la viaţă e în cazul său mai greu de justificat.

Plictiseala nu se cuprinde în lista oficială a cauzelor ce duc la sinucidere. In cursul răsboiului mondial, deşi alimentele, combustibilul şi alte materiale de primă necesitate se găsiau în cantităţi neîndestulătoare, procentul de sinucideri scăzuse simţitor. Imediat după încheerea păcii, acesta s'a ridicat însă deasupra normalului. In Rusia a atins asemenea culmi, încât la Odessa autorităţile sovietice au organizat un muzeu constând dintr'un fel de „cameră de o-rori” cuprinzând cuţite, sticluţe cu otravă, şi scrisori de propagandă, dela cei cari au încercat să-şi ia viaţa, dar au fost salvaţi.

Cum se presupune că nu există rus sub regimul sovietic, care să n'aibă o ocupaţie, un loc de dormit — chiar de ar sta cinci într'o încăpere, — o ciorbă de varză şi pâine neagră la discreţie, se crede că epidemia de si-

nucideri se datorează plictiselii.

Un eveniment mare, cum sunt alegerile, amenințarea unui răsboi sau chiar un mare match de box, aduce o scădere în procentul sinuciderilor. Nu pentrucă vre-unul din candidații la sinucidere ar avea un oarecare profit din evenimentul ce se anunță, ci pentrucă, la fel cu copiii când vine ora culcării, nu le vine să se retragă tocmai atunci, când se întâmplă ceva interesant. Statisticienii marilor societăți de asigurare au stabilit că oamenii slabi se sinucid cu 38% mai adesea decât cei normali.

In Anglia și Wales s'a făcut o încercare de clasificare a sinuciderilor după profesiuni. Aceste cifre ne arată că antreprenorii de restaurante și localuri sunt cei mai expuși sinuciderilor; imediat după ei vin chimiștii și droghiștii, apoi avocații, doctorii, agenții de asigurare și negustorii.

Mecanicii de pe locomotive prezintă un procent de sinucideri foarte scăzut. Clericii sunt aproape imuni în această privință, după ei vin guarzii căilor ferate, funcționarii societăților de asigurare, tipografii și fierarii.

In general profesiunile ce se desfășoară în birouri, ateliere, fabrici etc. duc mai adesea la sinucidere decât cele ce impun o viață în aer liber. Această teorie are însă multe excepții, printre care marinarii și grădinarii. Marele procent de sinucigași al avocaților și medicilor este atribuit intensității de eforturi pe care le impun aceste profesiuni. Procentul scăzut al sinuciderilor clericilor și învățătorilor, se datorește vieților lor sănătoase, ordonate, lipsite de griji și impozite. Faptul că au la dispoziție narcotice și otrăvuri, explică numeroasele sinucideri din rândurile chimiștilor și ale droghiștilor.

Cele două extreme pe care le observăm în afacerile de asigurare se explică prin aceea că achizitorii sunt foarte adesea niște ratați, cari fac în acest câmp o ultimă încercare și dacă eșuiază și aci, își pun capăt vieții, știind bine că nu mai au nimic de așteptat. Funcționarii însă au ocupații permanente și ușoare, sunt la adăpost de neliniști, pentrucă societățile de asigurare rareori cad și oscilațiile pieței le ating într'o foarte mică măsură.

Nimeni nu se gândește în prima copilărie la sinucidere, dar după aceea, primejdia aceasta crește încet dar fără întrerupere până la 65 de ani. Vin atunci cei mai periculoși patru ani din viața unui om. Dar după 69 de ani, individul, cu cât trăește mai mult, cu atât dorește mai fierbinte să-și prelungească existența. De-ar fi orb, surd și țintuit de boală în pat, bătrânul vrea totuși să trăiască la infinit.

In ceeace privește femeea, lucrurile stau cu totul altfel. Dela 15 la 19 ani sinuciderile sunt mai frecvente la fete decât la băieți, dar de-atunci încolo, sinuciderea face mult mai multe victime între bărbați. Procentul de sinucigașe sporește încet de la 20 la 30 de ani când o bucată de vreme o scădere subită ne arată că femeea s'a împăcat temporar cu viața și apoi tendința aceasta crește iar treptat an cu an, până când atinge 50 de ani. Dela 50 la 54 ani, străbate iar o perioadă primejdioasă, dar dacă a atins 55 de ani, intențiile sinucidерii se reduc până când ajunge 75 de ani. Ele se ridică până la 85 ani, când începe o nouă scădere. Intre 80 și 84 ani, tendințele sinuciderii sunt în viața ei mai puternice decât oricând.

La băieți sub vârsta de cincisprezece ani, sinucigașii prezintă o proporție de mai puțin de șase la un milion. Intre 15 și 19 ani își ridică viața 26.77 băieți dintr'un milion și 27.50 fete din acelaș număr. Este singura perioadă în care sinuciderile femeilor întrec în număr pe ale bărbaților. Intre vârsta de 20 și 25 de ani, bărbații se sinucid într'o proporție de 86, iar fetele de 44 la un milion.

In India a existat până mai acum câțiva ani tradiția sinuciderii văduvei pe mormântul soțului, tradiție pe care autoritățile britanice au reușit cu mare greutate s'o desființeze. In Japonia hara-kiri-ul este încă singura soluție onorabilă în caz de disgrație. Dar în lumea civilizată, sinuciderea este condamnată, mai cu seamă de către biserică. Singurul cleric proeminent care a avut curajul să îndreptățească în mod public sinuciderea este Dean Inge, dela catedrala St. Paul din Oxford.

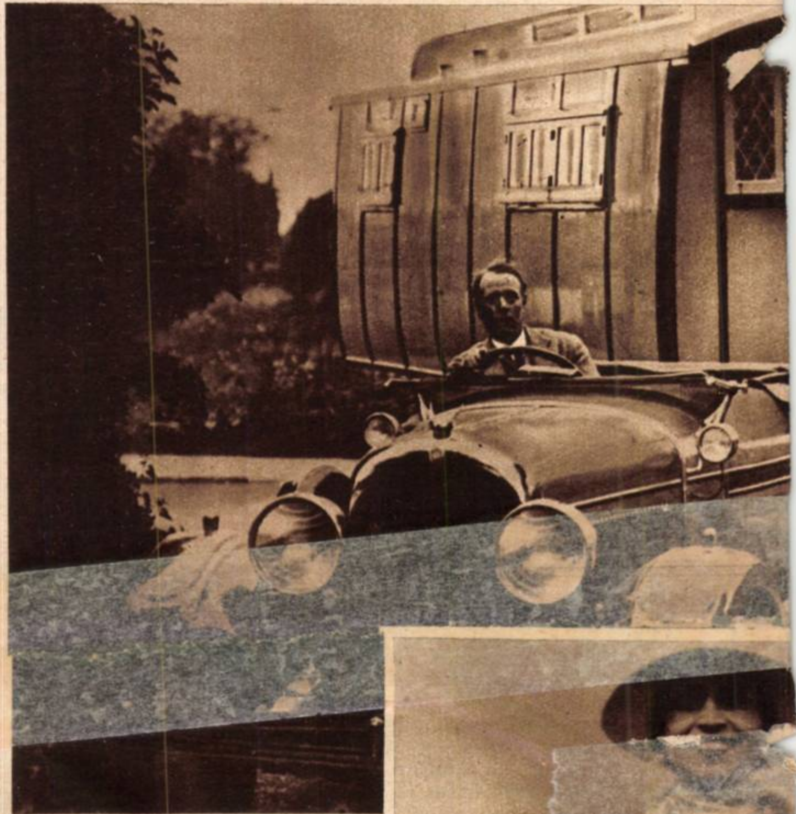
„Cred, spune acesta, că fiecare criminal condamnat la moarte ar trebui să fie lăsat să-și execute sentința singur în modul pe care și l-ar alege. N'aș cenzura pe omul care știindu-se atins de o boală incurabilă și condamnat unei morți lente, vrea să-și scurteze suferințele".

„Cetățeanul copleșit de impozite, urmează el, ar trebui să fie recunoscător criminalului, care înaintea perspectivei de a fi prins, își curmă zilele, scutind astfel cheltuiala procesului și a întreținerii pe timpul cât durează instrucția". E. A.

De Lun
Dun

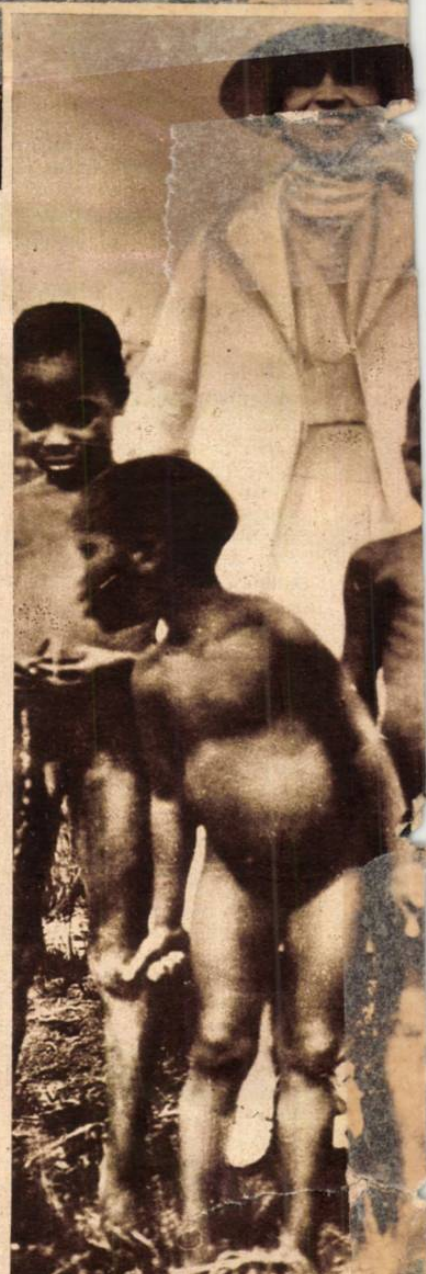

St.: *Preşedintele Franţei d. Albert Lebrun a împărţit drapelele nouilor organizaţii militare ale tineretului francez.* Jos: *Scriitorul Sinclair Lewis îşi petrece vacanţa într'o casă mobilă, prin tot cuprinsul Statelor-Unite*

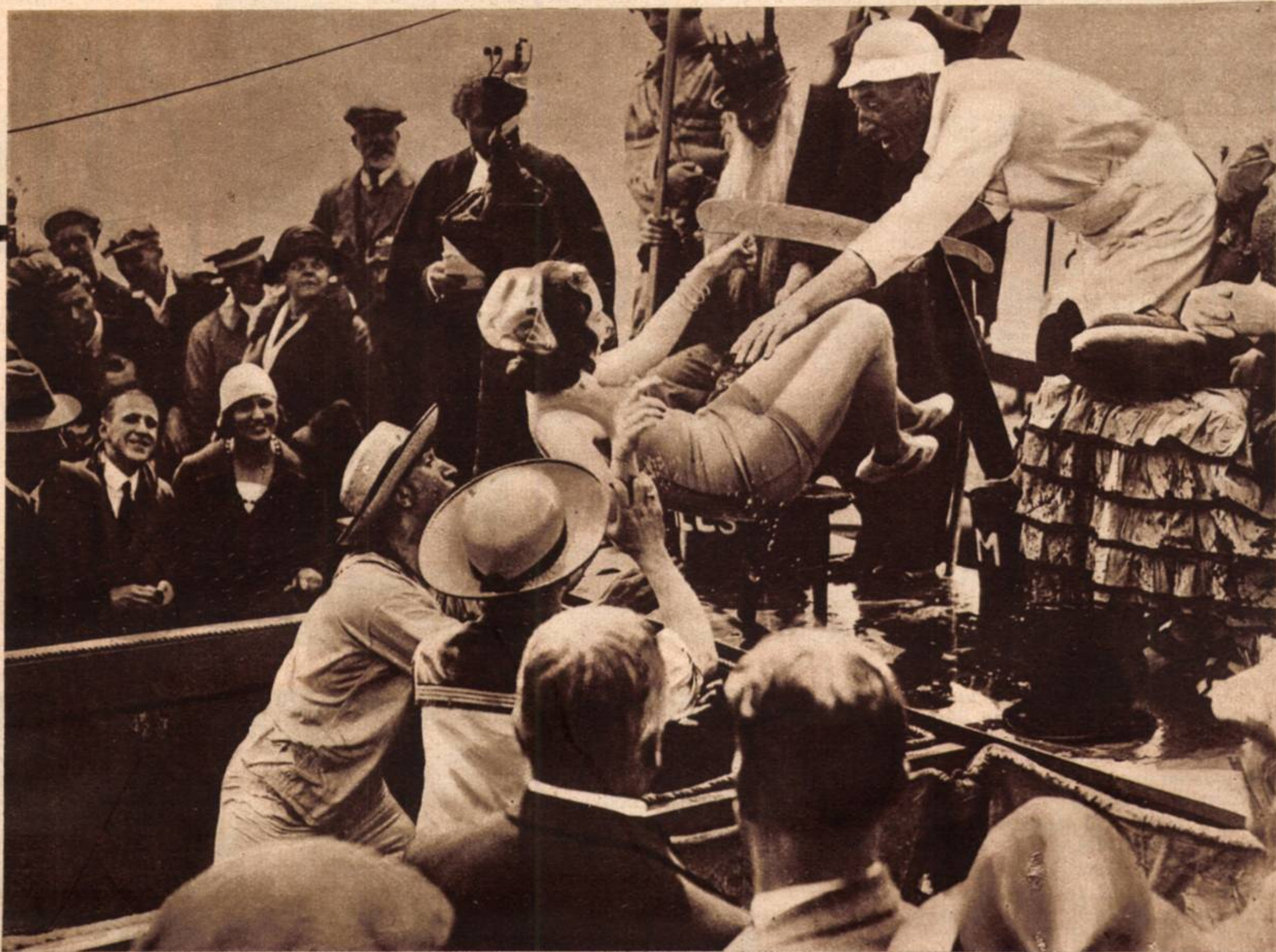

Jos: *Arnold Binns, amator de glorie şi de recorduri, voind să alerge cu patine cu rotile 84 de ore fără oprire, parcurgând în acest răstimp 1600 de kilometri, a căzut leşinat la Sheffield în a 76-a oră de parcurs.* Dr.: *Celebra cântăreaţă Amelitta Galli Curci a vizitat în cursul unui turneu prin Africa, câteva sate de zuluşi*

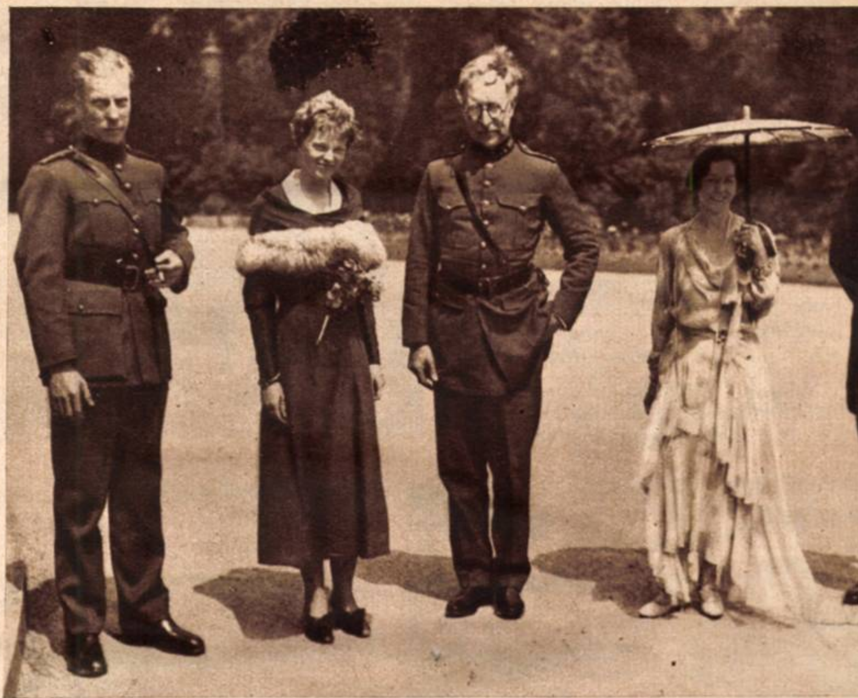

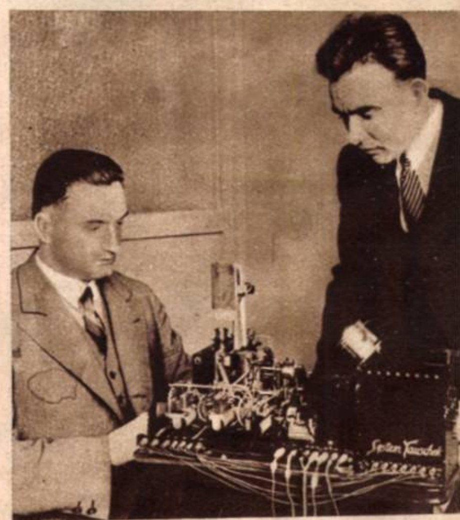
...i până
...minică

Sus: *Un vapor englez de lux a făcut o călătorie de agrement până la limita apelor teritoriale engleze. Pasagerii cari au declarat în cursul acestei călătorii, că ar voi să plece în străinătate au primit „Baia lui Neptun", — botezul tuturor acelora cari trec Ecuatorul, — fiind sfătuiți să-și cheltuiască banii în țară.* Dreapta : *Aviatoarea americană Amelia Earhardt a fost primită în audiență particulară de regele și de principele moștenitor al Belgiei.* Jos : *Revista noastră s'a ocupat de curând de o solemnitate pentru invocarea diavolului, după ritualul vechilor vrăjitori, care a avut loc zilele acestea pe muntele Brocken din Tatra. Fotografia noastră reprezintă o probă a ceremoniei făcută ziua.* Dr. jos: *Inginerul Gustav Tauschek a prezentat la New-York o „mașină vorbitoare" care a fost patentată și cumpărată de un magnat american.*

St. *Un sugestiv tablou: „Rumba"*

CĂRĂBUŞ

Jos: *„Norocul porcesc", un minunat tablou din „La Lozul Cărăbuşului".*

„Cărăbuşul" ne oferă un nou spectacol foarte distractiv. Pe spiritul şi fantezia inegalabilului nostru autor de reviste N. Kiriţescu, dragostea pentru frumos a lui C. Tănase, a brodat o revistă care este o adevărată desfăşurare feerică şi spirituală.

Revista se bucură de o distribuţie excelentă. In fruntea ei străluceşte C. Tănase, acest incomparabil cupletist al nostru. Alături de d-sa Mia Apostolescu s'a afirmat definitiv ca un mare talent revuistic. Dela cupletul **savuros**, *pânăla romanţa sentimentală, de la dansul excentric până la valsul vienez, blonda stea a „Cărăbuşului"* **trece printr'o serie întreagă de** *roluri care obţin succese extraordinare. Mia Apostolescu este astăzi fără îndoială cea mai bună interpretă de revistă dela noi.*

D-nele Elena Zamora — *voce minunat de fină* — Lizica Petrescu — ***eleganţă admirabilă*** — Lulu Savu şi Vera Violete, *d-nii* Niculescu-Buzău — *savuros şi spiritual* — N. Stroe — *din succes*

Jos, st.: *D-ra Mia Apostolescu;* jos, mijloc: *D-ra Lizica Petrescu;* jos dr.: *D-na Elena Zamora.*

în succes — A. Munteanu — *fizic şi voce admirabile* — S. Giugariu, Milian, Glodariu, Giovanni, *şi — mai ales — formidabilul duo de dansatori berlinezi* Ramée *şi partea coreografică aranjată de* prof. Willy *contribue la succesul strălucit al spectacolului dela Cărăbuş.*

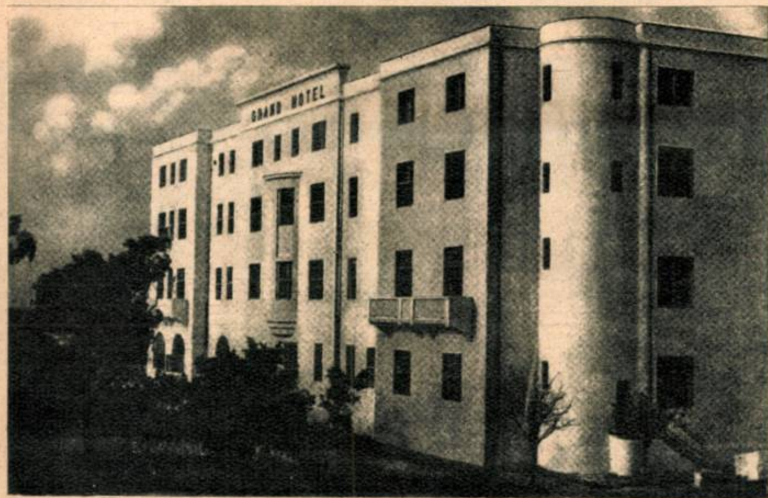
Sus: *D. C. Tănase în „Clownul"*; dreapta sus: *d-na Elena Zamora în excelentul tablou „Mona"*; dreapta: *„Liliacul".*

CURIERUL BĂILOR

Techirghiol-Plaje-Gara Eforie

Sunt în adevăr şi în ţara noastră staţiuni de mare, occidental instalate.

In prima linie fără discuţie trebue pusă staţiunea Techirghiol-Plaje-Gara Eforie. Este staţiunea care are avantajul să fie

Grand Hotel. — Techirghiol-Plaje (Eforie)

aşezată în acelaş timp aproape de lacul Techirghiol, să aibă instalaţiune de băi calde de nămol perfect amenajate — şi totdeodată o plajă de toată frumuseţea.

Hotelurile acestei staţiuni „Grand Hotel" şi „Hotel Neptun", acest din urmă fost Sanatoriul doctor Antoniu, sunt amenajate cu tot confortul modern având apă caldă şi rece în toate camerele,

Hotel Neptun fost Sanatoriul Maritim Dr. A. A. Antoniu

mobilier şi rufărie ireproşabile şi restaurante de prim ordin. Promenadele din staţiune sunt pavate cu dale de bazalt. Dela „Grand Hotel" până la mare coboară o pergolă acoperită. In larg bulevardul dându-ţi impresia staţiunilor străine, ce se întinde de-alungul Falezei, care deasemenea este pavată şi care formează graţie splendoarei panoramei largului mării, promenada de predilecţie a publicului din staţiune.

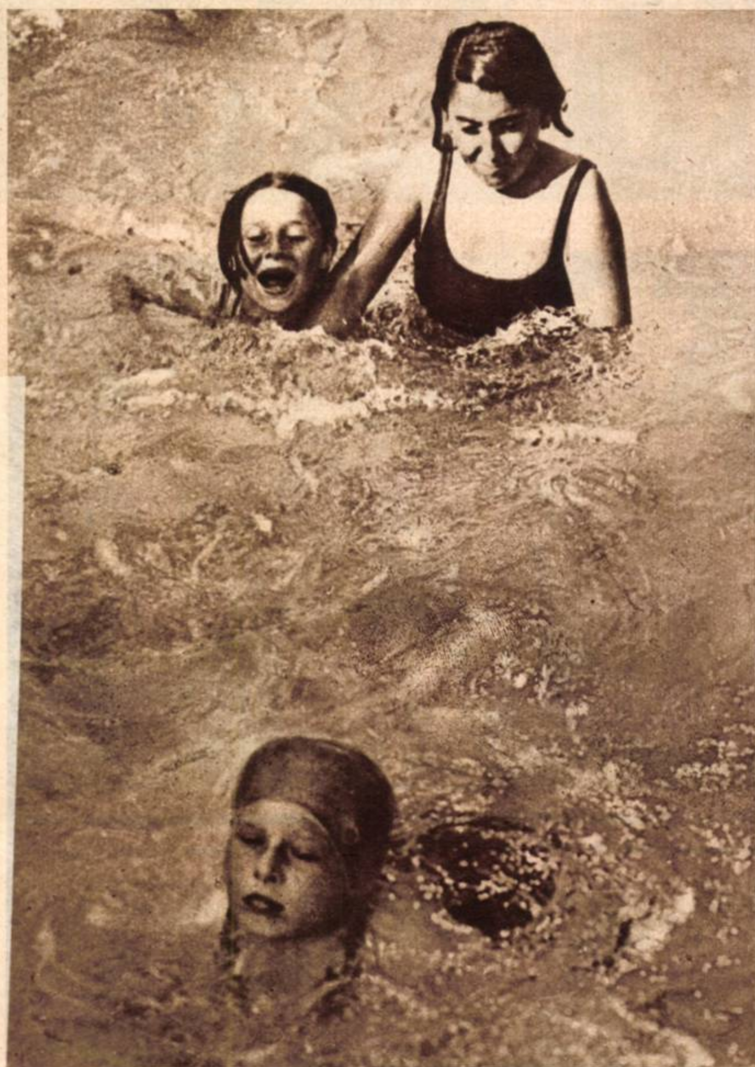
In mijlocul staţiunii, în o vilă frumos amenajată se găseşte localul de distracţii cu Bar-Jazz. Orchestra renumitului Marcu, concertează în toate dimineţele pe frumoasa terasă a buvetei dela mare, iar după amiază şi seara în localul de petrecere.

Numai văzând această staţiune îţi poţi da seama de capitalurile ce trebuesc investite şi munca de care este nevoe pentru a se obţine astfel de realizări.

Marele Voevod Mihai la bazinul cu valuri

LIDO

Publicul capitalei cunoaşte desigur excelentul loc de recreaţiune, răsărit de câţiva ani în mijlocul Bucureştilor, centru de amuzament şi de higienă estivală.

***E vorba** de bazinul cu valuri maritime „Lido", din Bd. Brătianu, una din cele mai moderne instalaţii de specialitate din Europa.*

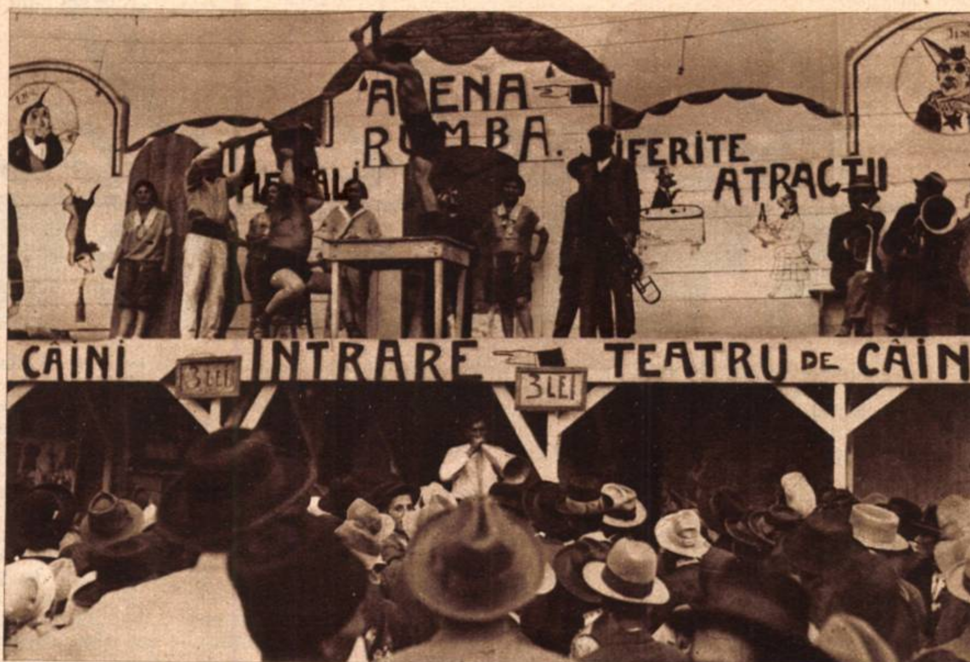
Actualmente, unul din oaspeţii cei mai credincioşi ai bazinului cu valuri „Lido", este Marele Voevod Mihai, care vine aci, pentru a învăţa technica innotului.

Maestrul principelui moştenitor este d. Focşa, care l-a iniţiat în arta nataţiei şi elevul regal dovedeşte pe zi ce trece aptitudini din ce în ce mai frumoase pentru acest sport.

Sus în medalion *Voevodul înconjurat de câţiva vizitatori ai bazinului;* mijloc st.: *Voevodul* **înnoată, urmărit de două vizitatoare ale bazinului „Lido";** mijloc dr.: *Marele Voevod ia o lecţie pentru planşă;* st. jos: *Vedere generală a bazinului „Lido"*

PRIN MOȘI

MULTE moravuri și obiceiuri bucureștene au dispărut, desființate de ritmul modern. Numai Târgul Moșilor a mai rămas să ne reamintească o veche tradiție a orașului. Pe vremuri principala distracție a boerimii și a pitoreștii burghezii a Capitalei, în lunile de vară,

era refugiul la Moși, unde panoramele, căișorii, circurile ambulante și stâlpii de încercare a puterii, goliau buzunarele de lei, băncuțe și gologani. Urma apoi tradiționalul chef în grădina „Iliad", unde bătăile, scandalurile sau înțepăturile de șișuri erau lucruri obicinuite.

Astăzi Moșii s'au modernizat. Luna Park, cu celebrul „Montagne Russe" și cu distracții noui și... permanente, face o concurență nelealǎ lanțurilor, căișorilor și barăcilor cu „cele mai minunate minuni din lume". Turta dulce a muscalilor s'a transformat în localuri de lux, cu „numere de music-hall", iar vechea grădină Iliad s'a parcelat pentru distracțiile eftine.

In pagina aceasta prezentăm câteva aspecte ale Târgului Moșilor. Sus st.: „Prima cursă"; sus dr. : O scenă amuzantă din Moși; Sus: Marele Voevod Mihai și d. Dobrescu, primarul Capitalei, vizitând Târgul Moșilor; st.: La sculptorii de pietre funerare.

Bareta lady-ei STEARLING

Pe-atunci lucram de câtva timp cu marele detectiv Petivillain.

Era uneori un maestru aspru, dar de o mare bunătate. După o afacere destul de grea, şi în care eu ştiusem să-mi păstrez bine modestul meu rol, mă invitase să petrec o parte din timp alături de el, în casa lui din Chanton. Mă aflam acolo de două sau trei zile, când d. Petitvillain îmi spuse:

— „Te iau cu mine; plecăm la Saint-Germain. Îţi voi spune pe drum despre ce-i vorba. Te înştiinţez că-i ceva foarte delicat, dar sper că vei şti să profiţi îndeajuns de lecţiile ce ţi-am dat, ca să-mi aduci servicii apreciabile".

M'am urcat deci alături de maestru în micul său automobil şi iată-ne alergând spre Saint-Germain. Pe drum, cum îmi spusese, d-l Petitvillain mă puse în curent: O doamnă din înalta societate, membră a coloniei engleze, lady Stearling, se înapoiase cu o seară înainte în vila ei din Saint-Germain, venind dela o gală dată la Paris, unde fusese în mod special sărbătorită, nu numai pentru remarcabila ei frumuseţe, dar şi pentru bogăţia bijuteriilor ei, care erau celebre.

La înapoiere, desbrăcându-se, îşi pusese pe braţul fotoliului rochia de seară, pe care era încă fixată o baretă de o mare valoare, în care era montat un briliant în greutate de 24 carate.

Acest briliant preţios fusese oferit altădată tatălui ei, fost vicerege al Indiilor, de un maharadjah din Patiala; ea ţinea foarte mult la el. Dimineaţa, lady Stearling se sculase la ora zece şi constatase existenţa baretei pe rochie. Apoi, cum eşise din cameră, întovărăşită de fata din casă, închisese unica uşe cu cheia, observând încă odată, în clipa când închidea, strălucirea pietrelor pe mătase.

Puţin obosită din cauza seratei, lady Stearling se întinsese în buduarul ei, pe un chaise-long, aşezat în faţa uşei camerei pe care n'o părăsise astfel din ochi.

După o jumătate de oră, când intră din nou în această cameră, rochia şi bareta nu mai erau acolo. Fereastra era închisă ermetic; geamurile intacte. Deci, nimeni nu putuse să pătrundă nici prin grilaj, — fiindcă acesta era închis, nici prin uşe, fiindcă era imposibil de a o face fără să fie văzut de lady Stearling.

Şi totuşi rochia dispăruse şi cu ea şi preţioasa bijuterie. Aceasta era problema.

Comisarul de poliţie, chemat în grabă, s'a mulţumit să afirme lady-ei Stearling că ea s'a înşelat fără îndoială; că trebue să fi pierdut bareta în timpul drumului din ajun. Aceasta nu putu decât să ridice din umeri, răspunzându-i că în orice caz ea nu-şi pierduse desigur şi rochia pe drum. Afacerea se găsia în acest stadiu.

— *„Dar feciorul de colo de ce nu vine?" spuse maestrul...*

Lady Stearling, foarte plictisită şi pe bună dreptate nerăbdătoare să-şi recapete bunul ei, nu pierduse timpul lăsând pe comisar să-şi frământe creerii; un negustor din apropiere îi semnalase că d-l Petitvillain locuia nu departe de acolo. Ea îl chemă imediat, cu toată ora înaintată (era aproape şease şi jumătate seara). De cum am sosit d-l Petitvillain se duse să salute pe stăpâna casei, care îi expuse încă odată greaua problemă după care el începu să străbată vila, fără să uite nici podul, nici cel mai neînsemnat locşor. Pentru această operaţie îi trebui o jumătate de oră.

După acest timp, el se întoarse spre mine şi îmi spuse flegmatic că timpul era frumos, că îi plac foarte mult străzile din Saint-Germain şi că se duce să facă un mic tur.

„— Caută, adăogă el, descurcă-te; îţi las afacerea ţie".

Mirat dar fericit de acest semn de încredere, m'am pus pe lucru. Camera lady-ei Stearling fu obiectul unui examen minuţios din parte-mi. În afară de uşă nu exista nici o altă ieşire; numai în plafon se afla o gaură de aproape zece centimetri în diametru, prin care probabil, trecuse odată burlanul unei sobe, căci casa era veche. Aparent, nimeni n'ar fi putut pătrunde în această cameră. Totuş, orificiul din plafon, care era de altfel la cinci metri înălţime, îmi reţinu atenţia.

Când d-l Petitvillain se înapoiă din plimbarea lui înviorat şi zâmbitor, i-am făcut cunoscută descoperirea mea; i-am spus că o singură soluţie era posibilă: un animal, probabil o maimuţă, ar fi avut posibilitatea să pătrundă în odae, graţie draperiilor duble, aşezate tocmai lângă deschizătura în chestie; ea a putut, fără greutate să coboare, apoi să se urce, ducând cu ea uşoara şi preţioasa greutate.

— „Ar fi bine, zisei eu cu autoritate, să ştim dacă vreun locuitor de-al ţinutului are o maimuţă care a scăpat".

D-l Petitvillain mă privi cu un aer mirat:

— „Complimentele mele, prietene, îţi cunoşti clasicii. Unele amintiri din Edgar Pöe ţi-au sugerat de bună seamă ideea care-mi pare foarte bună. Felicitările mele, prietene. Nu ne mai rămâne decât să ne punem în căutarea acestei maimuţe. Dar, dacă vrei să mă crezi, să o lăsăm asta pentru mai târziu. Deocamdată haide să mâncăm!"

Cum traversam hall-ul, ne-am întâlnit cu lady Stearling. D-l Petitvillain o salută şi îi spuse:

— „A propos d-nă, voi avea plăcerea să vă înapoiez bareta peste două ceasuri; dar spre marele meu regret, nu voi putea face acelaş lucru şi cu rochia dv. V'aş fi foarte îndatorat să adunaţi cu acest prilej pe toţi oaspeţii şi personalul casei dv. Exact atunci d-nă, vă voi cere să fiu primit şi eu".

Comisarul, care mai scotocia toate colţurile casei, cu o încăpăţânare zadarnică, se găsia din întâmplare acolo. El bombăni:

— Ce bluff! Aş fi curios s'o văd şi pe asta!

— „La dispoziţia dv., scumpul meu domn", replică d-l Petitvillain cu cea mai surăzătoare politeţă, „dacă lady Stearling vrea s'o îngăduie, voi fi foarte fericit să-mi faceţi onoarea de a asista la această restituire!" Şi salutând până la pământ pe slujbaşul cam uluit, maestrul mă târî afară.

În restaurant, d. Petitvillain îmi spuse: Acum, scumpul meu, voi face apel la talentul d-tale. M'am angajat pe cuvânt de onoare, să restitui bareta peste două ceasuri. Mă bizui deci pe d-ta ca să găsim maimuţa, care, după d-ta, a furat-o.

— Ah, da... mormăi eu, înfricoşat că am putut foarte bine emite această ipoteză, dar de aci până la a o controla...

— „Insfârşit, să rezum, reluă maestrul. „O rochie şi o bijuterie dispar dintr'o odaie închisă în mod ermetic. Unica eşire este exact atât de largă, încât să îngădue trecerea unei maimuţe de talie mică. D-ta tragi de sigur concluzia că numai un asemenea animal a putut să se introducă şi să săvârşească furtul. Foarte bine, prietene, foarte bine, repet, şi avansat cum eşti, nu vei putea să nu găseşti peste puţin timp şi pe hoţ şi lucrul furat. Mă bizui pe d-ta".

Şi cum terminam masa, d. Petitvillain îmi strânse mâna.

— Atunci, în curând, nu-i aşa? La ora zece, în salonul lady-ei Stearling, cu bijuteria".

— „Ora zece, în salonul lady-ei Stearling!" repetai eu sdrobit.

Plecai înspăimântat, ne ştiind exact ce să fac. Un ceas întreg am colindat oraşul, ca să caut maimuţa. Oamenii crezând că-i o glumă proastă, mă luau la goană care mai de care. În cele din urmă mă aflam la zece şi un sfert, la întâlnirea maestrului, înăduşit, într'un hal de plâns. D-l Petitvillain mă aştepta în prag. Murmurai, abia trăgându-mi sufletul:

— „Iartă-mă, sunt disperat, n'am aflat nimic, nu ştiu nimic!".

D-l Petitvillain mă fulgeră cu o privire aspră.

— Cum, spuse el, când mă bizuiam pe d-ta? Ei bine, intră prietene, vom regula noi şi chestia asta!".

Şi el intră în salon, cu un pas superb.

Eu mă strecurai în spatele lui, mai mult mort decât viu; intrând, zări pe comisar care ne privia ca îndobitocit. Ceeace nu micşoră zăpăceala mea. În cele din urmă fiind poftit să şeadă, maestrul se instală foarte confortabil într'un fotoliu, în aşa fel, încât toţi asistenţii să-l poată vedea. Tăcu puţin, apoi se adresă lady-ei Stearling în mijlocul tăcerii generale:

— „Pe timpul când trăia bărbatul d-tale, locuiaţi în Scoţia, în castelul Welsterborough şi mâncaţi adeseaori peşte?

O desamăgire generală primi aceste cuvinte neaşteptate. Lady Stearling se ridică, roşie de nerăbdare şi răspunse brusc că nu vede legătura ce o poate avea o asemenea întrebare cu furtul şi mai ales cu restituirea baretei ei. Fără să se îndepărteze de curtenia lui, d. Petivillain reluă:

— „Iertaţi-mă, doamnă, întrebarea aceasta e, contrar credinţei dv., de cea mai mare însemnătate".

Lady Stearling îl privi câteva clipe, nehotărîtă. În cele din urmă, răspunse:

— „Da, se servia adeseaori la masă noastră, în Scoţia! Dar, încă odată, nu văd...".

— „Aci mâncaţi deasemenea mult peşte?".

— „Nu... poate... nu ştiu... Insfârşit, domnule".

— Şi pot să ştiu de unde vi-l procuraţi?".

— Da.. la piaţă, sau într'o pescărie, bănuesc.. Unde vrei să se găsească peşte... la Saint-Germain, în altă parte decât într'o pescărie sau la piaţă? În orice caz, d-le, cum continui să nu sezizezi raportul care poate exista între un peşte şi bareta mea, vă rog să încetaţi această glumă şi să vă ţineţi promisiunea. Desigur, dacă o puteţi face".

— O voi face, doamnă, cu plăcere, când toţi oaspeţii şi personalul casei dv. vor fi adunaţi, cum v'am cerut-o.".

— Dar v'am satisfăcut dorința, domnule, toată lumea e aici...

— Nu, nu, nu toată lumea; mi se pare că lipsește cineva... Feciorul. Uite-l, e colo, în hall. Băiatul ăsta e prea modest! Hai, intră, drăguțule.

Și d. Petitvillain atrase pe om în mijlocul odăii. Fața feciorului era nepăsătoare, dar ochi lui cari se uitau înlături, arătau turburarea sa.

— Vrei să fii atât de bun prietene, spuse d. Petitvillain, să-mi înapoezi bareta lady-ei Stearling, căci e de absolută nevoe s'o recapete.

— „Domnule, replică celălalt, nu înțeleg ce vreți să spuneți".

— „Nu vrei? reluă maestrul meu, tot îndatoritor. Dăți cel puțin osteneala să stai jos și să-mi arăți piciorul tău drept".

— Dar...".

— Haide! urmă maestrul meu pe acelaș ton curtenitor, dar cu o asemenea privire, că omul aplecă capul și se execută. D-l Petitvillain scoase atunci un briceag din buzunar, îl deschise, și, dându-mi-l, îmi spuse:

— Vrei să fii atât de bun, scumpe amice, ca să tai partea de jos a ocului, pe care acest sărman băiat mi-l întinde cu atâta complezență?".

— Dece?... repetai eu uimit...

— „Haide, fă cum îți spun eu", stărui detectivul.

M'am supus, neînțelegând nimic de sarcina curioasă pe care maestrul meu mi-o impunea și întrebându-mă cum voi putea să tai talpa aceea groasă cu briceagul simplu.

Spre marea mea uimire, de cum am introdus lama briceagului, la înălțimea tălpii tocului, care părea foarte trainic, acesta se desfăcu numai decât sub presiune și căzu pe dușumea. Atunci am observat că tocul era găurit, și înăuntrul cavității ce o forma, am văzut strălucind ceva. M'am ridicat uimit, ținând în vârful degetelor... faimoasa baretă.

Inmărmurire generală; trebue să mărturisesc că a mea nu era mai mică.

D-l Petitvillain îmi luă obiectul din mână și se înclină în fața lady-ei Stearling, care își luă mașinalicește bijuteria, fără să poată scoate un sunet. Era vădit că nici ea n'a crezut cu putință această restituire. Maestrul meu era flegmatic, ca de obiceiu. Numai un ușor tremur al nărilor dovedia cât era de vesel.

Când mi-am revenit puțin în fire, privirea mea făcu înconjurul asistenței. Toate fețele acelea reflectau o asemenea expresie de admirație, că un val de entuziasm îmi copleși sufletul. Am uitat mistificarea a cărei victimă fusesem din partea d-lui Petitvillain, temerile mele, goana, cursa mea dealungul Saint-Germain-ului adormit, în căutarea unei maimuțe. Geniul maestrului mă subjuga.

In opoziție cu totalitatea persoanelor prezente, comisarul de poliție desamăgit în speranța lui de a savura zăpăceala rivalului său, arăta o figură în care ciuda era prost ascunsă. Acest om nu ierta lui Petitvillain că a deslegat cu o mână de maestru câteva afaceri în care el dăduse greș în chip jalnic. Această ultimă aventură punea vârf supărării lui.

După ce trecu prima uimire, d. Petitvillain reluă:

— Voi avea acum cinstea să-mi iau rămas bun dela dv., doamnă. Misiunea mea e terminată. Cât privește onorariul cuvenit, vă voi fi recunoscător să-l faceți să parvină la Casa de ajutor a agenților Poliției!

Aceasta era o ultimă săgeată la adresa sărmanului comisar.

Imediat, am eșit pornind cu mașina spre Chaton. Marelui detectiv nu-i plăcea să se culce târziu. Și ora era de pe acum înaintată. După câteva clipe, cum d. Petitvillain părea să se preocupe numai de aparatul lui de viteză și de volan, m'am hazardat să-l întreb:

— „Aș fi foarte curios să știu, d-le Petitvillain, prin ce mijloc ai descoperit d-ta pe hoțul lady-ei Stearling, și regăsit bijuteria?

— „Cum, d-ta, îmi pui această întrebare? Și maimuța, prietene, maimuța care putea să fure rochia, maimuța care, fără îndoială că șireată, ascunsese bareta în tocul feciorului? Numai ipoteza maimuței este plauzibilă, mi-ai spus d-ta: Caută deci maimuța".

— „Nu vă bateți joc de mine", spusei eu. „Iertați-mă, că m'am înșelat, dar vă rog, nu-mi chinuiți astfel curiozitatea".

— „Ei bine! iată, îmi spuse însfârșit detectivul; și eu am vizitat casa și probabil mai bine ca d-ta. Și eu am remarcat gaura în camera lady-ei Stearling. Am observat de asemeni, străbătând camerele servitorilor, că dintre acelea ale valetului și a fetei în casă, una singură a fost ocupată în noaptea trecută. Era dovada raporturilor care existau între ei; raporturi a căror natură d-ta o bănuești ușor; prin urmare complicitate cu putință, se poate spune chiar probabilă".

Intr'un hangar, atenția îmi fu atrasă de o undiță. Dar, pe cât știu, acest fel de exercițiu nu-i posibil la Saint-Germain. Totuș, undița era nouă. O mică raită pe la negustorii de articole de pescuit din ținut, mi-a întărit convingerea, că feciorul lady-ei Stearling cumpărase într'adevăr, de curând o asemenea unealtă. Faptul a fost remarcat ca excepțional. Am putut astfel să reconstitui ușor faptele: prin gaura tavanului, omul a putut să lase să alunece, undița în timpul nopții, cu un cârlig. Mare pișicher ar fi trebuit să fie cineva, ca să observe, dealungul zidului, un fir atât de subțire! Părăsind odaia cu stăpâna ei, camerista a agățat în mod neglijent rochia de cârlig și ușa odată închisă, complicele ei n'a avut altceva de făcut, de cât să tragă foarte liniștit sfoara, ca să ridice rochia și în acelaș timp bareta. E foarte simplu.

— „E admirabil. Dar cum ai descoperit ascunzătoarea atât de ingenioasă a bijuteriei?".

— Când feciorul mă călăuzise ca să pot vizita casa, urechia mea a prins un sgomot care se înoia de fiecare dată când lovia podeaua cu piciorul. Nu era podeaua, fiindcă pașii mei nu dădeau acelaș sunet. După câteva clipe de atenție, mi-am dat seama că izbitura tocului drept al omului producea acel sunet. Atunci am înțeles!".

— „E din ce în ce mai frumos! Dar de ce ați înapoiat numai bareta, nu și rochia?

— Fiindcă am constatat că focul fusese aprins de curând în sobă, în camera omului meu. Sau din ce motiv se poate face focul în plină lună August, dacă nu acela de a face să dispară un obiect jenant?

Uimit, m'am scuzat iar. D. Petitvillain îmi tăia scurt vorba:

— Iți atrag atenția, micul meu prieten, că am sosit de cinci minute, și nu te-ai gândit încă să cobori și să-mi deschizi poarta. Fă-mi deci plăcerea de a fi ceva mai atent la lucrurile urgente.

Și cum mă grăbiam să cobor, maestrul meu, după ce-și închisese mașina, îmi intoarse spatele și se duse să se culce, fără să adauge un cuvânt.

Nu-l revăzui decât a doua zi dimineața. Incepu să-mi vorbească prunele din grădină.

In românește de
PAUL B. MARIAN

Bine a făcut!

La spital, medicul șef sosește grăbit și grav:

— „Câți au murit azi dimineață?" întrebă pe infirmier.

— „Nouă, domnule doctor".

— „Ei, cum asta?! Păi doar dădusem zece rețete! Le-ai făcut?"

— „Da domnule doctor, dar un bolnav n'a vrut cu nici un preț să ia doctoria!"

Prevedere

— „Fă-ți pomană cu mine", se milogia un cerșetor.

Doamna Popescu scoase doui lei din poșetă îi dădu cerșetorului și îi zise:

— „Dar nu cumva să beți banii...

— „Fiți liniștită doamnă", răspunse cerșetorul, „am să-mi cumpăr un automobil"...

NOUTĂŢI

Săptămâna trecută a avut loc în Bucureşti, la regimentul de excortă regală, serbarea anuală a terminării instrucţiei nouilor recruţi. La această manifestaţie a luat parte regele Carol şi Voevodul Mihai, care au urmărit cu o deosebită atenţiune desfăşurarea programului artistic şi a temelor militare.

Sus: *Regele şi Voevodul Mihai în tribuna regală;* dr.: *Defilarea ofiţerior din regimentul de escortă regală, în faţa Suveranului şi a marelui Voevod Mihai.*

In Capitală s'a descoperit de curând o bandă de falşificatori, cari se ocupau cu contrafacerea timbrelor de pâine, pe care le-au plasat în cantităţi considerabile, în toată ţara. Fotografia noastră reprezintă întreaga bandă care a fost arestată de organele siguranţei generale. In faţa delicvenţilor, uneltele şi maşinile cu care au falşificat timbrele.

Dr. jos: *D. N. Petrescu-Comnen, fostul nostru ministru plenipotenţiar pe lângă Sfântul Scaun, eşind dela ultima audienţă pe care i-a acordat-o Papa.*